

ПОЛИТИКИН

БРОЈ
1232

ЗАБАВНИК

8.8.1975. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXVI

4

динара

КОМПЛЕТАН
СТРИП
ФАНОМ

Ripley

Веровати или не!

ЈОХАН ГОТЛИБ ФИХТЕ

(1762-1814)
НЕМАЧКИ
ФИЛОЗОФ
МОГАО ЈЕ
ОД
РЕЧИ ДО
РЕЧИ
ДА
ПОНОВИ
СВАКИ ГОВОР
КОЈИ ЈЕ ИКАД
ЧУО.

ЗЛАТНИ РАТ

ПЛАЖА
НА ОСТРВУ БРАЧУ
СТАЛНО МЕНЈА ОБЛИК
У ЗАВИСНОСТИ
ОД
ВЕТРОВА.

МЕК ВИВЕР

ИЗ КРОВЕЛА,
У ТЕКСАСУ, БИО ЈЕ
1893. ГОДИНЕ
ИЗАБРАН ЗА
ПОКРАЗИНСКОГ
ПРАВОЗАСТУПНИКА.
ТЕК ПОСЛЕ ИЗБОРА
САЗНАЛО СЕ ДА ЈЕ
МЕК ВИВЕР -
ОБИЧАН
МАГАРАЦ.

ЖЕНЕ

У ПАПУИ
УВЕК НОСЕ НА ЛЕЏИМА
ИСПЛЕТЕНУ
ВРЕЊУ
ПОДЕЉЕНУ У ТРИ
ДЕЛА.
У ГОРЊЕМ ДЕЛУ
ОБИЧНО ЈЕ СТАРИЈЕ
ДЕТЕ,
У СРЕДЊЕМ МЛАЂЕ,
А У ТРЕЋЕМ
ПОВРЋЕ И ОСТАЛЕ
НАМИРНИЦЕ
ПОТРЕБНЕ ЗА
ОБЕД.

СЛАТКИ ХРАМ

УСРЕД ОВОГ ХРАМА
У ПАРТАБГАРУ,
У ИНДИЈИ,
ИЗБИЈА ИЗВОР
ИЗ ЧИЈЕ СЕ ВОДЕ,
ДЕСТИЛАЦИЈОМ, МОЖЕ ДОБИТИ
ШЕЊЕР.
И ЗИДОВИ ОВОГ
ХРАМА
НАТОПЉЕНИ СУ
ШЕЊЕРОМ.

Шуашара

СА НОВОГ ЗЕЛАНДА
ЖИВИ
И ПО
300 ГОДИНА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● прва катедра за изучавање
словенских језика и књижевности
у западној Европи основа-

на је у Паризу, на Сорбони,
1840. године. Први професор на
њој био је пољски песник Адам
Мицкијевич.

● научници тврде да због пуше-
ња у свету годишње умре око 12
милиона људи. Само у Францу-
ској од рака на плућима годиш-

ње умре 12000 људи, од чега су
95% пушачи. Ово су резултати
до којих је дошао француски

лекар Мате који тврди да би се
смртност у овој земљи смањила
за 15% кад би његови сународ-
ници престали да пуше.

● најпровиднију воду има Сар-
гаско море око Бермудских ое-
стрва. Уроњен бели котур са преч-
ником од 60 сантиметара види се
до 66,5 метара.

● спортисти који су прешли пе-
десету годину немају, супротно
ономе што би се могло веровати,
боље здравље од осталих људи.

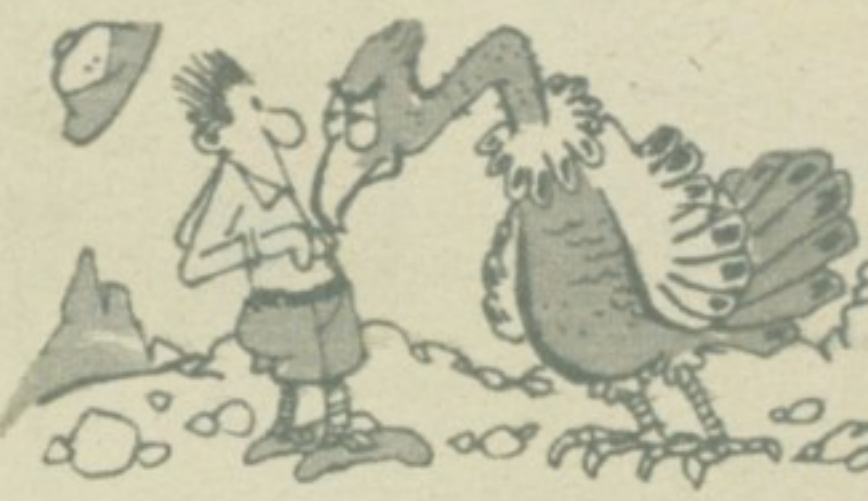
До овог закључка дошао је док-
тор Петер Шнор из болнице Све-
та Елизабета у Копенхагену по-
што је проучио медицинска до-
сијеа 297 шампиона рођених из-
међу 1880. и 1910. године. Ако је
њихов процент смртности изме-
ђу 25. и 50. године био нижи за
39 одсто од просечног, после 50
година овај процент и узроци
смрти постају исти као код ос-
талих људи.

● велики италијански песник
Петрарка био је међу својим са-
временцима познат као стра-
стан нумизматичар.

● недавно је у националном
парку Биг Бенд у Мексику аме-
рички палеонтолог Даглас Ло-
сон открио фосилне остатке јед-

не непознате врсте летећих гми-
заваца. Ови гмизавци, за које се
сматра да су живели отприлике
пре 60 милиона година, имали су
крила чији је распон био око 15
метара.

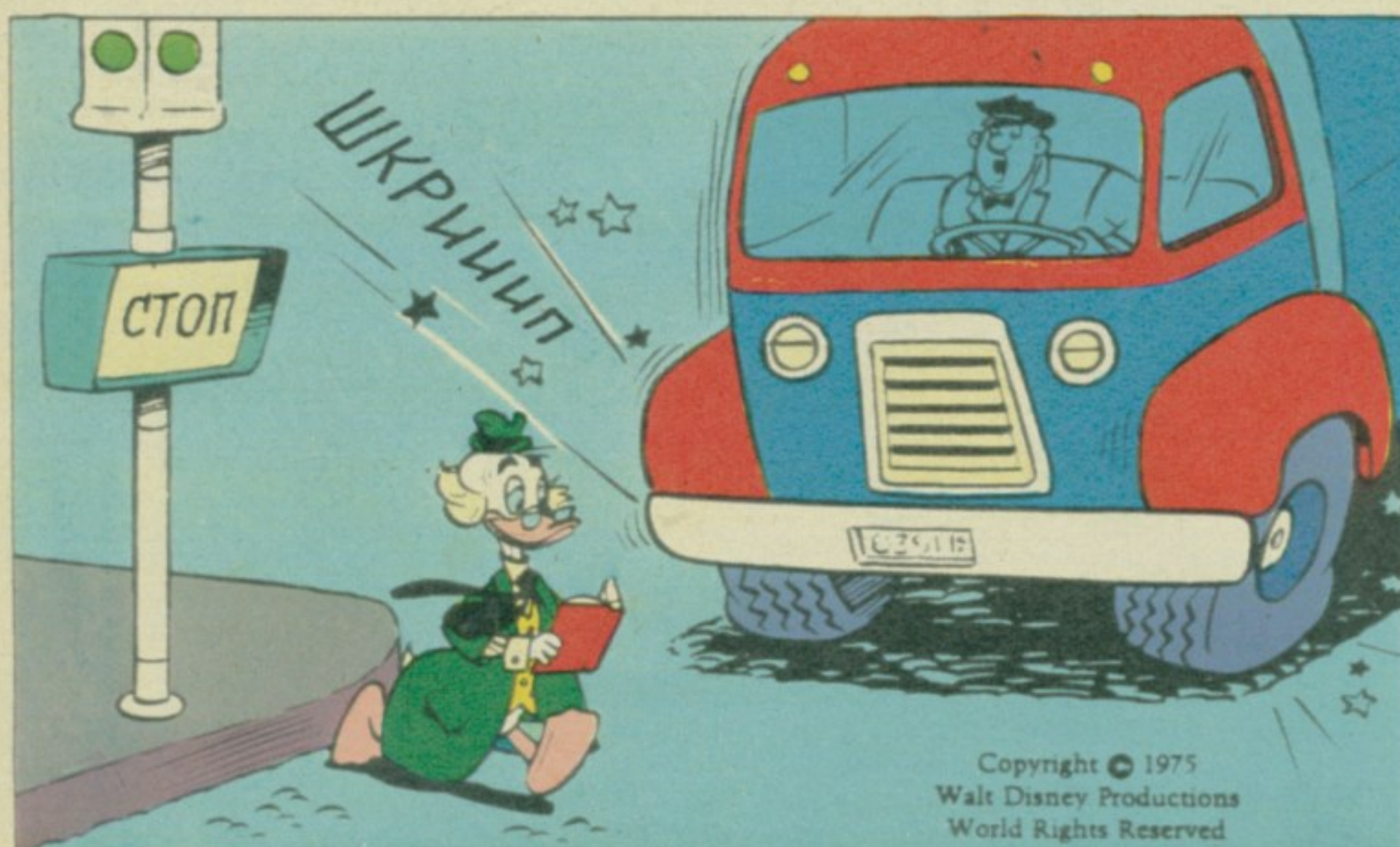

● албатрос и по највећој олуји
увећ исто лети.

WALT
Disney

ПАЈА ПАТАК

258 ПОБЕДНИ

Нешто пре један сат поподне 24. августа 1875. снажан двадесет седмогодишњи поморац Метју Веб, добро намазан риблим уљем да би се заштитио од хладноће и окрепљен чајем и кафеом, бацио се у таласе Ламанша код Довера. Двадесет један час и четрдесет пет минута касније изишао је посрћући на француску обалу недалеко од Калеа. Ту га је дочекало мноштво људи и уз клицање отпратило у хотел. Метју Веб био је први човек у историји који је препливао ђудљиви, ледени канал Ламанш.

Од тог датума Ламанш се сматра најтежим испитом издржљивости пливача на дуге стазе. Преко хиљаду мушкараца и жена покушало је да га савлада, а у томе је успело свега 258. Они имају званично признање Удружења за препливање канала Ламанша. Само тројица пливача препливали су канал у оба правца, са само неколико минута одмора.

ТАЈНА ЈЕ У САЛАТИ

Човек од кога је почело, Метју Веб, био је једно од дванаесторо деце лекара из градића Долија у грофовији Шропшир. Рођен је 1848. а већ у осмој години могао је по пливачкој вештини да се мери са професионалцима. Као шестогодишњи дечак спасао је једног од своје браће из речне матице.

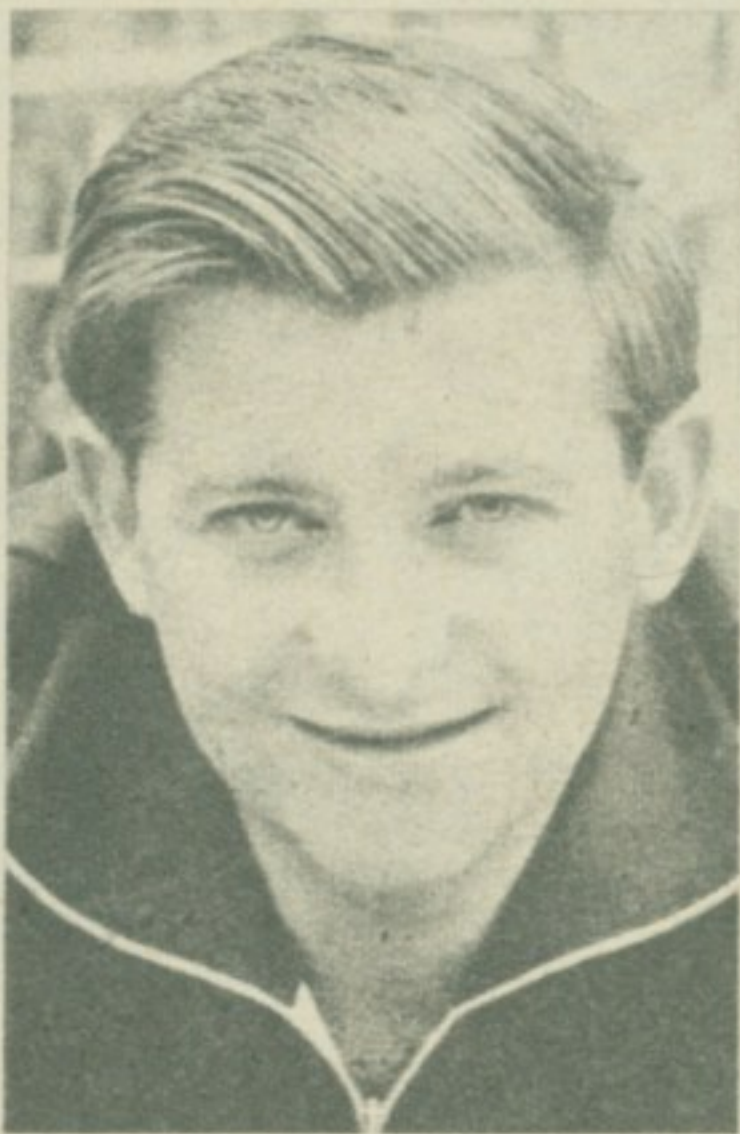
Читаво детињство Веб је провео сањарећи о морнарском животу. Једва је чекао да напуни дванаест година и ступи у Ливерпулу на школски брод „Конвеј“ где се поново истакао спасаваши из воде једног свог друга.

„Другар“ Веб, како су га звали остали ученици, није пливао брзо али се одликовао изузетном снагом и издржљивошћу. По природи је био храбар и пожртвован и већ 1873. године постао је национални јунак. Био је један од официра на броду „Кјунардер Раша“ који је пловио из Њујорка за Ливерпул. Теран снажним ветром, брод је по узбурканом мору пловио великом брзином од 14 чворова на час када се један морнар оклизнуо са палубе и пао у дивље таласе.

Веб је спремно скочио за њим. Таласи високи као кућа дохватили су га и одмах бацили далеко од брсада. Провео је 37 минута у леденој води пре него што га је прихватио чамац за спасавање. Није успео да спасе морнара али је први добио медаљу Краљевског хуманог друштва.

Капетан Метју Веб после свог подвига којим је, у 27. години, стекао силне почести и новац.

Бари Вотсон: његов рекорд од 9 часова и 35 минута још није потучен.

Један од познатих пливача тог времена Џ. Б. Вотсон покушао је 1873. године да преплива Ламанш и његов неуспех нагнао је Веба да се и сам огледа у том подухвату. Године 1875. напустио је командно место на броду „Емералд“ и у Доверу почео припреме за препливање Ламанша. Већ на првом тренингу доспео је до половине канала!

— Моје припреме у До-

ЕНГЛЕСКИ КАПЕТАН МЕТЈУ ВЕБ ПРВИ ЈЕ, ТАЧНО ПРЕСТО ГОДИНА, ПРЕПЛИВАО КАНАЛ. ЊЕГОВ СУНАРОДНИК КЕВИН МАРФИ НАМЕРАВА ЗА ТУ ГОДИШЊИЦУ ДА ГА ПРЕПЛИВА 3 ПУТА БЕЗ ИЗЛАЖЕЊА ИЗ ВОДЕ!

Томас Берџис први је после Веба победио Ламанш.

Лондонски новинар Кевин Марфи намерава да три пута преплива канал за највише 60 часова. За двоструко препливање 1970. године било му је потребно само 35 часова и 10 минута.

веру биле су врло једноставне — причао је Веб. — Избегавао сам чај и кафе, алкохол нисам пио, прождирао сам масно месо и салате. Рано сам одлазио у постељу и по читав дан брзавио на свежем ваздуху.

СВАКИ ЗАМАХ — БОЛ

Веб је први пут покушао да преплива канал 12. ав-

густа и није успео. Струја га је одвукла читавих десет миља са курса те је после седам часова морао да одустане и враћен је у Довер. Био је разочаран, али га није одвратила сада већ очигледна тежина задатка. Напротив, причао је да му је тек овај неуспех покушај дао воље.

На врату му се црвенела бразда надражене, набубреле коже. За разлику од данашњих пливача који велика растојања савлађују слободним стилем, Веб је пливао прсно, сатима држећи главу у истом положају изнад воде.

Најкраће растојање између енглеске и француске обале износило је 21 и по миљу али су Веб и његови пратиоци у току првог покушаја схватили да је због јачине струја немогуће пливати у правој линији. У првих седам сати другог, успешног покушаја, Веб је превалио 8 и по миља напредујући идеалним правцем. Наредних седам сати вода га је носила у другом правцу, паралелно са француском обалом. Да би све било још горе током ноћи опекла га је медуза. За тренутак је помислио да му је то одузело и последњу трунку снаге и воље. Али, гутљај ракије из боце коју су му пружили пратиоци зачас га је ободрио.

Око шест ујутро, после седамнаест сати пливања, тек непуне три миље делиле су га од копна. Али, чак и овом изузетно издржљивом пливачу снага је била на измаку.

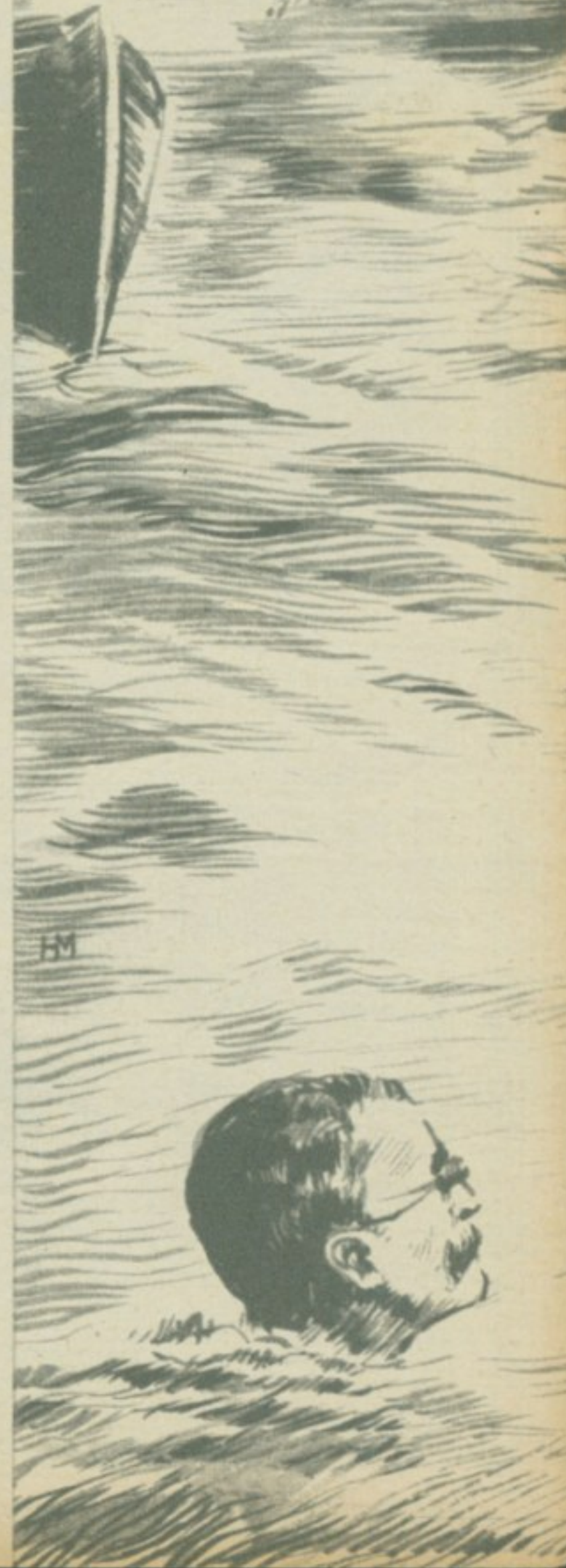
— Освануло је јутро али од магле нисам могао да

видим француску обалу — причао је касније. — Ветар је постао снажнији и море се узнемирило. То ме је забринуло. Био сам тако исцрпљен да ноге и руке уопште нисам осећао. Слана вода и сунце заслепљивали су ме и сваки замах пратио је оштар бол. Ипак, чврсто сам решио да успем и упркос крајњем за мору нисам ни помишљао да одустанем. Зар после толико миља да малакшем на неколико стотина метара од обале!

И докопао се обале, и славе, и огромних новчаних награда. Ипак највећа жеља није му се испунила — нико му није понудио место инструктора у неком пливачком клубу. Тако је морао да настави сам. Био је опијен пливачким маратском.

СМРТ У БРЗАКУ

Подвизи пливачке издржљивости који су се низали довели су Вебу силно богатство. У једном таквом

КА ЛАМАНША

подухвату близу америчког града Бостона провео је у води 128 сати уз свега 94 минута укупног одмора. Су традан, после осам сати сна и обилног доручка, кренуо је у шетњу дугу осам километара!

Али, око 1883. године чудесна снага почела је да издаје Веба. Свакодневни напор учинио је своје, а појавили су се и први знаци туберкулозе. После једног маратона испљунуо је крв, али се упркос саветима свог брата лекара одмах упустио у нови подвиг —

покушао је да први у историји преплива смртоносни Верлпул Репидс — Брзак виров — испод Нијагариних водопада.

Човек за кога су говорили да плива као да, попут пловке, има опне између прстију нестало је под површином воде после осам минута очајничке борбе са вировима. Тело му је пронађено и извучено на обалу тек неколико дана касније.

ПРВА ЖЕНА

Људи који се баве препливањем Ламанша с правом сматрају капетана

Метјуа Веба за оснивача своје дисциплине — он је први препливао канал у присуству посматрача и без вештачких помагала. Управо то разликује његов подвиг од подухвата америчког капетана Пола Бојтона који је три месеца пре Веба, маја 1875, превалио пут између француске и енглеске обале плутајући на води у одећу од вулканизираних гума испуњених ваздухом. Са дебелом цигаром међу зубима из које је непрекидно одбијао димове, кратким веслом које је забатао у воду и малим једром причвршћеним за одећу на стомаку изгледао је као неки чудак из научнофантастичних прича.

Вебов подвиг на Ламаншу поновио је тек Енглеz Томас Берцис 1911. године

иако су у међувремену разни пливачи начинили ништа мање него седамдесет покушаја. Још је занимљивије да Вебов временски рекорд није потучен све до 1934. године када је један други Енглеz, Едвард Тем, превалио растојање између две обале за шест сати мање. Тем се у то доба прочуо по свом ранијем подвигу — 1927. године први је препливао канал у оба правца!

Прва жена која је препливала Ламанш била је Американка Гертруд Иберл. Године 1926. она је савладала водени појас у правцу Енглеске за свега 14 сати и 39 минута. Отада су жене у стопу пратиле мушкарце. Данкиња Грета Андерсон повукла се тек пошто је пет пута успела

да савлада Ламанш и двапут победила мушке супарнике у низу такмичења одржаних педесетих година.

У трци 1957. године прва се домогла обале готово четири сата пре најбржег такмаца! После тога је изјавила да би постигла много славији успех да из чамца са пратиоцима није непрекидно трештала рок-ен-рол музика!

НАЈСТАРИЈИ И НАЈМЛАЂИ

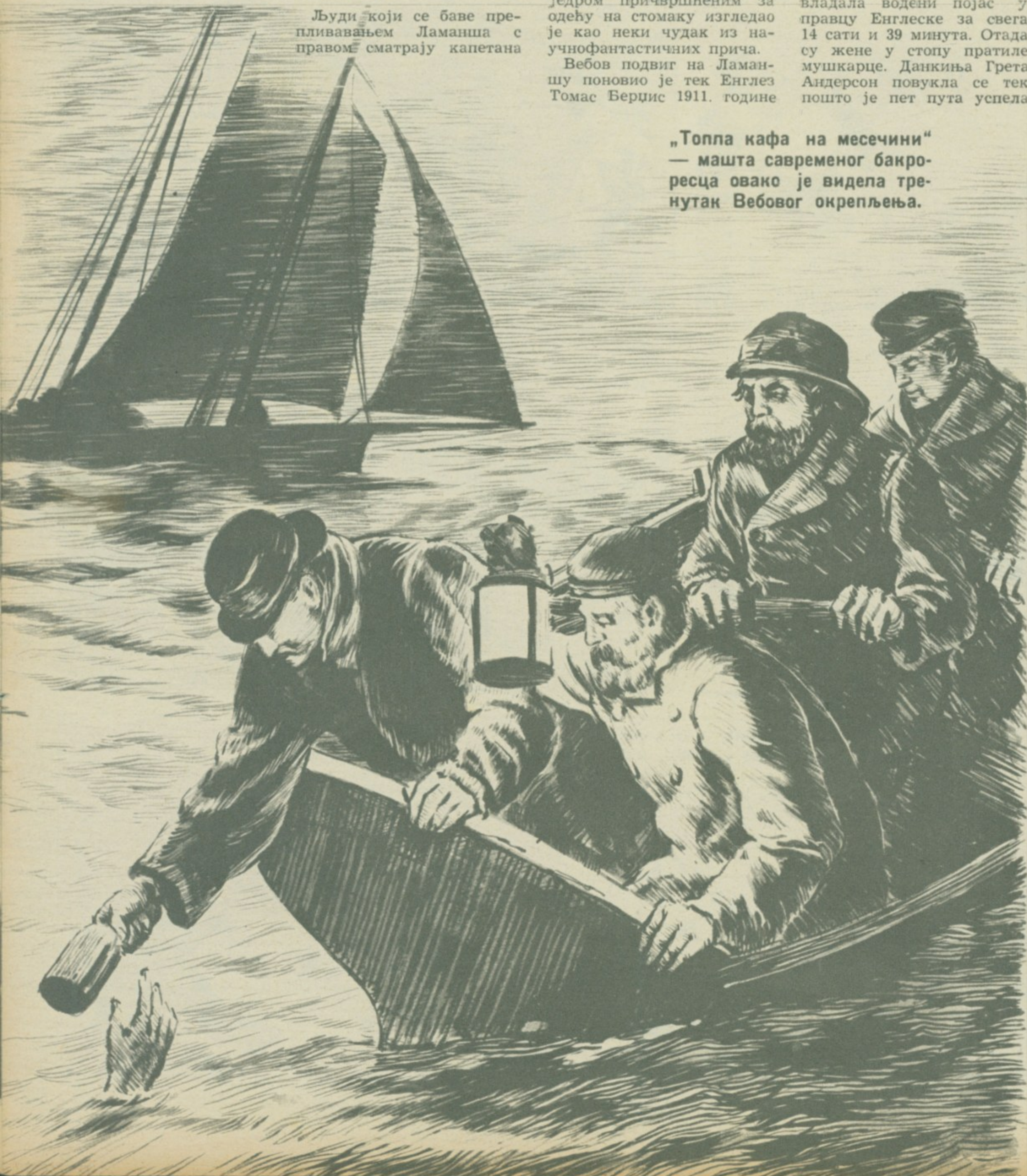
Американка Лин Кокс је 1973. у 16. години препливала Ламанш за 9 сати и 36 минута — само минут дуже од рекорда који је девет година пре тога поставио Британац Бари Вотсон и који још није достигнут. Најмлађа девојка која је икада препливала Ламанш је Египћанка Абела Адел Каири која је прошлог лета у непуној четрнаестој години са британске стране стигла на обалу Француске за 12 часова и 30 минута.

Неколико мушкараца и жена препливало је Ламанш више пута, али титула рекордера још припада Британцу Мервину Шарпу за његових седам успешних покушаја! Само три такмичара успела су да у „једном потезу“ препливају канал у оба правца. Први је био четрдесетдогодишњи Аргентинац Антонио Абертондо који је 1961. овај подвиг извео за 43 часа и 10 минута. Американац Тед Ериксон је 1965, после два неуспеха, учинио исто за тринаест сати мање.

Пет година касније двадесет једногодишњи новинар Кевин Марфи додао је овом списку британско име. Највећи досадашњи подвиг Кевина Марфија било је шездесет миља непрекидног пливања око британског острва Вајт, а најтежи испит издржљивости положио је на мађарском језеру Балатону против чијих се водених струја борио читава 43 часа.

Људи који препливавају Ламанш имају мало заједничких особина ако се изузму пожртвованост, жар и издржљивост без којих не би могли да савладају препреке као што су умор, хладноћа, тренуци малодушности, изненадне буре и грешке у навигацији. Неки победници Ламанша личили су на боксере тешке категорије док су други имали свега педесет или шездесет килограма. Најстарији од њих је Британац Нед Барни који је 1950, када је препливао Ламанш, имао 55 година — 42 више од Египћанке Аделе Каири!

„Топла кафа на месечини“ — машта савременог бакро-ресца овако је видепа тренутак Вебовог окрепљења.

Л. СРЕДАНОВИК

Б. Ћурица

ТАЈНА НЕСТАЛИХ

А дрски лопов као да је хтео да им се наруга, па је, и поред страже, и следеће ноћи украо неколико пари чарапа. Војници су већ одлучили да дигну руке од свега кад је неколико дана касније тајна неочекивано откривена. Тада су, сасвим случајно, два граничара под једним гранатим храстом недалеко од карауле открили гомилу прљавих чарапа.

Кад је утврђено где се

Било је хладно фебруарско јутро. Кроз замрзнута прозорска окна на караули Барнас на југословенско-бугарској граници једва се пробијала светлост зоре. Трљајући очи граничари су напуштали своје кревете и у полумраку хладне собе брзо навлачили најпре панталоне, затим поткошуљу, а онда у папучама излазили у ходник. Тамо су као у строју, стајале дубоке, црне чизме, а на врху сваке уредно сложене чарапе.

Одједном, настало је комешање које се претворило у љутите повике:

— Где су ми чарапе? Ко ми је узео чарапе?

Још буновни војници згледали су се међу собом, а онда зачуђено погледали у тројицу другова. Чарапе су сигурно ту негде. Мора да су заборавили где су их оставили. Не обраћајући више пажњу на то, пошли су да се умију. Међутим, она тројица и даље су галамила:

— Вратите нам чарапе! Доста је било шале!

Наравно у први мах су версвали да неко с њима збија шалу у ове ране јутарње сате, али су се ускоро уверили кад су се и остали дали у потрагу за чарапама. Пажљиво су прегледали прво чизме, па ормариће па сваки кутак карауле. Али, чарапа нема па нема.

Међутим, следећег јутра, приказ се поновио: три војника поново нису могли да пронађу своје чарапе. Опет су се сви дали у потрагу али као прешлог јутра, од чарапа ни трага ни гласа. Мистериозни нестанак поновио се и следећег дана. И не само следећег: чарапе су, с прекидима, нестајале месецима а крадљивац није откривен. Једино су граничари са Барнаса успели да утврде да су нестајале увек истим људима.

ЛЕЊ ПО ПРИРОДИ

Џони је данима дремљиво слушао једним ухом гужву која се подизала у караули око несталих чарапа не занимајући се ни за шта на свету осим за храну и топли кутак у коме би могао мирно да спава. Био је познат по томе још од првог дана када је као дебељушкasto умиљато штење требало да буде „расходан“ јер није био прави, расни овчар. Ту судбину је избегао захваљујући меком срцу граничара који су га ипак задржали и ускоро веома завољели.

Џони је у сваком погледу био необичан овчар — дружио се с мачком, ловио мишеве и презирао псе. Али његов подвиг запањивао је граничаре.

Да ли зато што је осећао да га војници воле, или што је по природи био лењ, тек Џони се никад није трудио да заслужи свој оброк. Сатима је лежао у близини кухиње цвилећи ако се кувари не би сетили да га првог нахране. Упућивао би им тада погледе пуне прексра, изазивајући у војницима, као добар психолог, грижу савести што заборављају јадно, беспомоћно псето. А кад би, најзад, добио своју порцију, повлачио би се у кут не-

заинтересован за све што се око њега догађало.

И тако је то текло од доручка до ручка, од ручка до вечере из месеца у месец. Друговао је једино с мачком Кансм којој је кавалерски уступио кутак у својој кућици. Заједно су спавали, па чак и јели из истог тањира што је, с обзиром на Џонијеву огромну приврженост храни и топлу љубав коју је исказивао свакој коски, било веома чудно. Али Џони је у

сваком погледу био необичан пас.

На пример, ваљда под утицајем Кане, почео је да се занима за лов на мишеве. Није била реткост да сатима чучи с њом крај какве рупе и кад се неопрезни миш појави зграби га брже од своје пријатељице Кане. Потом би јој уступао ловину, јер је ипак више волео да се храни с војничког казана. А потом би обоје заспали у његовој кућици, Џони на поду а Кана на његовим леђима, ушушкана у топло оштро псеће крзно.

СКЛАДИШТЕ ПОД ХРАСТОМ

И ко зна докле би то тако ишло, да једног дана у Барнас нису стигле старешине из команде. Тада је ствар доведена до врхунца — и двојици старешина су нестале чарапе!

Сазван је састанак којем су присуствовали и старешине и војници. Говорило се о части, васпитању, о томе да није лепо правити тако глупе шале, ако је ошали уопште и била реч. Граничари су давали војничку реч да су они у тој ствари потпуно невини и да не схватају на какав то начин чарапе нестају. Прављене су разне претпоставке, разматране многе могућности, али узалуд. Крађа је и даље била обавијена велом мистерије.

налазе нестале чарапе, требало је још пронаћи дрског крадљивца.

ДВОСТРУКА СТРАЖА

Исте вечери постављена је двострука стража поред гомиле чарапа. Неде око десет увече, кад су се сва светла на караули погасила и шума утонула у мир, зачуло се тихо крцкање. С пушкама на готовс, војници су напету зурлили у мрак пред собом. Али на њихово највеће изненађење уместо дрског лопова угледали су свог љубимца Џонија, који је у чељустима носио неколико пари чарапа!

Смејући се гласно, заједно са ухваћеним „крадљивцем“ вратили су се у караулу и пробудили другове. Знајући да је у средишту пажње, Џони је стајао поносно, високо подигнуте главе и начуљених ушћу.

Следеће вечери војници су одлучили да утврде зашто чарапе нестају увек истим људима. Скривени иза одшкринутих врата будно су мотрили. Кад су се у караули погасила светла, Џони се ушуљао у ходник, пришао чизмама и почео пажљиво да њуши чарапе. Оне које су биле прљаве узимао је у чељуст и износио напоље.

Све је било тако једноставно: Џони једноставно није подносио воњ неопраних чарапа!

О. Вукадиновић

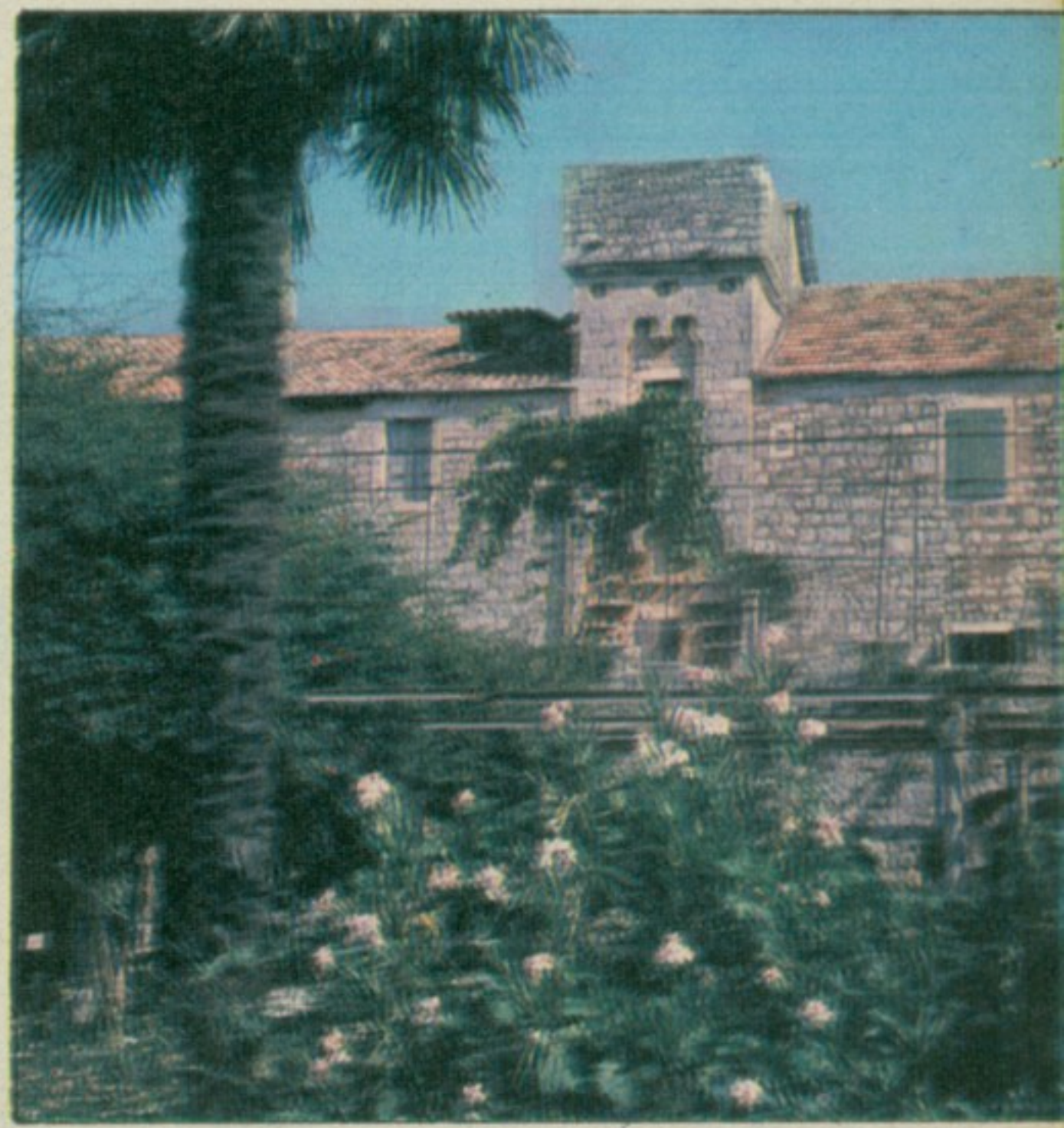
ХВАРСКА УТВРЂЕЊА

ОПУСТОШЕНО ОСТРВО

— У својој бурној прошлости, протканој повременим најездама готово свих освајача који су се појављивали у водама Јадрана, као и неретким тренуцима слободе, Хвар се никада није налазио у стецишту тако живих збивања као у 15. и 16. веку. Наиме, у то време, острво не само што је било приморано да 1420. године призна власт Млетачке Републике и тиме знатно изгуби своју аутономију већ је растрзано и унутрашњим сукобима између племства и кметства. Тако је 1510. године избила буна под вођством Матије Иванића коју су острвски феудалци уз помоћ Венеције, у крви угушили четири године касније. Управо у том периоду на Јадрану се појављује до тада мало позната турска флота. Већ 1539. године турске чете, под командом уруменијског бег-лербега, упале су на острво и за собом оставиле пустош: спаљене куће, посечене винограде и маслињаке. Велики број мештана одведен је у ропство. Да би се одбранили, Хварани су одлучили да приступе изградњи бројних утврђења, која ће их колико-толико штитити од освајача и пљачкаша.

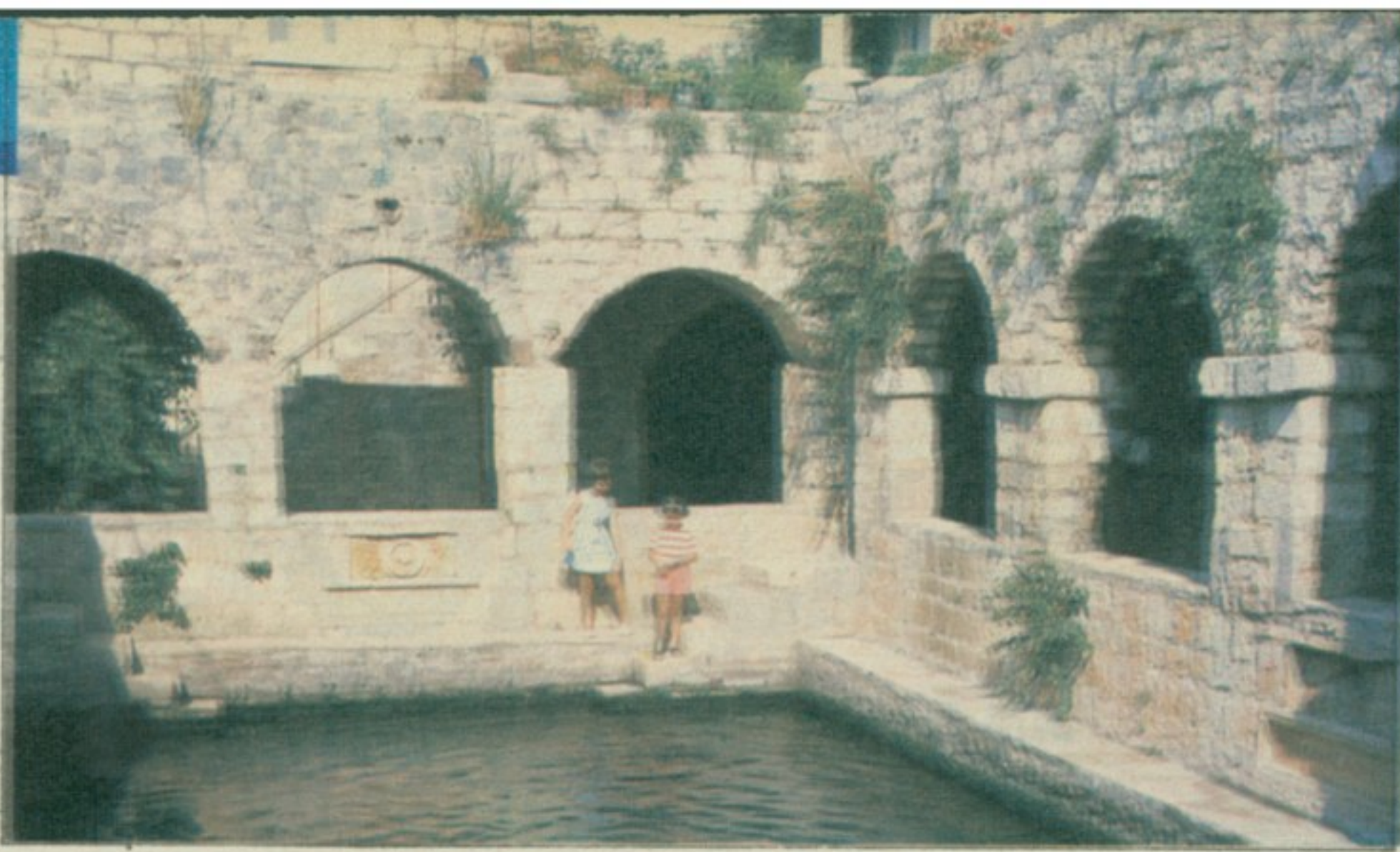
ДАР ШПАНСКОГ КРАЉА — Шпански краљ Карло V, савезник Венеције, помогао је изградњу хварских утврђења. На брежуљку који надвисује место Хвар и пролаз међу Пакленим отоцима, саградио је тврђаву Еспањолу.

ЋА

СТАРИ РИБЊАК — У средишњем делу „Тврдаља“, према врту, налази се рибњак у којем се слатка, изворска вода меша са морском коју доноси плима. Око рибњака уклесано је у камен 18 изрека. Једна од њих, која се налази на месту где вода из рибњака отиче у језеро, гласи: „Ах, беже дани током који се не враћа“.

ЈЕДИНСТВЕН У СВЕТУ — Захваљујући борби против Турака, Хвар је постао познат у свету по својим јединственим црквама. Свака од њих грађена је уједно и као тврђава из које је становништво успешно пружало отпор непријатељу. Једно од таквих утврђења је и црква Св. Петра у Стариграду.

ПРУЖАЛА ЈЕ СИГУРНОСТ — И становници Врбоске саградили су добро утврђену цркву чија кула доминира улазом у Врбоски залив. Равни кров цркве окружен је пушкарницама и платформама за топове.

ПРИВАТНЕ ТВРЂАВЕ — Налазећи се у сталној опасности од турских препада, хварски племићи су подизали сопствене тврђаве које нису пружале уточиште само њиховим породицама већ и околном становништву. Тако је стариградски песник и властелин Петар Хекторовић саградио малу, али чврсту тврђаву „Тврдаљ“. У „Тврдаљ“ се 1571. године склонило готово све становништво Стариграда и пружило жесток отпор Турцима.

ОДОЛЕЛА ТУРЦИМА — Почетком 16. века на малој узвишици изнад Јелсе, педесетак метара од мора, подигнута је тврђава у чијем се средишту налазила жупна црква. Ова тврђава успешно је одолела нападу турске флоте 1571. године.

Текст и снимци: Марлисес Вујовић

ВОЗОМ У СЛОБОДУ

Чим би пала ноћ, »болесник« је прилазио решеткама усклађујући своје стругање са хркањем стражара.

Надам се да ћете једног дана поново пронаћи своју изгубљену част. Верно служите Хитлеру у својој каријери — рекао је Пјер Мандес-Франс квислиншком суду у Клермон-Фернану када му је изречена пресуда — шест година тамнице и лишавање свих грађанских права.

А оптужен је и осуђен зато што је као ваздухопловни официр покушао да се у северној Африци придружи снагама слободне Француске.

ЛАЖНЕ ИСПРАВЕ

Међутим, ни Немци ни издајничка влада у Вишију нису помишљали на то да Мандес-Франс поседује челичну вољу и методичан дух. И, наравно, одлучност да крај рата не дочека у затвору.

Чим се обрео у затвору, Мандес-Франс је почео да размишља о бекству. Процењивао је, упоређивао, усађивао или одбацао разне могућности да би се ипак определио за „најобичније“ бекство: престругање решетке на прозору, спустити се низ чаршаве, прескочити зид и — нестати. Требало је сада да се припрема дуго и брижљиво.

Пошто је бекство захтевало велике физичке напоре, а он се није могао похвалити неком снагом или челичним мишицама, Мандес-Франс је почео упорно и систематски да тренира. Изводио је вежбе дисања, дизао терет, трчао...

Осим тога, требало је да обезбеди и довољно новца. Затвореници су имали право да примају од куће мање суме, а могли су да задрже нешто и од оног што су имали кад су били ухапшени. Лишавајући се свега што није било неопходно, Мандес-Франс је после неколико месеци располагао уштеђевином од 5000 франака, коју је крио у постави своје капе. Али, то није било довољно. Почео је да се довија на разне начине: продавао је своје следовање цигарета, храну. За пет кутија цигарета недељно успео је да од једног црноберзијанца (који је издржавао казну у истом затвору) добије карте за снабдевање и свемогућу сталну картицу која ће му на слободи веома много значити. Успео је да добије и лажне исправе.

Осим новца, почео је да ствара и залиху хране. Све оно што није могло да се уквари почео је да сакрива. Међутим, то није било тако лако јер су хелије

ПЈЕР МАНДЕС-ФРАНС, француски политичар и државник, био је најмлађи посланик у историји француске скупштине: 1932, када је ушао у Парламент, имао је само 25 година. Када је 1940. године кренуо у северну Африку да би се придружио снагама Слободне Француске, ухапшен је и осуђен на шест година робије али је убрзо побегао из затвора. Прикључио се Покрету отпора, а 1942. године пребацио се у Лондон и борио се у бомбардерској групи „Лорен“. После рата имао је разне функције у француској влади. Његовом заслугом склопљено је примирје и завршен рат у Индокини. Као напредан политичар тежио је да поврати економску моћ и међународни углед Француске.

готово свакодневно претресане. Да би пронашао неко добро скровиште, увек је приликом претреса гледао која се места редовно претражују, а која се ретко или никад и не погледају. И открио је да је једино место које се никад не претражује — кутија за пепо у пећи. И пошто није могао да користи пећ, продавао је угаљ и тако повећавао своју уштеђевину.

ВЛАСТИ СУ ПОПУСТИЛЕ

Једног дана пронашао је бачену и заборављену тестеру за метал. Могла би да послужи, помислио је

Мандес-Франс, иако је била зарђала и нагризена. На жалост, при првом покушају да засече решетке, тестера је почела да се распада. После извесног времена успео је да се докopa мале турпије од финог челика.

Требало је да учини још нешто пре него покуша бекство. Морао је некако да измени свој карактеристични лик. Зато је пустио браду, почео да пуши на лулу и носи наочаре.

Пошто су изгледи за успешно бекство били бољи из затворске болнице, Мандес-Франс је затражио да буде пребачен у болницу јер у последње време осећа болове у стомаку. Пребачен је у болницу, али у вишекреветну собу одакле се на бекство није могло ни помислити. Морао је по сваку цену добити једнокреветну собу. Зато се позвао на свој официрски чин који му је давао право на засебну просторију. Затворска управа је у почетку одбијала, али упорни Мандес-Франс није попустио. Подсетио их је на то да је он још официр јер се жалио на пресуду, и затворске власти су попустиле.

Чим се нашао сам у соби, без оклевања се бацио на стругање решетка. Али, био је непријатно изненађен. Решетке нису биле од ливеног гвожђа, као у осталим хелијама, него од челика. А челик се не може турпијати тако бешумно као ливено гвожђе. Још непријатније био је изненађен кад је видео да суседни прозор припада соби у којој су спавали стра-

жари. Међутим, Мандес-Франс није одустао.

Чим би пала топла летња ноћ, »болесник« је прилазио решеткама усклађујући своје стругање са гласним хркањем стражара, које је допирало кроз отворене прозоре. Дану је, пак, пажљиво гледао у зид преко пута свог прозора. Запажао је сваку избочину, свако удубљење, све док није био сигуран да ће и у мрклом мраку моћи да препозна сваки камен.

ПОСЛЕДЊИ ПОТЕЗ

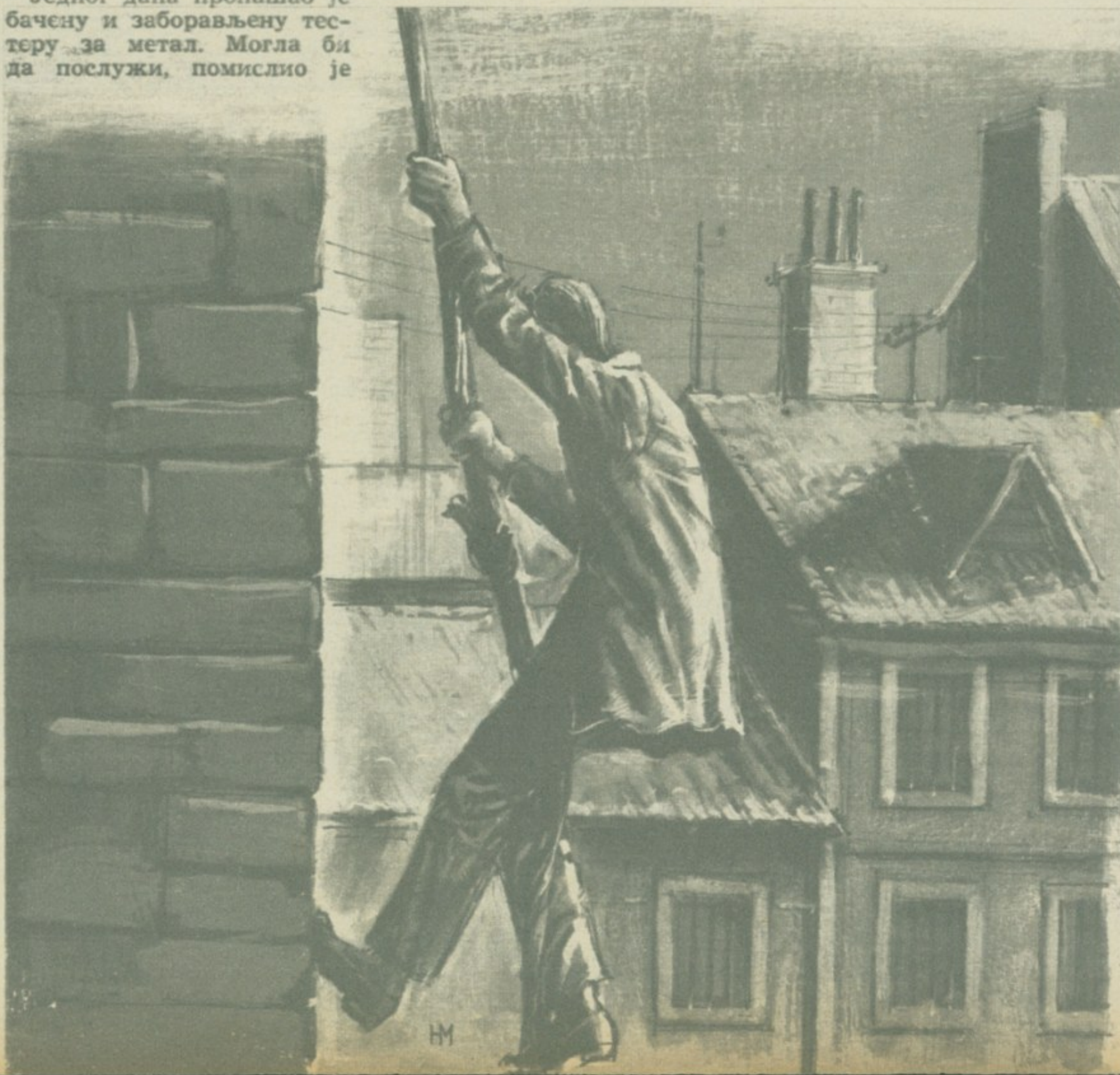
Била му је потребна још једна ноћ да заврши стругање и побегне. Резове на решеткама преко дана је вешто скривао. И баш тог последњег дана у затвору, 20. јуна 1941. године, у посету му је дошао његов адвокат. Обавестио га је да је жалба на пресуду одбијена. Затворске власти су одмах у његову собу послале једног затвореника. Мандес-Франс је био на мукама. О овоме човеку ништа није знао. Можда је и доушник. Ако није, можда би могао да га обавести о свом плану.

Ипак је одлучио: новом затворенику се неће поверити јер би могао тако све ставити на коцку. Само, како поред њега да преструге још оно мало челика. На срећу, затвореник је увече узео средство за спавање и тврдо заспао.

Мандес-Франс се сместа бацио на посао. Последњи потез турпијом и решетке су попустиле. Везао је чаршаве један за други, причврстио их и тихо низ њих склизнуо у затворско двориште. У неколико корака нашао се под зидом и хитро почео да се пење. За неколико секунди био је на врху зида. Испред самог зида, на улици, гранао се велико дрво. Управо је хтео да склизне низ стабло, кад зачу гласове под дрветом. Хтео-не хтео морао је да слуша како се младић и девојка објашњавају. Бегунац је већ почео да стрепи. Ускоро ће у затвору почети редовни обилазак хелија, а у суседној згради завршиће се биоскопска представа и улица ће бити пуна света. Најзад, младић и девојка одоше.

Мандес-Франс одахну с олакшањем, склизну низ стабло и нададе се у трк улицом што га нске носе. Стигао је на железничку станицу, а одатле возом у слободу.

Д. А.

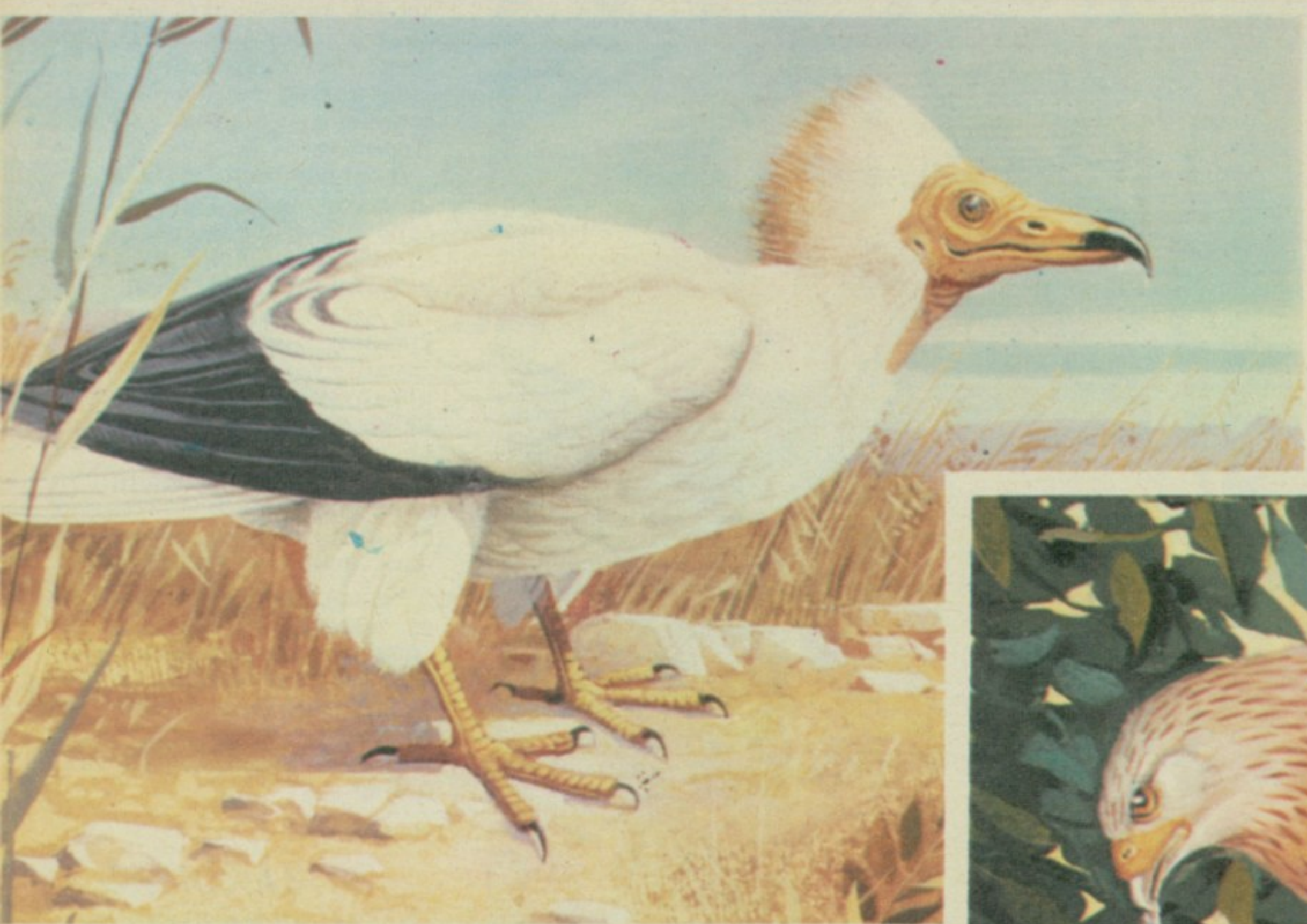
FALCO PEREGRINUS или сиви соко спада у најраспрострањеније дневне птице грабљивице. Ова врста сокола живи у скоро свим крајевима, од хладног Арктика до јужних врхова Африке, Индије, Цејлона, Аустралије, Тасманије и Јужне Америке. Осим што се разликују по величини, мужјак и женка су веома слични. Горњи делови су им тамноплавосиве боје, глава и крилна пера имају црну примесу. Са трбушне стране обично су беличасте боје са црним пругицама. Сви чланови ове потпородице имају шиљата оштра крила, кратак врат а ноге прекривене „гаћама“. Сиви соко се углавном задржава у обалским подручјима. Користи се за лов.

ПТИЦЕ ГРАБЉИВИЦЕ

БАНДИТ У ДУГИМ ГАЋАМА

У дневне птице грабљивице спадају и ове три које данас објављујемо. То су бела кања или египатски стрвинар, сиви соко и црвенкаста луња. Заједничка одлика свих ових грабљивица — има их око 205 врста — јесте да имају врло сличну грађу тела и начин живота, без обзира да ли су мале као голуб или велике као андски кондор. Кљун им је лучно повијен, ноге јаке са три прста усмерена напред и једним позади и све имају дуге и оштре канџе које им служе за убијање и придржавање плена. Од свих кичмењака имају најбољи вид. Скоро по правилу, код свих врста женка је знатно крупнија од мужјака. Живе у копненим и обалским подручјима скоро целог света осим Антарктика и острва Океаније.

NEOPHRON PERCNOPTERUS или бела кања је најбројнија од свих стрвинара старог света. Називају је још египатски стрвинар или „фараоново пиле“. Насељава скоро све земље које се граниче са Средоземним морем, као и оне источно од јужне Азије. Величине је јастреба. Има беспрекорно бело перје које око врата прави огрлицу, док су јој глава и врат жуте боје и без перја. У Азији, нарочито у Индији, ове птице бораве око села и хране се изнутрицом заклане стоке.

MILVUS MILVUS или црвенкаста луња спада у велике дневне грабљивице широко распрострањене у Старом свету. Живи у западној, јужној и средњој Европи, Малој Азији, Јерменији, Северној Африци, Канарским острвима. Задржава се око насеља (пре око ђубришта), мада најрадије живи у шуми, и то у старој белогориној. Није толико везана за воду као њена сродница црна луња. Зими се не сели у топлије крајеве тако да се може наћи чак и у Шведској. Код старих птица глава, врат и гуша су бели, док су трбух, груди и „гаће“ лепе боје рђе. Испушта оштре крике који звуче као „хи-хи-хи-ее“.

ЦАРОБНА ФОР ГРОФА КАЉО

Кад ни најпознатији лекари Француске нису могли да помогну нећаку кардинала Роана, хитно је позван велики мађионичар.

Пред крчком код „Црвеног лава“ у Страсбургу тиска-ла се тог поподне-ва 1783. године го-мила радозналаца. Кроз пригушен жамор чуло се само једно име: Каљостро. Да ли ће им успети да ма-кар за тренутак виде најта-јанственијег човека Европе, тог алхемичара, мађионича-ра и „великог мајстора цр-не магије“ пред којим су чак и владари дрхтали?

Причало се, обично шапа-том, да је гроф Каљостро открио „камен мудрости“, водицу лепоте и еликсир вечне младости. Он је у са-везу с ђаволом и може да учини материју невидљи-вом!

ШАРЕНО ДРУШТВО

Гроф Каљостро допуто-вао је у Страсбург на позив кардинала Роана чији је не-ћак био на самрти. Лечили су га најпознатији лекари француске, а кад су они дигли руке, кардинал је на-редио да позову великог мага Каљостру. У Каљо-стровој пратњи налазило се, поред његове лепе жене, о-сам људи одевених у одоре свештеника старе египат-ске богиње Изиде, један па-туљак родом из Португа-лије за кога се говорило да је необично вешт алхеми-чар, и више чудно одеве-них помоћника.

Лекари су били запрепаш-ћени. Каљостро! Зар једног тешког болесника поверити варалици? И док су се они згражали, достојанствени Каљостро чије су црне очи биле полусакривене теш-ким капцима, а прсти пуни блиставог прстења, пришао је болеснику и лагано по-чео да му трља чело. За то време два његова „свеш-теника“ стајала су непомич-но у једном углу и погну-тих глава мрмљали нешто на неком непознатом јези-ку. Наједном, Каљостро се усправио и повикао:

— Принче од Субиза, ти нећеш умрети! Погледај ме!

Болесник је с напором покренуо главу и загледао се у његове сјајне, црне очи.

— Ја стојим пред тобом. Ја, који имам 325 година. И ти можеш толико да жи-виш. Али, мораш ме без поговора слушати. Ево ти овај џек. Узми већ, ас де-сет капи и исто толико сле-дећих пет ноћи. Сутра ћеш устати из постеље, а преко сутра кренути за Версај где се твој долазак очекује.

И заиста, болеснику је следећих дана било боље. Не зна се шта је касније било с принцем од Субиза ни да ли је сасвим оздра-вио, али се зна да ће, две године касније, Каљостро и овај исти кардинал Роан би-ти умешани у један велики скандал који ће потрести целу Француску.

Човек који је у историји познат као гроф Каљостро родио се као сиромашни Ђу-зепе Балсамо у Палерму, на Сицилији, 1747. године. Бистар, неукротив, тврдо-глав, необично самопоуздан био је страх и трепет не само за своје вршњаке већ и за читаву околину. У два наестој години био је прим-љен у један семинаријум, али је убрзо побегао из ње-га после батина којима су га казнили због неког пре-ступа. Тиме се завршило његово школовање.

НАШЛИ СЕ

Неколико година касније ступио је као шегрт код јед-ног апотекара. Мада се сав његов посао састојао у пра-њу бочица и тегли, он је касније богато умео да ис-користи све што је научио код старог апотекара. Ни-ту није дуго остао. У девет наестој години организовао је своје прво трагање за тобожњим закопаним бла-гом преваривши при том не-колико лаковерних људи који су новчано помогли

тај подухват. Затим је фал-сификовао један тестамент и, на не би пао властима у руке, побегао у Рим.

— Учио сам на двору Ве-ликог мајстора малтешких витезова — тврдио је он касније — и помогао му да реши тајну претварања о-бичног метала у злато.

Разуме се да то није било тачно. Он је у ствари за то

време безбрижно живео у Риму од лаковерности оних који су веровали да им ње-гове водице могу донети сре-ћу у љубави и пословима.

Године 1769. оженио се Лоренцом Фелићани, кћер-ком једног римског занатли-је. Лоренца је била славо-љубива као и Ђузепе, ла-коумна и жељна новца. До њега је долазила прилично лако, такође захваљујући сујеверју других: прорица-ла им је судбину гледајући у длан. После годину дана честити занатлија истерао је из своје куће зета и кћер. За овај пар варали-ца то је био почетак новог живота, пуног авантура и успеха.

Најпре у разним градо-вима Италије, а затим у

Марсељу, Мадриду, Лиса-бону и престоницама европ-ских земаља, Ђузепе је на-ставио да продаје своје во-дице које доносе лепоту, љубав, углед и успех и да на хиљаду других начина вара лаковерне људе. Твр-дио је да он једини на све-ту зна „тајну формулу“ за чаробне напитке.

ПАСТОРАК ГОСПОДАРА МЕКЕ

Лоренца му је била из-ванредан помоћник, а ње-на лепота служила му је истовремено као реклама и као мамац.

У Шпанији им је пошло за руком да фалсификују огромну своју новца, да га протуре и да не буду ухва-ћени. Били су сад богати и преконоћ ишчаурили су се у грофа Александра Ка-љостра и грофицу Серафи-ну. Али, њему ни то није било довољно, па је називу грофа додао неке нове ти-туле: посторак господара Меке, усвојени син послед-њег краља од Требизонда, омиљени ученик мудрог Алтотаса!

Окићени свим тим звуч-ним титулама, гроф Каљо-стро и његова жена нашли су се 1776. у Лондону где је у то време мистицизам цве-тао као никад раније. Бољу средину нису могли наћи. Људи су били спремни да поверују у све што им се каже и да се предају у ру-ке сваком оном ко је био довољно вешт да својим ма-ђионичарским и алхемичар-ским триковима начини на-њих некакав утисак.

Каљостро је отворио пра-ву ординацију у којој је „изабраницима“ — а так-вих је било много — ода-вао своје тајне: како да „вином из Египта“ продуже живот и како да остану млади.

И ЗАКОПАО И ОТКОПАО

Људи су веровали веш-том варалици који је, очи-гледно знао посао. Своје па-цијенте примао је огрнут тугачком тогом од црне сви-ле, на којој су били изве-зени неки неразумљиви зна-ци и симболи, и с турбаном боје злата на глави. Име грофа Каљостра изговара-но је са страхом и пошто-

МУЛА ОСТРА

вањем, а богати аристократи окупљали су се око њега да би у замену за злато повратили младост и изгубљено здравље.

Лажни гроф није увек ва-рао своје поштоваоце. Мно-гима је он помогао јер се у ствари његово „враћање младости“ састојало у ски-дању сувишних килограма помоћу нарочите дијете. Његовом успеху не треба се чудити. Јер, код њега су обично долазили људи и жене размажени животом у изобиљу и уображени бо-лесници које је он, захва-љујући својој сугестивној моћи и хипнози, лако „ле-чио“ од болести од којих у ствари никад нису ни боловали.

Но, Кољостро није жњео само успехе. Позивајући се на своју „видовитост“, он је тврдио да може да одреди тачно место где се налази какво закопано благо. Ви-ше но једном догодило се да избије у јавност да је благо које он својом тобож-њом видовитошћу открио неколико дана пре тога он — својеручно закопао!

Пад грофа Каљостра био је исто толико брз као и његов успон.

КРАЉИЧИН ЋЕРДАН

Године 1785. Каљостро се нашао у Паризу, баш у вре-ме кад је избила позната афера са огрлицом краљи-це Марије Антоанете.

Сазнавши да је краљ Луј XVI одбио да својој жени Марији Антоанети купи ску-пу бриљантску огрлицу, кардинал Роан тајно ју је поручио код чувеног јувели-ра Басенжа. Надао се да ће тако задобити краљичино поверење и да ће на тај на-чин бити заборављене не-ке њихове раније несугла-сице. Али, начинио је једну грешку. Кад се ђердан бас-нословне вредности — про-цењен је на 1.600.000 лива-ра — нашао у његовим ру-кама, он га је тајно послао краљици. У апартману кон-тесе Мот предао је огрлицу извесном Рето де Вилету ко-га су му представили као краљичиног изасланика. У ствари био је то контесин љубавник... Кад кардинал Роан није могао да плати прву рату, јувелир се обра-тио краљу. Пукла је брука.

Кардинал је бачен у Басти-љу, цела афера изнета је пред Парламент који се по-делио... И, да не дужимо, многи сматрају да је баш ова афера доста допринела да краљ и краљица у Фран-цуској постану у народу још непопуларнији и да обо-је касније заврше на гиљо-тини.

Готово се са сигурношћу може рећи да је и Каљо-стро био умешан у овај скандал, али он не би био оно што је био да није ус-пео да се извуче. Међутим, убрзо после тога због неке друге кривице доспео је и он у Бастиљу. Његова сла-ва почела је да тамни и по-сле пуштања из затвора мо-рао је, по наређењу полици-је, да напусти Француску.

Сечајући се својих успе-ха у Енглеској он одлази у Лондон. Међутим ни тамо није боље прошао. Он и ње-гов секретар били су умеша-ни у неке малверзације око извлачења срећака држав-не лутрије, па су властима почеле да пристижу тужбе против Каљостра. Опет се нашао у затвору, али зачу-до доказа није било. Многе његове жртве стиделе су се да јавно признају своју глу-пост и лаковерност, па је пуштен на слободу.

Од старе славе грофа Ка-љостра и грофице Серафи-не није остало ни трага. Најзад, материјално потпу-но пропали пар вратио се у Рим и закуцао на врата Серафининог оца. Али, убр-зо по доласку, оптужујући

их као јеретике, затворила их је папска полиција.

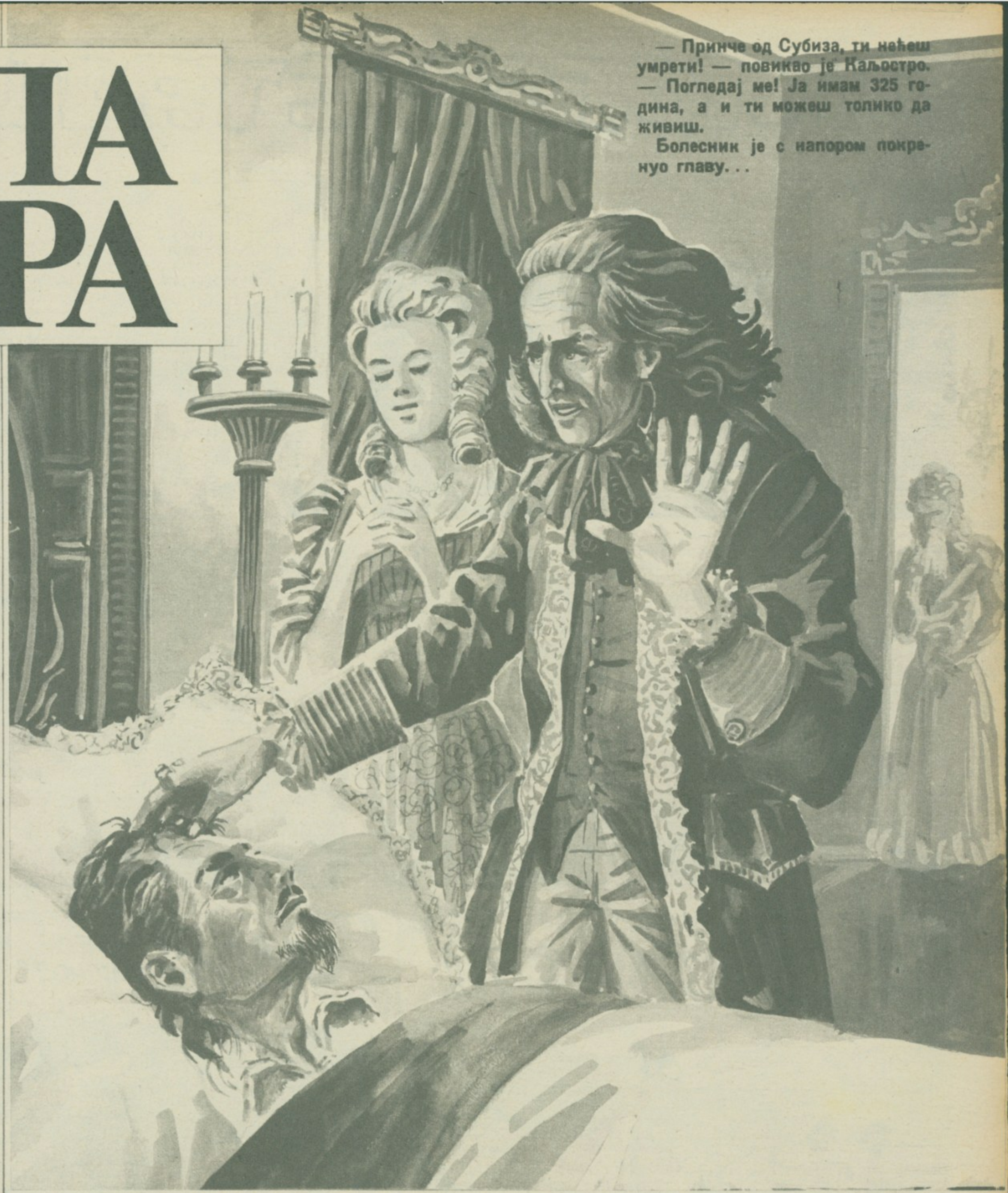
„Грофица“ је из затвора упућена у манастир где је умрла 1794. године. А Каљо-стро је последње године свог живота провео у ланци-ма, прикован за зид у јед-ној од подземних ћелија тврђаве Сан Лео. Умро је го-дину дана после своје жене.

УСПОМЕНЕ ЈЕДНОГ ЛЕКАРА

О бурном животу алхеми-чара, мађионичара и исце-литеља Алесандра Каљо-стра почеле су после њего-ве смрти да се испредају многе често противречне ле-

— Принче од Субиза, ти нећеш умрети! — повикао је Каљостро. — Погледај ме! Ја имам 325 го-дина, а и ти можеш толико да живиш.

Болесник је с напором покре-нуо главу...

генде. И док су га једни сла-вили као човека надареног натприродним моћима, дру-ги су га називали обичном варалицом који је вешто у-мео да искоришћава сује-верје и лаковерност других. Историчарима су, пак, њего-ви доживљаји послужили да употпуне своју слику о времену и друштву у коме је живео, а Александру Ди-ми — Оцу да напише свој познати роман „Успомене једног лекара“ у коме је на занимљив начин испреплео историјске чињенице и ле-генду. Тако је Каљостра приказао као несретног и заљубљеног човека кога ле-па Серафина воли само док је под утицајем хипнозе, а кад дође себи — она га мр-зи из дна душе!

DIK
BROWNE

ХОТАР

СТРАШНИ

НА ЖРИЛИМА ВЕТРА

ЈЕДРИЛИЦА

НЕ МОЖЕ ДА ПОТОНЕ НИ АКО СЕ ПРЕВРНЕ. АЛИ НЕВОЉЕ НАСТАЈУ КАД СЕ ТО ДОГОДИ НА ОТВОРЕНОМ МОРУ.

Правило је да почетник већ после неколико часова једрења преврне свој чамац и нађе се у таласима. А на мору, далеко од обале, то може бити прилично опасно иако једрилица не може да потоне! На изглед проста за управљање, једрилица има више од 40 делова који једрење чине прилично сложеним послом. Наиме, треба добро познавати ветрове, затим руковање једрицама и понашање корита на мору да бисте се упустили сами на пучину.

Постоје две врсте једрилица: регатне и туристичке. Прве служе за такмичења, друге за излете. Разлике између једних и других су, пре свега, у конструкцији. Такмичарске су израђене по утврђеним прописима Међународне организације за једриличарство (IYRU) чије је седиште у Лондону и деле се на класе према врсти кобилице (зависно од тога да ли је покретна или утврђена) и броју чланова посаде (једноседе, двоседе, троседе, вишеседе). Најпознатије једрилице међународне класе су: драгон, звезда, оптимист, фин, кадет, солинг, темпест, летећи Холанђанин, шљука, флаинг јуниор, олимпијска јола...

ЗАМКЕ ВРЕБАЈУ

Такмичарске једрилице морају бити регистроване код Међународне организације и обавезне су да свој број носе на једру на коме је нацртана ознака класе и државе којој једрилица припада. Знак за фин су, на пример, две упоредне таласасте линије, кадет — латинично слово Ц, оптимист — круг у који задира исправна линија испод њега.

Кадет и оптимист су основни тип једрилице за обуку и такмичење пионира и омладинаца. Међу изузетно добре једрилице спада фин која је конструисана за Олимпијаду у Хелсинкију 1952. године. Наш познати такмичар Фабрис Мински из Сплита већ неколико година њоме осваја првенства Средоземља, Балкана и Југославије.

Такмичарске једрилице се израђују у фабрикама, углавном од куваног лаког дрвета и полиестера. Доста су скупе: стају и по неколико милиона старих динара. Да би их учиниле јефтинијим, произвођачи их продају и у деловима које једриличари сами склапају.

Једрилица је непотопива! Чак и кад се преврне, лако се може вратити у нормалан положај. Невоље за такмичаре настају само кад јој се оштети дно и у

њу почне да продире вода. Тада се обично треба помирити с неизбежним губитком. Права опасност, међутим, вреба тек кад се невични једриличар отисне далеко од обале. Невреме које на мору наилази брзо и изненада лако га може одвући на пучину. Тада му нема спаса ако се једрилица преврне.

Кад се јарбол преломи или једра поцепују једриличару једино остаје да засуче рукаве и да се прихвати весала! То је заиста тешко ако је обала удаљена, али спорт тражи и жртве!

Због опасности од изненадног невремена, такмичаре на регатама прате моторни чамци за спасавање. Пред тога што контролишу учеснике трке они помажу инструментата прате и метеоролошке прилике. Њихов посао није лак јер је на регатама размак између првог и последњег чамца често и по 20 километара. Зато се од такмичара тражи да буду добри пливачи и одрже се на води док не стигне посада за спасавање.

Да би се на тркама обезбедила сигурност једриличара, Међународна организација је донела правилник по коме чамци морају да имају водонепропусне преграде, кесоне и плутајућа средства, као и опрему за тегљење, сидрење и сигнализацију, а посаде прслуке за спасавање и патроне које у додиру са водом стварају дим а ноћу бљештави сјај.

КАКО СЕ ПОСТАЈЕ КАПЕТАН

Трке (регате) једрилица одржавају се на реци, језеру и мору. Простор на води на коме се трке одржавају назива се регатно поље. Стаза има облик троугла чија су темена обележена видљивим знаком усли дресом за дно. Такмичари морају да обиђу све три ознаке. Ако једрилицом до такну било коју дужни су да се врате и поново је обиђу.

Ваља знати да се на регатама не мери време већ поредак доласка такмичара на циљ. Тако први добија 0 бодова, други 3, трећи 5, 7, четврти 8 и тако даље. Ко има мање бодова, заузима боље место у коначном претку који се сачињава тек после неколико трка. Зато једриличарска

регата траје с прекидима и по неколико дана.

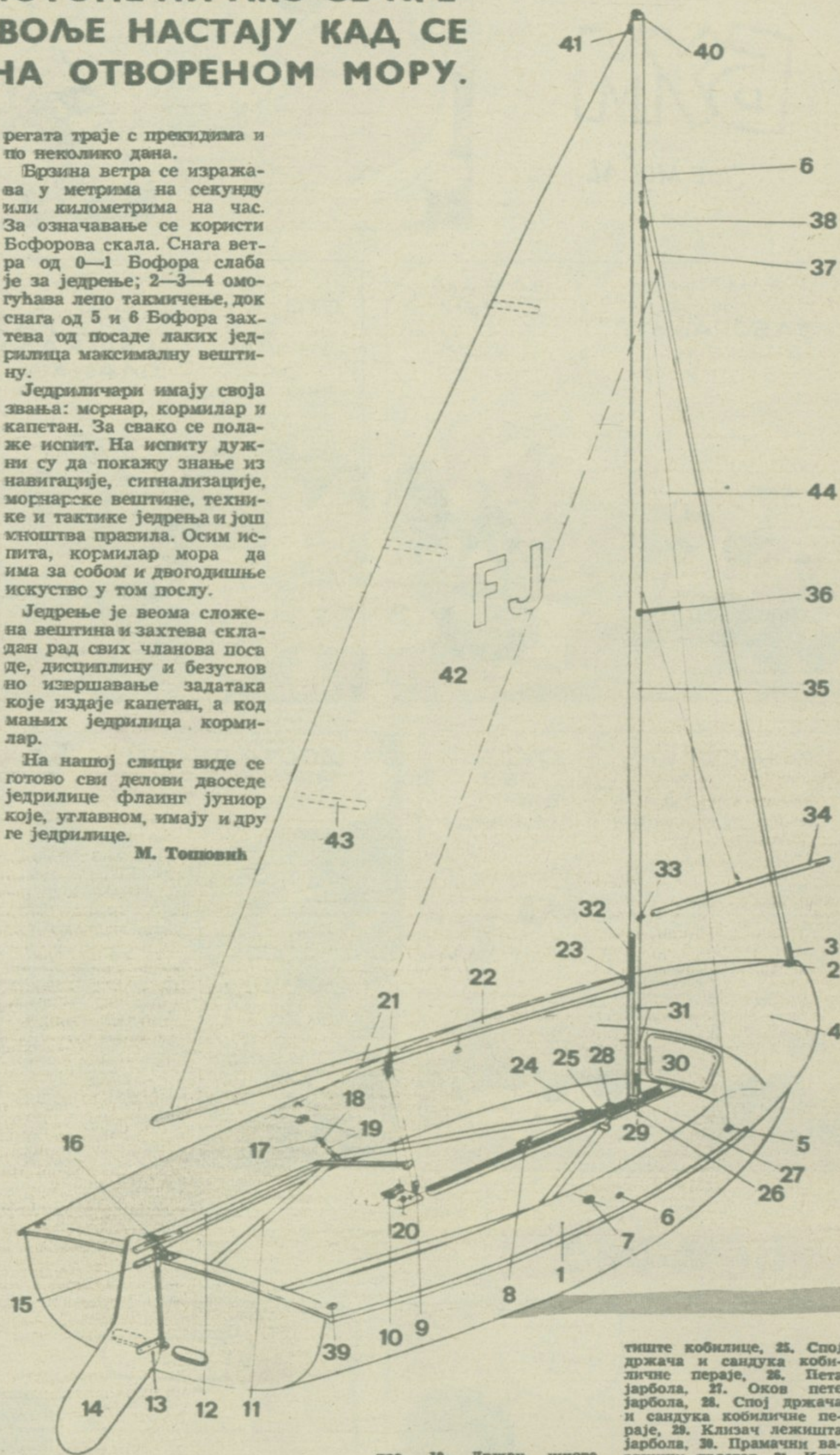
Брзина ветра се изражава у метрима на секунду или километрима на час. За означавање се користи Бофорова скала. Снага ветра од 0—1 Бофора слаба је за једрење; 2—3—4 омогућава лепо такмичење, док снага од 5 и 6 Бофора захтева од посаде лакших једрилица максималну вештину.

Једриличари имају своја звања: морнар, кормилар и капетан. За свако се полаже испит. На испиту дужни су да покажу знање из навигације, сигнализације, морнарске вештине, технике и тактике једрења и још мноштва пратила. Осим испита, кормилар мора да има за собом и двогодишње искуство у том послу.

Једрење је веома сложена вештина и захтева складан рад свих чланова посаде, дисциплину и безуслован извршавање задатака које издаје капетан, а код мањих једрилица кормилар.

На нашој слици виде се готово сви делови двоседе једрилице флаинг јуниор које, углавном, имају и друге једрилице.

М. Тошовић

1. Прамчана палуба, 2. Притег прамчаног лета, 3. Прамчано лето, 4. Пречка (флук), 5. Хватиште припона, 6. Прорези за шкоту пречке, 7. Држачи за шкоту главног једра, 8. Сандук кобиличне пераје, 9. Шкота главног је-

дра, 10. Држач шкоте главног једра, 11. Привези за ноге, 12. Рудо кормила, 13. Спој кормила са коритом, 14. Кормило, 15. Осигурач аутоматски кормила, 16. Спој руде и кормила, 17. Спој држача и палубе, 18. Метална спопа држача, 19. Еластична спопа, 20. Проводник шкоте главног једра, 21. Клизач шкоте главног једра, 22. Деблењак, 23. Хватиште деблењака, 24. Окре-

тиште кобилице, 25. Спој држача и сандука кобиличне пераје, 26. Пета јарбола, 27. Оков пете јарбола, 28. Спој држача и сандука кобиличне пераје, 29. Клизач лежишта јарбола, 30. Прамачни ваздушни простор, 31. Клизна стаза јарбола, 32. Шина, 33. Хватиште деблењака шпинакера, 34. Деблењак шпинакера, 35. Јарбол, 36. Криж, 37. Подизач пречке, 38. Подизач шпинакера, 39. Ошњаци за шкоту шпинакера, 40. Врх јарбола, 41. Подизач главног једра и дашчица, 42. Главно једро, 43. Легице (лате), 44. Главне припоне (ванте), 45. Хватиште лета.

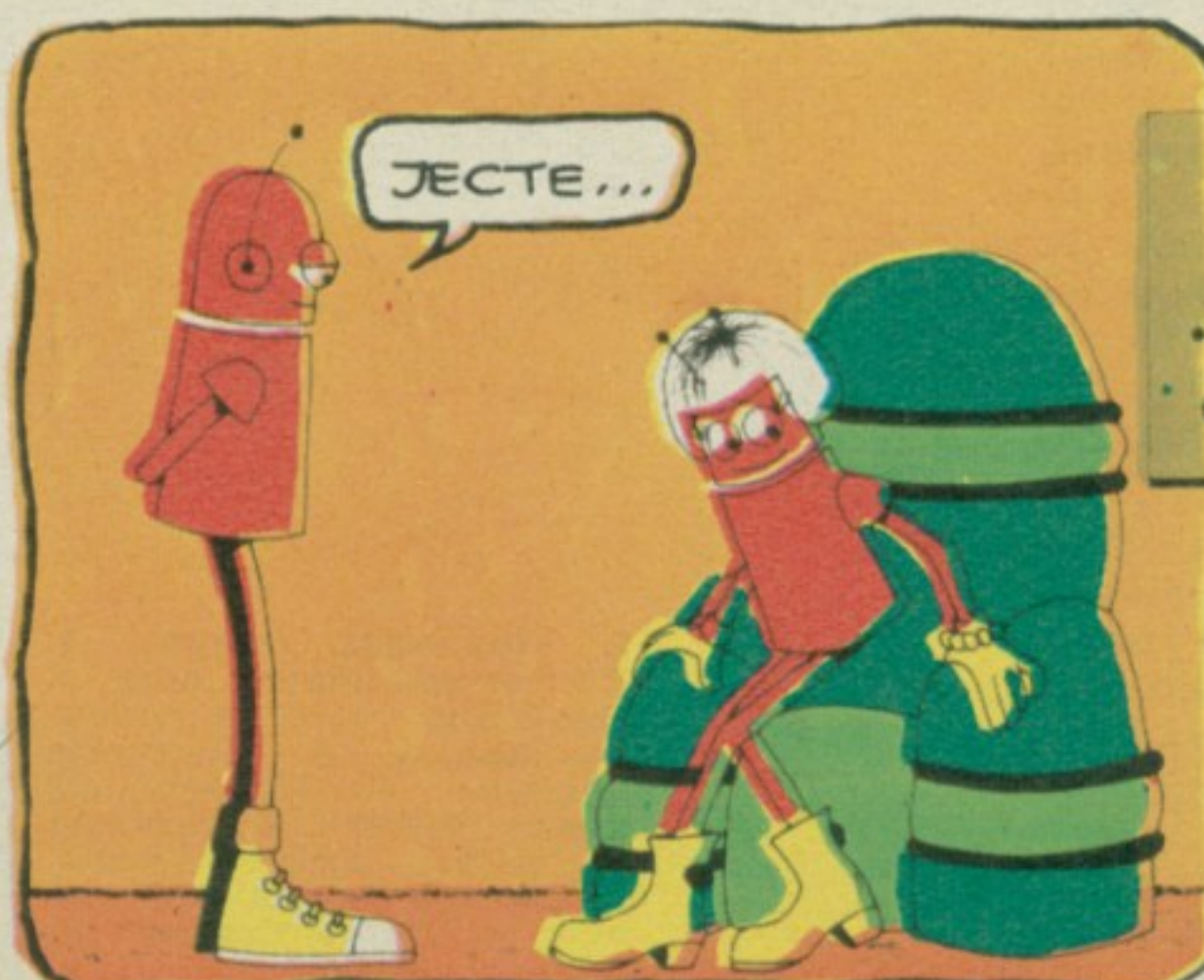
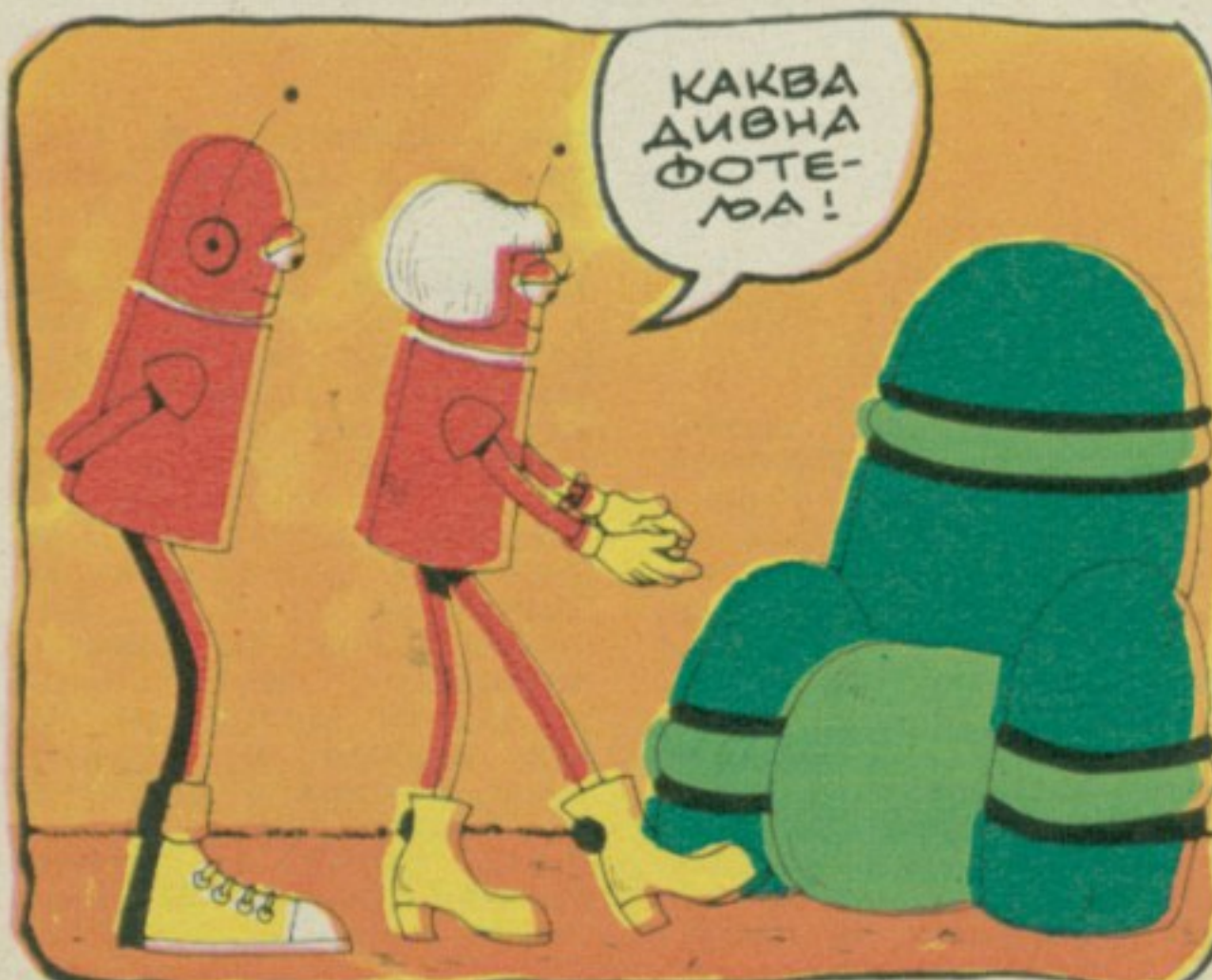

БИМ И БУМ

JOE MUSIAL

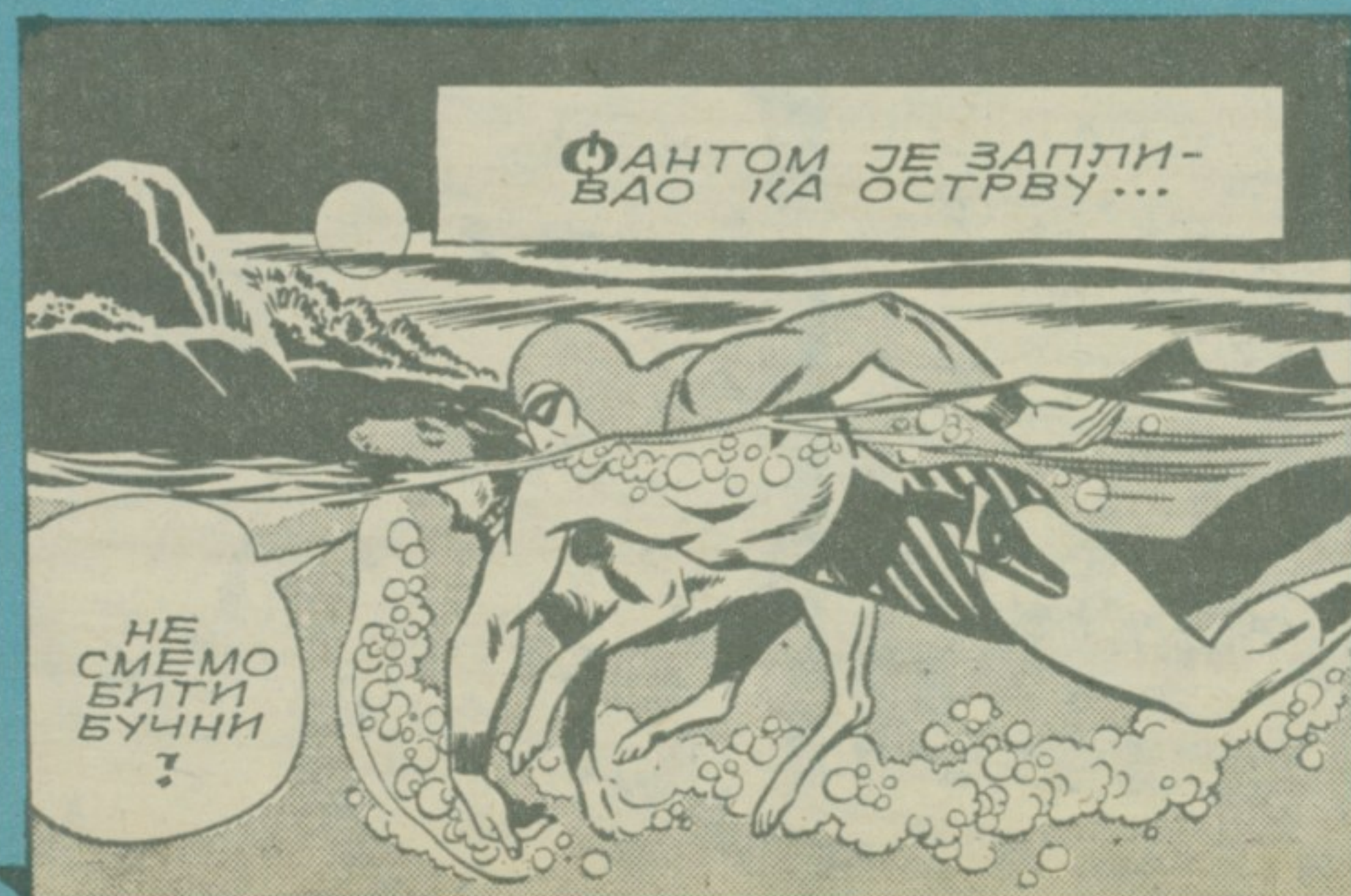
ШРАФКО

У ШТАБУ
ШУМСКЕ ПАТРОЛЕ...

ТРЕБА ЛИ
СИЛОМ ДА ВАС
НАТЕРАМ ДА
ГОВОРИТЕ?

ДВОЈИЦА СУ
САМО СЛЕГЛА
РАМЕНИМА...

ОПТУЖУЈЕМ
ВАС ЗА ПОКУ-
ШАЈ ОТМИЦЕ
ХЕЛМОВЕ
УНУКЕ!

ТРИ
ЧАСА...
А НИ
РЕЧ
ДА
ИЗМА-
МИМ ИЗ
ЊИХ?

ХЕЛМОВ
АДВОКАТ
ЖЕЛИ
ДА ВАС
ВИДИ,
ПУКОВ-
НИЧЕ!

ШТА
МОГУ
ДА
УЧИНИМ
ЗА
ВАС?

КОД
ВАС
СЕ
НАЛАЗЕ
ДВА
ЧОВЕКА?

МИСЛИ-
ТЕ НА
ОВУ
ДВОЈИЦУ?
ДА ЛИ ИХ
ПОЗНАЈЕ-
ТЕ?

НЕ! ПО-
СТАЛИ
СУ МЕ
ДА ЈЕМ-
ЧИМ ЗА
ЊИХ!

КО ВАС ЈЕ
ПОСЛАО?
КО СУ ОВИ?

ЗНАМ
САМО
ДА
СУ...

ДОШЛИ
СА ОСТРВА
ПАСА?

ЗАШТО?
ДА БИ
ОТЕЛИ
ЦЕНИС
ХЕЛМ?

НЕ! БИЛА
ЈЕ ТО
ГРЕШКА!
ОНИ РАДЕ
ЗА ФАБРИ-
КУ САРДИ-
НА!

НОСИЛИ
СУ ЈОЈ
ПОРУКУ
ОД ДЕДЕ,
АЛИ... ДОШЛО
ЈЕ ДО НЕ-
СПОРАЗУМА!

ЦЕНИС
ЈЕ
ПОЧЕЛА
ДА ВИЧЕ
И ПОЗВАЛА
ВАШЕ
ЉУДЕ!

НИЈЕ
НАС
ОНА
ПО-
ЗВАЛА!

ОТКУД
ВИ СВЕ
ТО ЗНА-
ТЕ?

ДОШАО
САМ ДА
ЈЕМЧИМ
ЗА ЊИХ
А НЕ ДА
МЕ ИСПИ-
ТУЈЕТЕ!

ЦЕНИС,
НЕ
СМЕШ
НА
ОСТРВО
ПАСА!

КО
КАЖЕ?
ОНО ЈЕ
ВЛАС-
НИШТВО
МОГ
ДЕДЕ!

ШУМ-
СКОЈ
ПАТРОЛИ
НИЈЕ
ДОЗВО-
ЉЕН
ПРИСТУП
НА ОСТ-
РВО!

ТО
НЕ
ВАЖИ
И ЗА
МЕНЕ!
ИДЕШ
ЛИ
ИЛИ
НЕ?

БИГЕ
БОЉЕ
ДА ПРВО
ТЕЛЕФО-
НИРАМ
ШТАБУ!

Е, ПА
КАД ЈЕ
ТАКО,
ИДЕМ
САМА!

ФАО?

ХЕЈ,
СТАНИ!

НЕЋЕМО
ЗАТРПАТИ
РУПУ ?

ОСТАВИ-
ЋЕМО
ТВОЈЕ
ТРАГОВЕ
У
ПЕСКУ ?

ГЛЕ, ЗВУЧНИК ?
ЗАТО СУ ДОМО-
РОЦИ ПОМИСЛИЛИ
ДА СЕ РАДИ
О ДИВУ...

...СА
СНАЖНИМ
ГЛАСОМ ?

ШТА
ЛИ СЕ
НАЛАЗИ
ИЗА ОВЕ
СТЕНЕ ?

УГЛЕДАО ЈЕ ДВА
НА-
ОРУЖА-
НА
ЧОВЕ-
КА...

ТРА-
ГОВИ
ПСА ?

НЕМА
ИХ
ОВДЕ ?

ШТА ЛИ
ПРЕДСТАВЉА-
ЈУ ОВИ
УРЕЂАЈИ ?

?!

САМО
ЗАТО
СТЕ МЕ
ПРОБУ-
ДИЛИ ?

АЛИ, ПОГЛЕДАЈ-
ТЕ ? РУПА ИСПОД
ОГРАДЕ И ТРАГО-
ВИ У ПЕСКУ ?

А
НА
ОСТР-
ВУ
НЕМА
ПАСА ?

ЖИВОТИЊА ЈЕ
МОГЛА ДА
ДОПЛИВА С КОП-
НА, ГЛУПАНИ ?

ПОСТАВИ-
ТЕ ЗАМ-
КУ ?

ОВДЕ СЕ
НЕШТО
КРУПНО
И ОПАСНО
ДОГАЂА ?

ФАНТОМ ЈЕ ЗАЧУЋЕН
ПОСМАТРАО...

ОВО ЈЕ СВЕ...
САМО НЕ
ФАБРИКА
САРДИНА ?

НАРЕДИО
НАМ ЈЕ ДА
ОДМАХ
ПОСТАВИМО
ЗАМКУ ЗА
ТОГ
ПСА ?

ФАНТОМ СЕ
ДОШУЊАО ДО
ВАГОНА...

ПА ОВО ЈЕ
АТОМСКА
БОМБА ?

ТАЈНА
АТОМСКА
БАЗА ?

ОСТРВО
ПАСА ЈЕ
ИДЕАЛНО
ЗА ТАКО
НЕШТО ?

КАКВА
ОПАСНОСТ
ЗА ЧИТА-
ВО ЧОВЕ-
ЧАНСТВО ?

ТРЕБА
ДЕЛОВАТИ
БРЗО ?
КАКВЕ ВЕЗЕ
ИМА МАЈОР
ХЕЛМ
СА СВИМ
ОВИМ ?

У ТОМ ТРЕНУТКУ...

ПУСТИ-
ТЕ МЕ ?

ХОЋУ
ДА
РАЗГО-
ВАРАМ
С...

УХ ?

ЈАО ?

ГЛУПАНЕ ?
РЕКАО САМ
ТИ ДА НЕ
БУДЕШ ГРУБ
С ЊИМ ?

АЛИ,
ПОЧЕО
ЈЕ ДА
ВИЧЕ ?

НЕКА ВИЧЕ ?
КО ГА МОЖЕ
ЧУТИ ОВДЕ ?

БИЋЕ
БОЉЕ
ДА СЕ
ВРА-
ТИМО,
ЏЕ-
НИС ?

РИГС,
НЕ
КВА-
РИ
МИ
РАС-
ПО-
ЛОЖЕ-
ЊЕ ?

ФАНТОМ СЕ ПРИШУЊАО ХЕЛМО-ВОЈ БЕЛИЈИ...

КО СТЕ ВИ?
ДОШАО САМ ДА ВАМ ПОМОГНЕМ!
МОЖЕТЕ ЛИ ДА ОТВОРИТЕ ВРАТА?

ХЕЛМ ПОКУШАВА ДА ВИДИ КО ЈЕ ТО...

НЕ, ЗАКЉУЧАМ САМ!
УГАСИТЕ СВЕТОСТ!

КАКВА СЕ ТО СНАГА КРИЈЕ У ВАМА?
ТИШИНА? НЕКО НАС ЈЕ ЧУО?

КАКО СУ СЕ ОТВОРИЛА ОВА ВРАТА?
УХ... УХ...

АЛИ, КО СТЕ ВИ?
КАСНИЈЕ ЋУ ВАМ РЕФИ? ИДЕМО ОДАВДЕ?

САЗНАЈЕ ДА СТЕ ПОБЕГЛИ ТЕК КАД СВАНЕ?
РЕФИ ЋЕ ИМ СТРАЖАР КОГА СТЕ УДАРИЛИ?

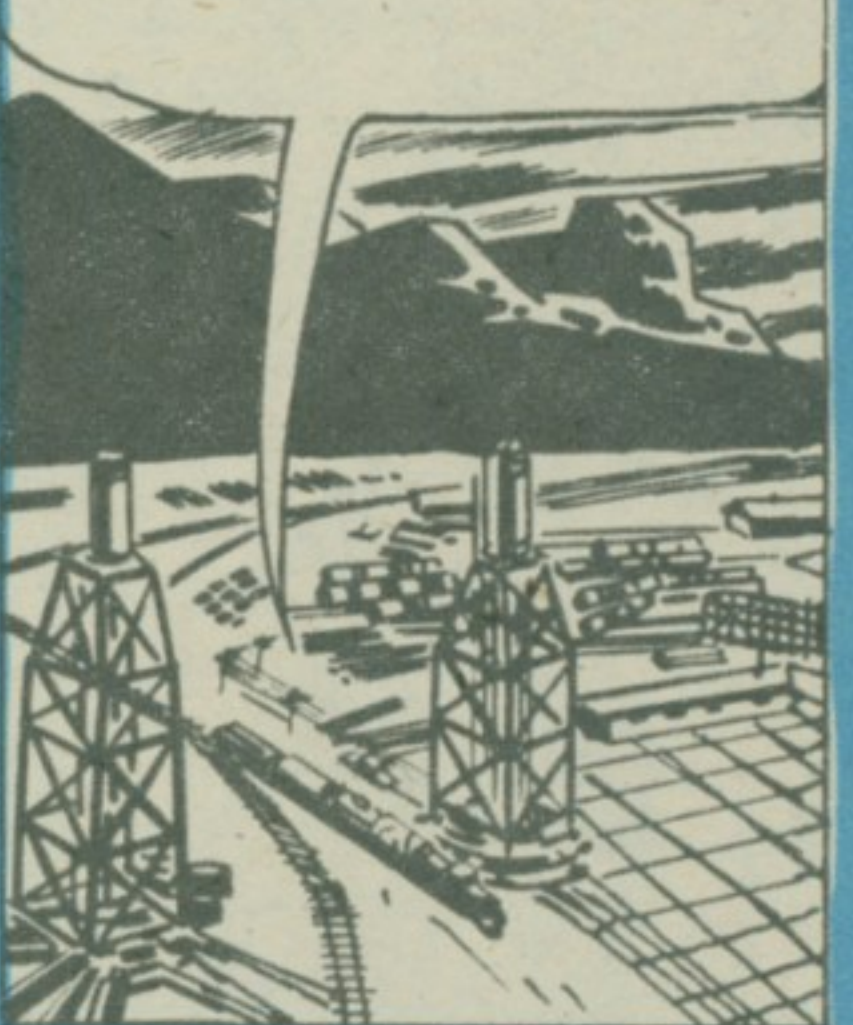
ТАЈ ЋЕ СПАВАТИ? СВЕ ДО ЗОРЕ?
ХЕЛМ, ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ ДА СЕ НА ОСТРВУ НАЛАЗИ АТОМСКА БАЗА?

НЕ? МИСЛИО САМ ДА САМ ГА ИЗНАЈМНО ФАБРИЦИ САРДИНА?

ХОБЕТЕ ЛИ МИ ИСПРИЧАТИ СВЕ ОД ПОЧЕТКА?

ПРЕ ДВЕСТА ГОДИНА РАЈА ЈЕ ПОКЛОНИО МОЈИМ ПРЕЦИМА ОСТРВО ПАСА И ЈОШ НЕКА ОСТРВА...
НЕ МОРАТЕ ТОЛИКО ДА СЕ ВРАБАТЕ У ПРОШЛОСТ?

МОРАМ ДА БИ ВАМ БИЛО ЈАСНИЈЕ? МОЈИ СУ БИЛИ ВЕЛИКИ КОЦКАРИ...

ИЗГУБИЛИ СУ СВЕ ПОСЕДЕ ОСИМ ОВОГ ПРОКЛЕТОГ ОСТРВА КОЈЕ САМ ЈА НАСЛЕДИО...

БИО САМ БЕЗ ДИНАРА КАД СЕ МОЈ АДВОКАТ КРЕБ ПОЈАВИО С ЈЕДНИМ ЧОВЕКОМ...

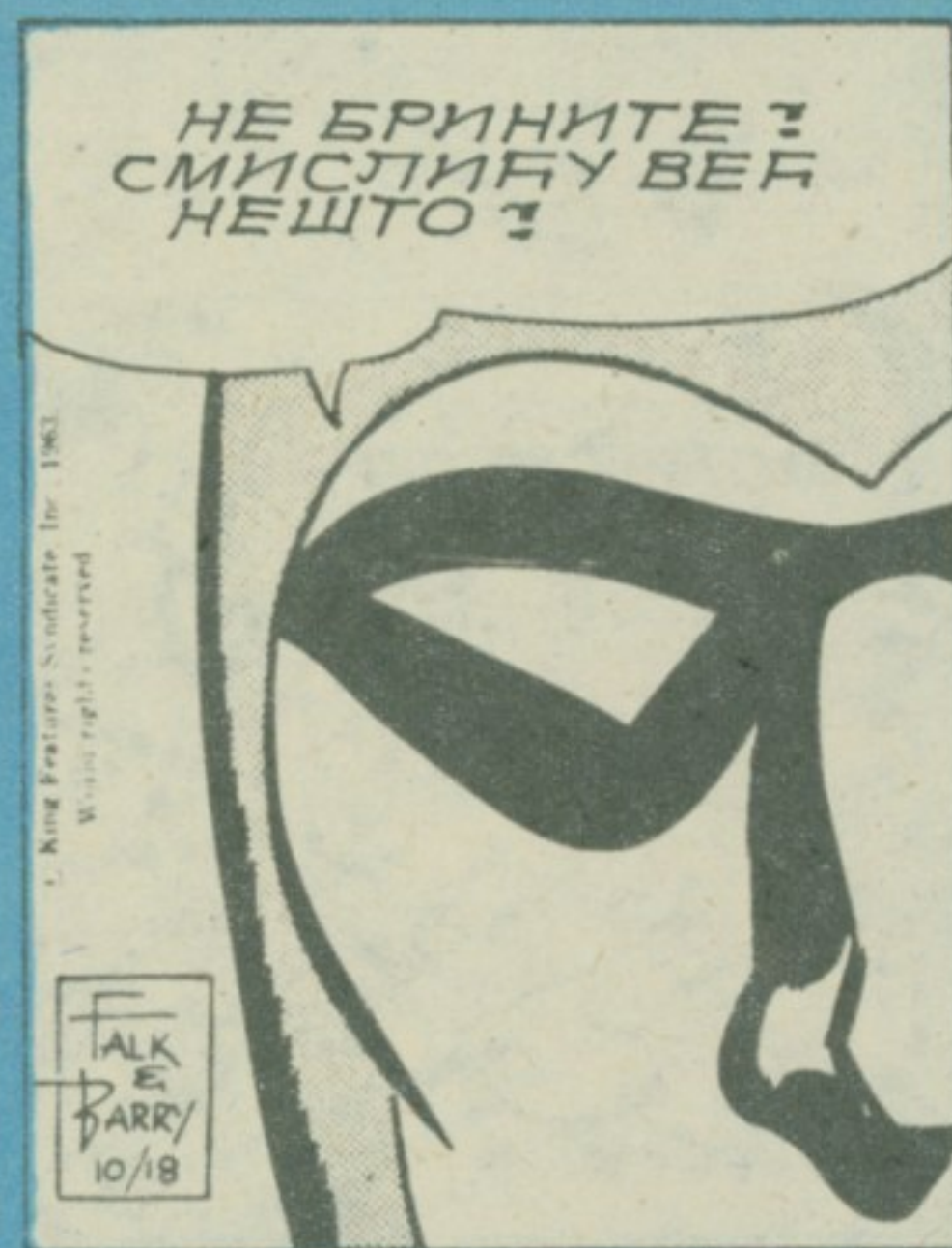
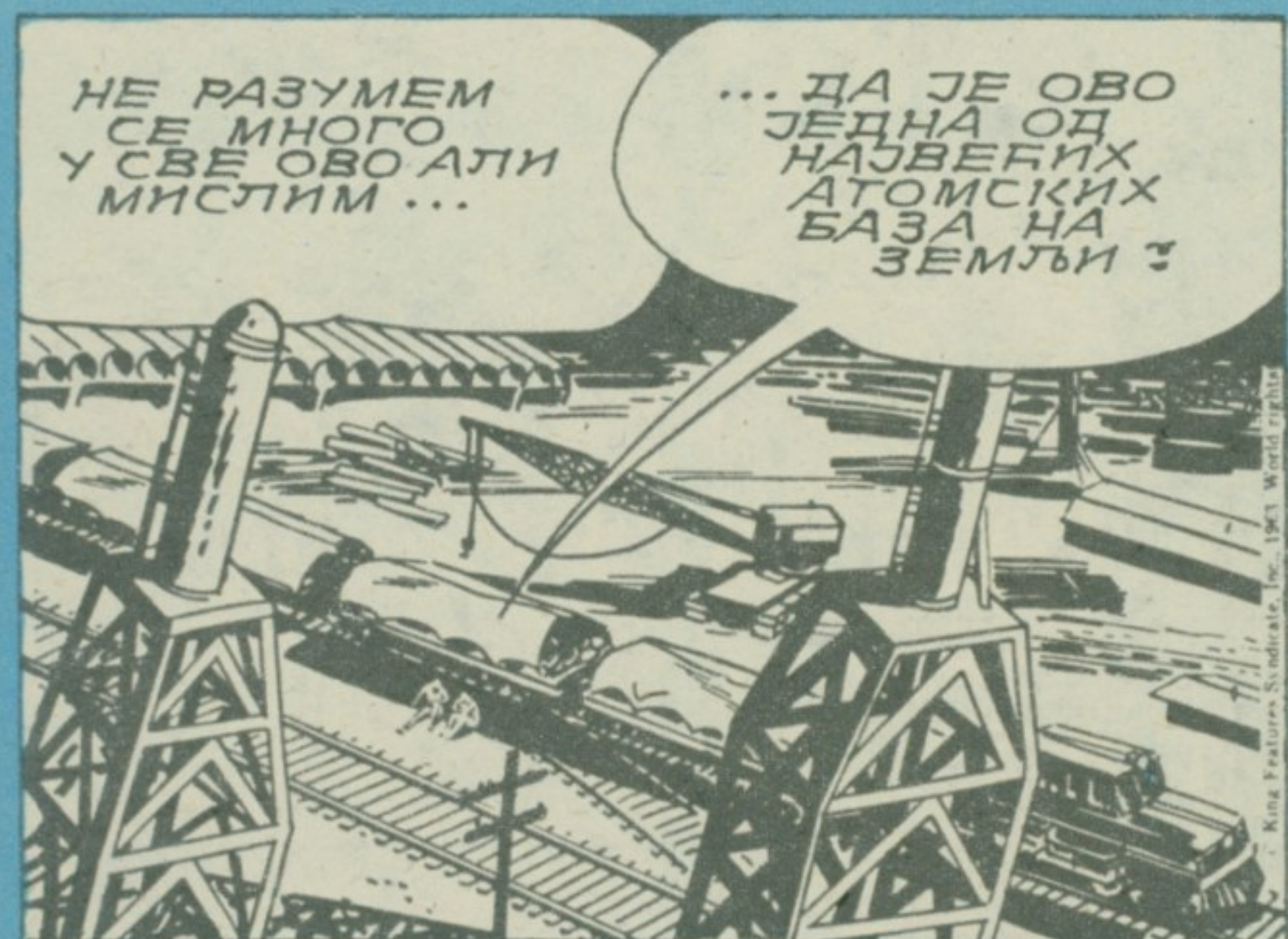
ХЕЛМ, ОН ЖЕЛИ ДА КУПИ ОСТРВО ПАСА?

КАКО
БЕТЕ МЕ
НАТЕРАТИ
ДА ТО
УЧИНИМ ?

ЗАКУПИ-
ЛИ СТЕ
ОСТРВО
ОД МАЈО-
РА ХЕЛМА..

... АЛИ СТЕ УМЕС-
ТО ФАБРИКЕ
САРДИНА
ПОДИГЛИ АТОМ-
СКУ БАЗУ ?

ХЕЛМ БЕ
РАСКИ-
НУТИ
УГОВОР ?

И
ИЗБАЦИТИ
НАС
ОДАВДЕ ?

ХО, ХО, ХО ?
ЗАИСТА МЕ
ЗАСМЕЈА-
ВАТЕ ?

МИСЛИ ЛИ ОН ТО
ОЗБИЉНО ?

ДА
РАСКИНЕ
УГОВОР ?
ХА, ХА,
ХА ?

МИ
ПОЛАЖЕ-
МО СВА
ПРАВА
НА ОВО
ОСТРВО ?

НИКО
НАМ ТО
НЕ МОЖЕ
ОСПОРИ-
ТИ ? ПА-
ЖЉИВО
СМО
ОДАБРАЛИ
ОВО
МЕСТО ?

ДА
БИСТЕ
ОДАВДЕ
ПРЕТИЛИ
ЦЕЛОМ
СВЕТУ ?

ОШ-
ТРО-
УМ-
НИ
СТЕ ?

МОРАЋЕ-
ТЕ ДА
НАПУСТИ-
ТЕ
ОСТРВО ?

ВИ
БЕ-
ТЕ
НАС
ПРИ-
СИ-
ЛИТИ ?

ВАРА-
ТЕ СЕ
АКО
МИСЛИТЕ
ДА
БЕТЕ
УСПЕТИ
У ТОМЕ ?

УПО-
ТРЕ-
БИ-
ЋУ
СИЉУ ?

ИМАМ ЛИ
ВРЕМЕНА
ДА СЕ
САКРИЈЕМ ?
ХА, ХА ?

НЕ ?

ДАЈЕМ ВАМ
ДВА САТА
ДА НЕСТА-
НЕТЕ ?

У СУПРО-
ТНОМ, СВИ БЕ-
ТЕ ОДЛЕТЕТИ
У ВАЗДУХ ?

ШАЛИ
ЛИ СЕ
ОН
ТО ?

ОН
ЈЕ
УВЕК
ОЗБИ-
ЉАН ?

ШТА
СТЕ
РЕКЛИ ?

ОН ЈЕ
ЛУД ?
МОРАМ
БИТИ
ОБАЗРИВ ?
ИМА
ПИШТОЉ...

ДА САМ
НА
ВАШЕМ
МЕСТУ
НЕ БИХ
МНОГО
РАЗМИШ-
ЉАО ?

ОВАЈ...
ХМ ...

УКРЦАЈТЕ
СЕ НА
ОНАЈ
БРОД И
ГУБИТЕ
СЕ ОДАВ-
ДЕ ?

НЕ
МОГУ
ТЕК
ТАКО ДА
НАРЕДИМ
ЉУДИМА
ДА
НАПУСТЕ
ОСТРВО ?

РАЗУ-
МЕМ ?
ПОТРЕ-
БАН
ВАМ
ЈЕ
НЕКИ
РА-
ЗЛОГ ?

ЗАЧУЛА СЕ
СТРАХОВИТА
ЕКСПЛОЗИЈА...

ЛУДИ
СТЕ?
ШТА АКО
СУ БОМБЕ
С УПАЉА-
ЧЕМ?

НИ-
СУ?
ПРО-
ВЕ-
РИО
САМ?

... И ЈОШ ЈЕДНА...

ОСТРВО ЈЕ
ПОЧЕЛО ДА
ПОДРХТАВА...

ЉУДЕ
ЈЕ
ЗАХВАТИ-
ЛА
ПАНИКА...

ПРЕСТА-
НИТЕ?
ПРЕСТА-
НИТЕ?

ЈАКО МИ ЈЕ,
ЏЕНИС? САДА
МИ, ВАЉДА,
ВЕРУЈЕШ ДА НИ
ЈЕ ТРЕБАЛО ДА
ДОЛАЗИШ ОВА-
МО?

СТРАШНО?

ШТА
СЕ
ДОГО-
ДИЛО?

СА-
БО-
ТА-
ЖА?

ЈЕСМО
ЛИ
НАПА-
ДНУТИ?

ГЕНЕ-
РАЛ
НЕ МО-
ЖЕ ДА
ВАС ПРИ-
МИ САДА?
ОДСТУПИ-
ТЕ?

МОГЛИ
СТЕ ДА
ДИГНЕТЕ
СВЕ У
ВАЗ-
ДУХ?

ЖЕ-
ЛЕЛИ
СТЕ
ДОКАЗ?

МИСЛИТЕ ДА
МОЖЕТЕ ТАКО
ЛАКО ДА НАС
ЗАПЛАШИТЕ ТОМ
ТЕМПИРАНОМ
БОМБОМ?

УБИЈТЕ МЕ?
МОЖИ ЉУДИ
БЕ УПАСТИ
ОВАМО И
УБИТИ ВАС?

НЕ!

АКО
ПРИТИ-
СНЕТЕ
ДУГМЕ,
ЈА ЋУ
ПУЦАТИ
У ВАС
А ВАШИ
ЉУДИ У
МЕНЕ?

ПОШТО
НИКО
НЕ ЗНА
ГДЕ ЈЕ
СКРИВЕН
САТ...

...ЧИТАВА
БАЗА ЋЕ
ЕКСПЛО-
ДИРАТИ?

СВИ
МОЈИ
ЉУДИ
ЋЕ ПО-
ГИНУТИ?

ИМАТЕ
ЈОШ ТРИ
МИНУТА
ДА ОДЛУ-
ЧИТЕ?

ШТА
САМ
ДРУГО
МОГАО?

ДОПАДА
МИ СЕ
ШТО ТАКО
МИСЛИТЕ,
ГЕНЕ-
РАЛЕ?

НАРЕДИТЕ
ОДМАХ
ПОВЛА-
ЧЕНЕ?

ПАЖЊА,
ПАЖЊА?
ГОВОРИ
ГЕНЕРАЛ?

УКРЦАЈТЕ
СЕ НА БРОД?
ЗА ЈЕДАН
САТ
МОРАМО ДА
НАПУСТИМО
ОСТРВО?

ПОНАВЉАМ?
УКРЦАЈТЕ СЕ
ОДМАХ НА
БРОД?

НИШТА
НЕМОЈТЕ
НОСИТИ СА
СОБОМ

КРЕНИТЕ
ОДМАХ?

СЈАЈНО? ОСТА-
БЕМО ОВДЕ ДОК
СЕ И ПОСЛЕДЊИ
ЧОВЕК НЕ
УКРЦА?

К'О ЛЕД
ЈЕ ХЛА-
ДАН? МОЖ-
ДА ЈЕ ЗА-
ИСТА
СТАР
ЧОО
ГО-
ДИ-
НА?

НЕ ЗА-
ДРЖА-
ВАЈТЕ
СЕ?
ПОЛАЗИ-
ТЕ?

АЛИ,
МОЈЕ
ПЛО-
ЧЕ?

СВЕ
ОСТА-
ВИТЕ?

ЗАР НИСТЕ
ЧУЛИ
НАРЕЂЕЊЕ?

ДИСЦИПЛИ-
НА ЈЕ НА
ВИСИНИ?

◎#!*

СВИ
СМО СЕ
УКРЦАЛИ?

???

!?

?

БРЗО
СУ ТО
ОБАВИЛИ

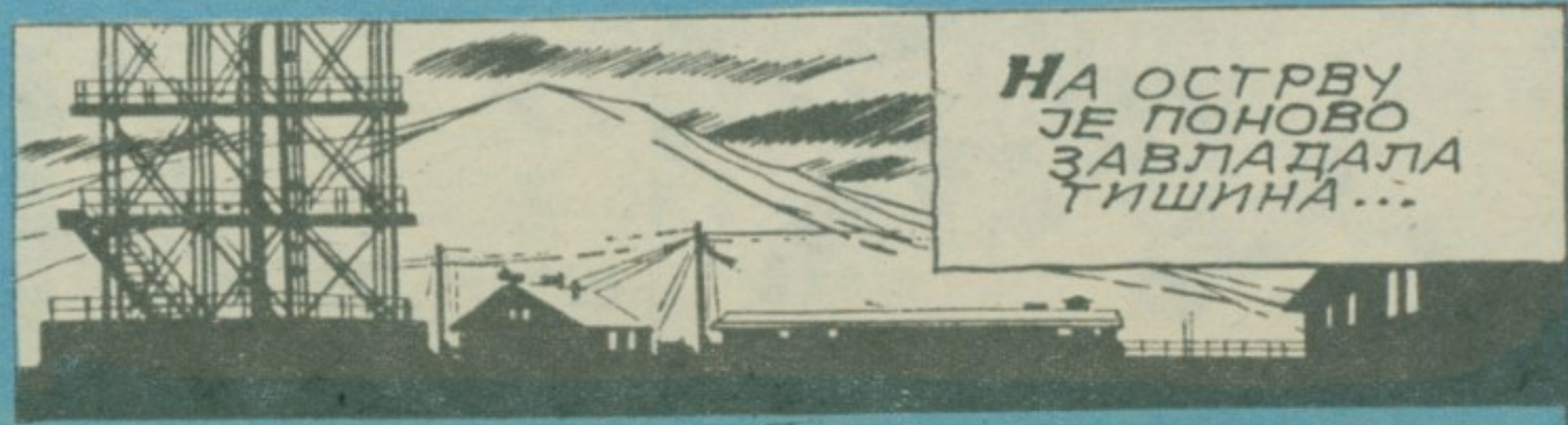
А САДА
ПОБИТЕ
ВИ И
ВАШ
СТРА-
ЖАР?

ЈЕДНО ПИ-
ТАЊЕ САМО?
ЗА КОГА ВИ
РАДИТЕ?

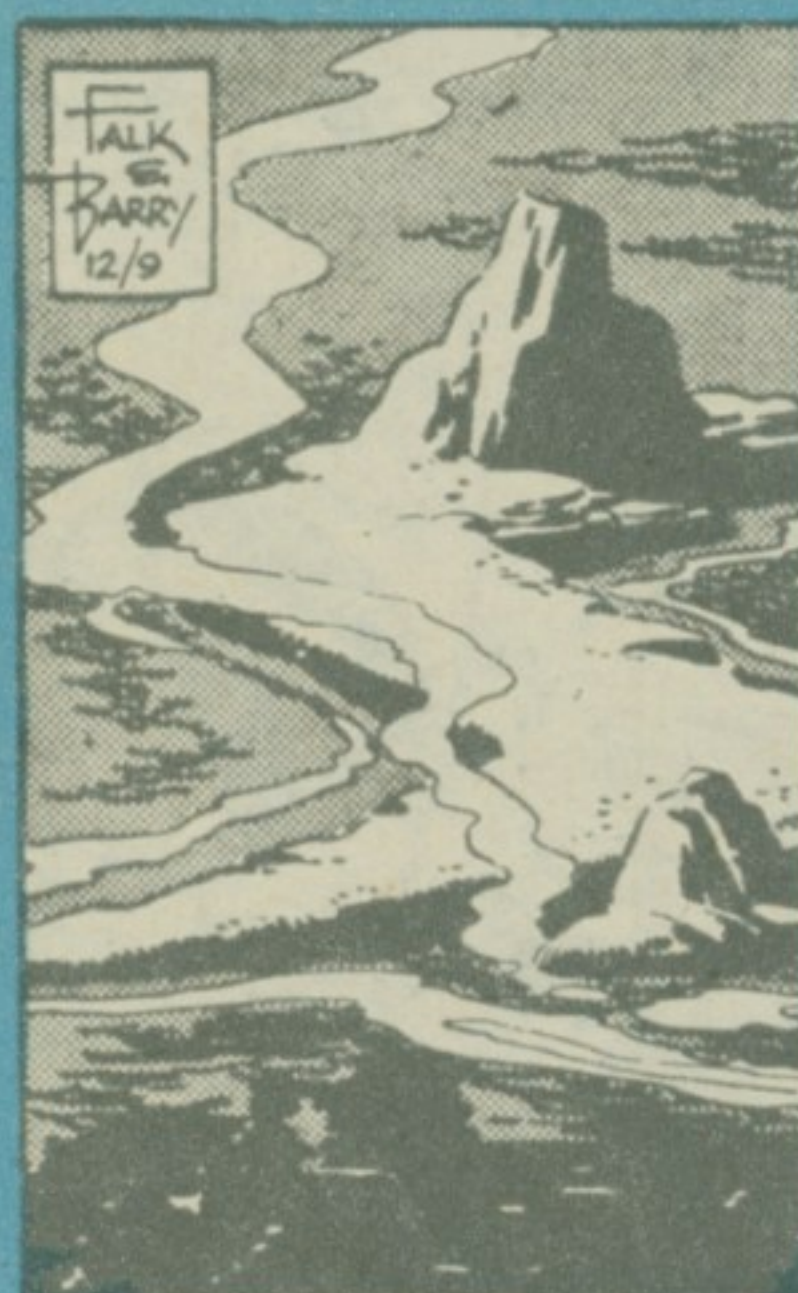

ЗА ДОБРО
СВИХ ЛУДИ
НА ЗЕМЉИ?

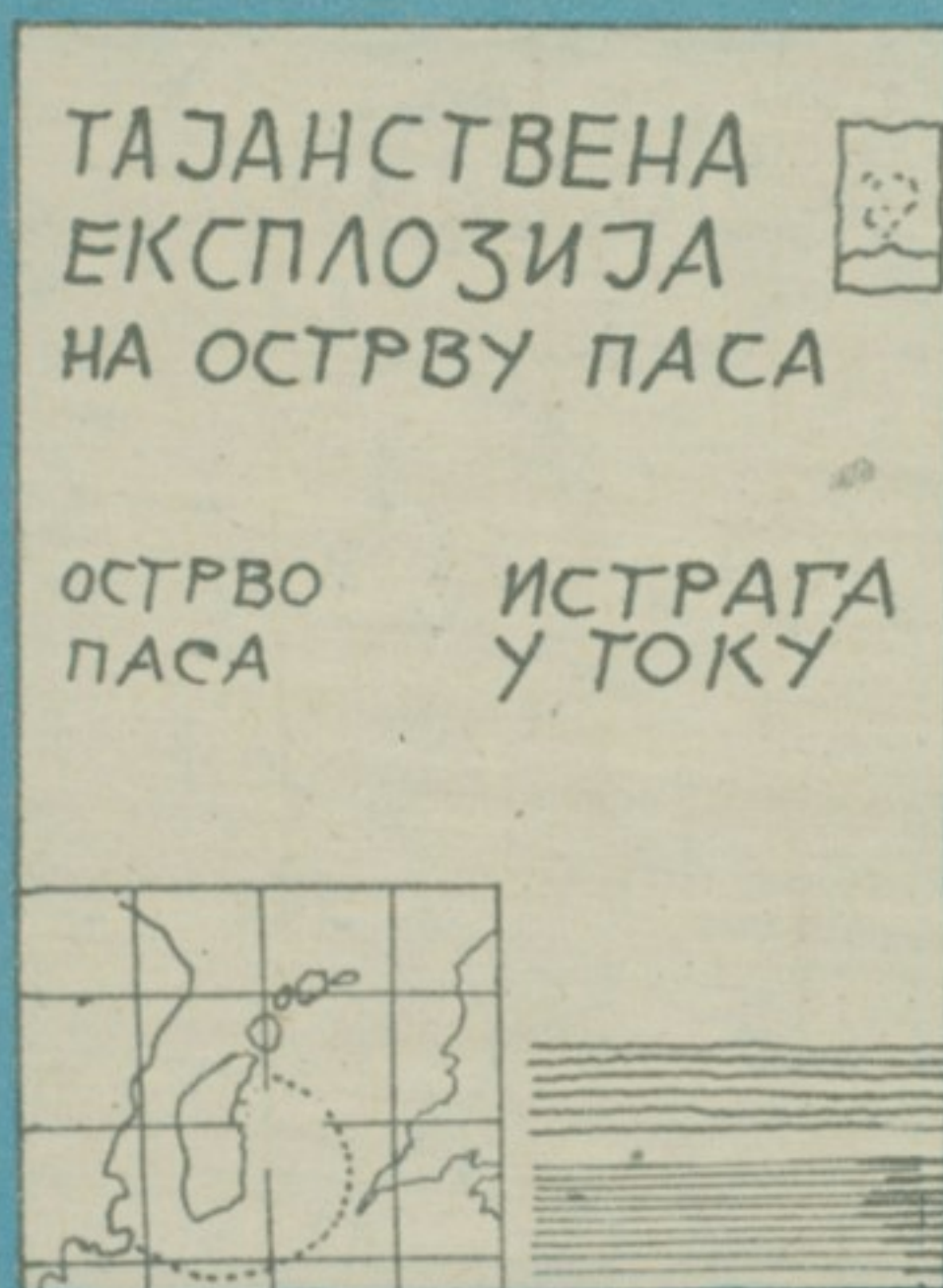

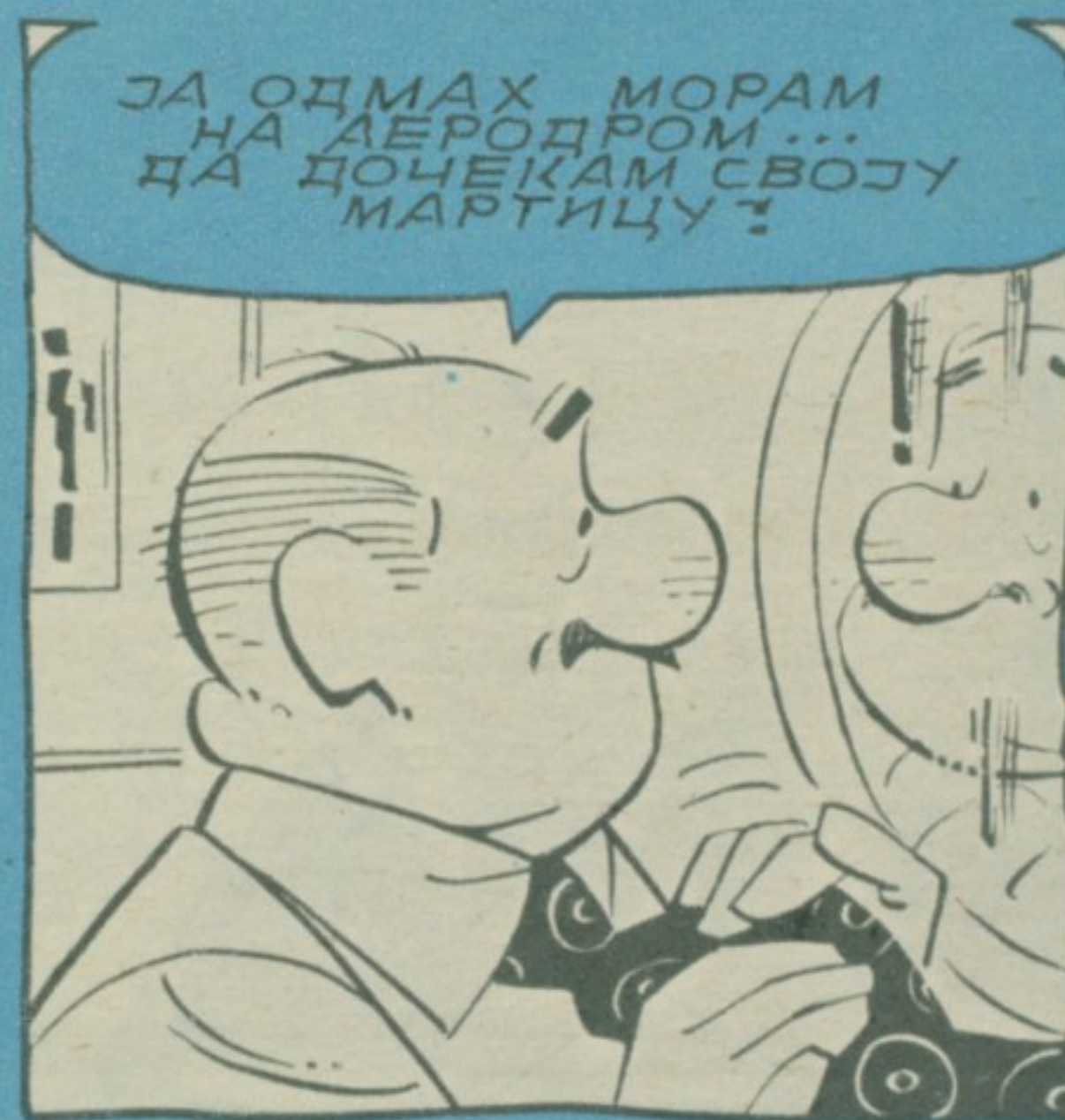
Денис:
БЛАГОСЛОВЕН
МНОГЕ
РУЧИЦЕ

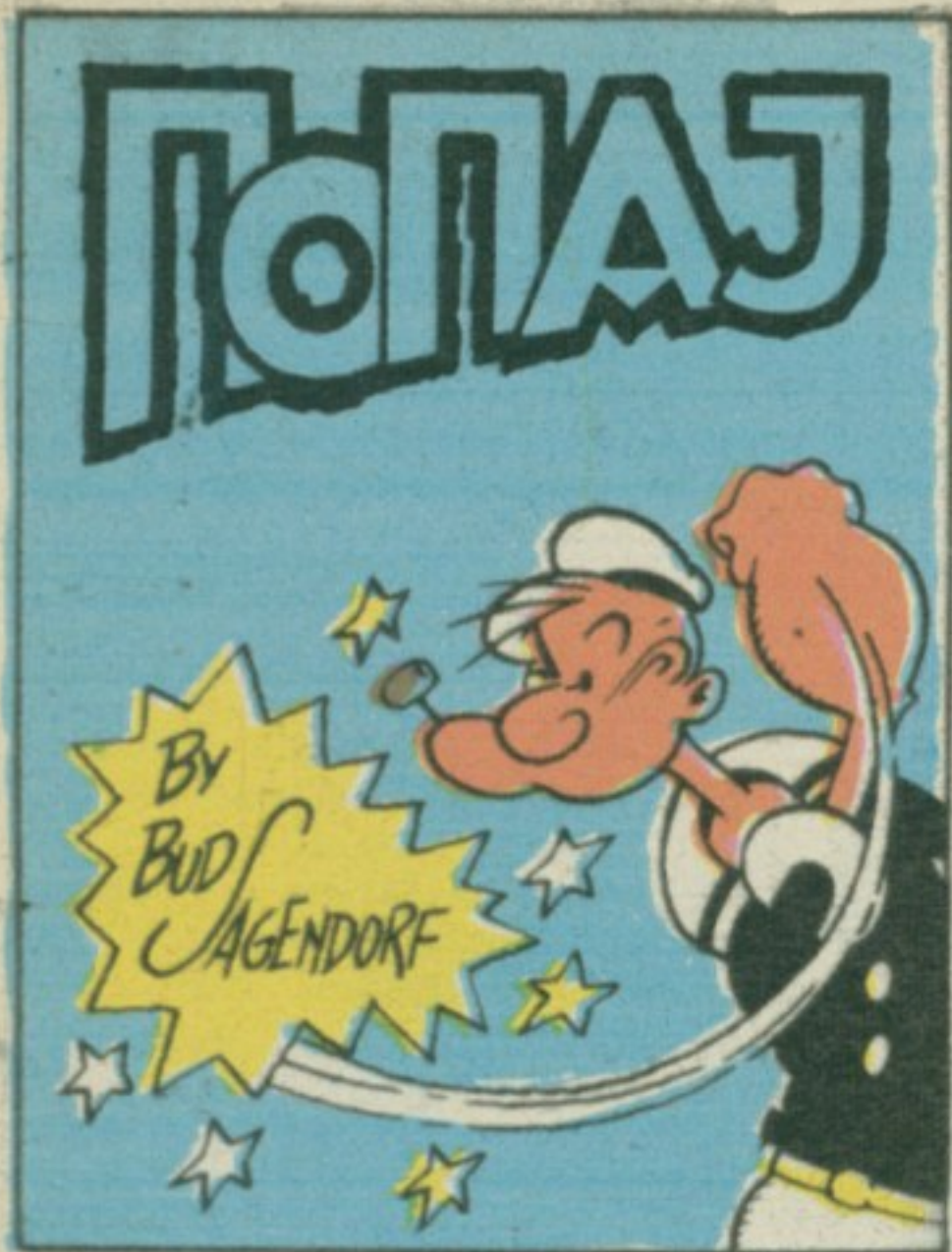

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

Човек преда мном звао се Грејем Лидс. Висок, снажан, самоуверен. Једино су његова сива коса и боре показивале да је рођен много пре две хиљаде године. Састанак ми је заказао директно видеофонсом. И док сам чекао да ми објасни разлог своје посете, у себи сам рачунао колику ћу суму извући од свог будућег клијента.

Он је размишљао, заваљен у пластичној фотељи која је попримила облике његовог крупног тела. Најзад, одлучио се да проговори:

— Ви сте приватни детектив и имате овлашћење да се крећете у времену и простору?

Потврдио сам.

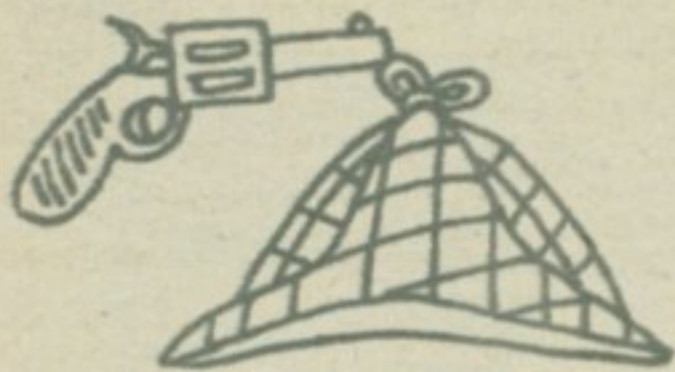
— Да, то је моја специјалност: истраге у васиони и на земљи. Шта сте видели?

Човек се промешкољи у фотељи и поче:

— Године 1997. један човек је убијен.

— Како се звао?

— Веспер, Цереми Веспер. Веома богат и веома чудан човек. Страст су му биле телевизијске серије и ракија. Код своје куће имао је најмодерније уређаје тако да је на телевизији могао да гледа и по више пута исту ствар. У то време ја сам био руководио лац једне агенције за купопродају телевизијских серија. А Веспер је био мој ујак!

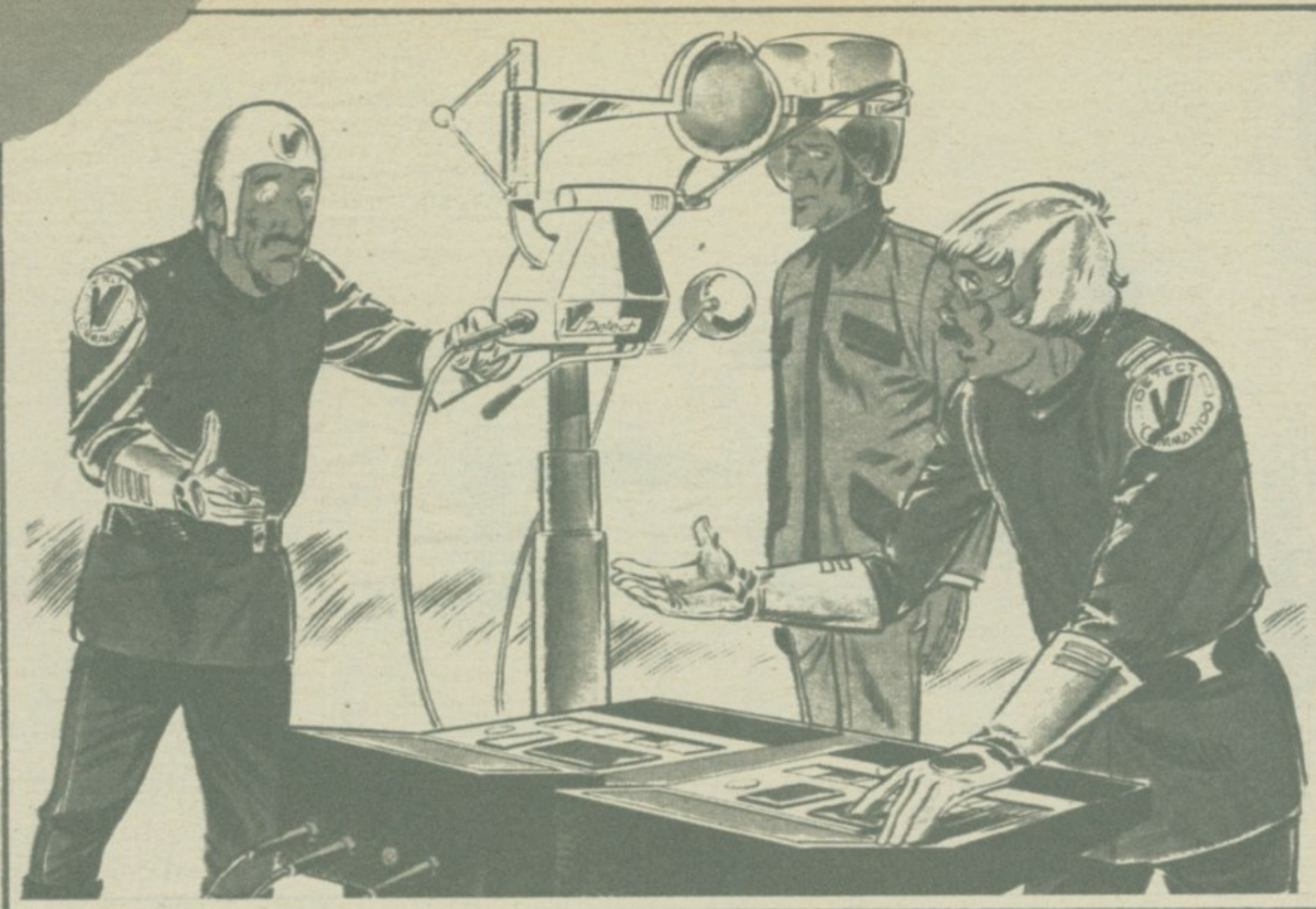
— Како је убијен?

— Док је сам у својој радној соби гледао нови криминалистички филм на телевизији који сам му ја набавио. Ја сам се одмарао у својој соби, док је моја жена Иза спавала. У салону је Весперов брат Фредерик читао Шекспира. Весперова сестра Агата радила је нешто у кухињи, а други брат Хајрих сређивао картостеку у библиотеци. После емисије Веспера су нашли мртвог у фотељи. Убијен је старим оружјем, колтом. И то само једним јединим метком у слепоочницу. Поред њега налазила се чаша цина упола испијена...

— А полиција? Зар она није пронашла кривца?

Човек слеже раменима.

— Не. Знате како је то. Давно још пронађен је детектор за откривање апсолутне истине. И после тога полицајци више нису узимали отиске нити испитивали трагове. Постали су једноставно — техничари. Кад би се негде догодила крађа или злочин доносили би машину истине и њом подвргавали све осум

њичене и кривац би брзо био откривен.

— Па — умешао сам се — ја вас онда не разумем...

— Хм, десило се нешто што се догађа ваљда само у сто милиона случајева. Ниједан члан породице — схватате ме — ниједан није реаговао на детектор. Па ипак, кривац је морао бити неко од нас. Брат Фредерик, други брат Хајрих, сестра Агата, или ја... све нас је детектор испитивао. Резултат: ништа.

— А ваша жена, Иза? — упитао сам.

— Већ сам вам рекао. Иза је спавала и није ни надуштала собу. Укратко, полицајци су начисто били слутени. Ненавикли да сами воде истрагу, ставили су случај ad acta. Сматрали су да случај није вредан труда и новца...

— А због чега сад ви хоћете да обновите поступак? После толико времена?

— Па — покушао је да ми објасни — у оно време нису постојали добри детективи. Затим, кад су се касније појавили приватни детективи који су имали право да се баве истражи вањем нерешених случајева у прошлости, ја сам предложио да ангажујемо неког од њих, цела фамилија се супротставила. Тврдили су да би то изазвало непотребан скандал. И из слабости, ја сам пустио...

— И сада вас због тога гризе савест?

— Хм... да. Али, то није све. У тестаменту ујака Веспера писало је да се наследство може да подели тек девет година после његове смрти. А јуче је било десет година како је убијен.

Насмејао сам се:

— И вама се чини да би било неправедно да и убица добије свој део наследства.

— Тачно.

— У реду, пристајем!

— Заиста, пристајете? — с неверицом је упитао.

— Да, господине Лидс. Али за то тражим сто хиљада.

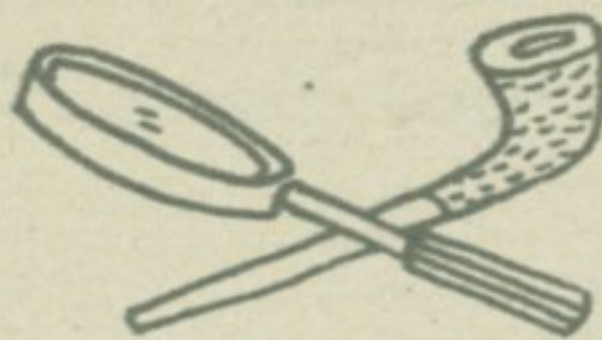
— Нема проблема — нехајно је одговорио Лидс.

ПОСЛЕ ДЕСЕТ ГОДИНА

Јасно, наследство преминулог ујака представљало је знатну суму. И ја сам могао да тражим више. Али, није ми био обичај да плаћам своје клијенте.

— Кад почињете? — упита ме Лидс.

— Чим завршим с формалностима, добијем одобрење званичних власти и право да користим апарате за пребацивање у прошлост. Сем тога, треба да ми кажете место, дан и час кад је злочин извршен...

Сам начин вођења истраге злочина почињених у прошлости није нешто нарочито. Помоћу специјалних апарата враћате се до тренутка и места где се догађај одиграо. То захтева изузетну предостројност. Не смете се мешати или урадити било шта што би могло да промени ток каснијих догађаја. Зато смо морали да делујемо само после почињеног злочина.

Седми је јун 1997. године, десет часова увече. Ја

се налазим на лицу места — у удобном Весперовом кабинету док жртва лежи у својој фотељи с метком у слепоочници, допола попийенсм чашом цина надохват руке. Оружје, колт, је на земљи. Да сам имао право да интервенишем могао сам да узмем отиске прстију, али касно је. Два неспретњаковића која воде истрагу, Смит и Џонсон, већ су све испипкали рукама. Ту је и цела фамилија осим Хајриха који се снесвестио кад је сазнао за новост. Смит и Џонсон постављају питања тоном који пре личи на হাসкање него на професионално испитивање. А ја неспитљив и невидљив седим у свом углу.

— Какав је то филм био? — пита Смит.

— Не знам — одговори Агата, мршава, сувише напминкана жена. — Била сам у кухињи која је неозвучена и нисам ништа чула.

Шта мислите, драги читаоци, на основу којег детаља је приватни детектив открио кривца? Ако знате, честитамо! А ако не, погледајте решење на страни 31.

Грејем Лидс се умешао: — Криминалистички филм који се дотле није приказивао у Европи.

— Значи тако — подругљиво ће Џонсон — нико ништа није чуо.

— Ја сам чуо — умеша се Грејем. — Ја сам чуо пуцањ... затим много кас није још један. Зачућен, пробудио сам Изу. Сишао сам и нашао ујака Веспера... знате већ у каквом стању!

— Ја — рекао је Весперов брат Фредерик — ја нисам ништа чуо.

— Али ја јесам — изненада се зачу нечији глас. — Ја сам чуо пуцањ! Али, само један. И даље остајем при свом исказу: целе вечери сам се налазио у библиотеци...

На то се сви окренуше. Био је то други Весперов брат Хајрих, блед као смрт, који је стајао на прагу.

— Да сам ја знао... и — бацивши поглед на чашу крај жртве, он зајеца: — Сироти Цереми, нису ми дали времена ни да попийем твој цин. Убили су га...

— Смирите се — записведничким гласом обрати му се Смит. — Кривац ће бити ухваћен. — А затим нареди својим помоћницима:

— Донесите апарат!

Детектор, машину пуну електронских цеви, бројчаника и казаљки, унесоше у собу. Сигуран у оно што ради Смит је најпре уперио на Агату. Пошто се ништа није догодило он пређе на Грејема, затим на Хајриха и Фредерика. Ништа... Полицајци су билч бесни. Позвали су једног техничара. Он је прегледао детектор и установио да је исправан. Смит и Џонсон су били потпуно збуњени. До годио се случај који се догађа једном у сто милисна. Двојици полицајаца остало је само да случај оставе нерешен.

Ја сам све схватио. Једноставно као што су два и два четири. Кад само помислим да сам тамо био те 1997. године случај би одмах био решен. Како сам срећан што сам га решио на тако лак начин. Сто хиљада за тако лак случај, па ја сам заиста срећан човек. Обавестио сам сервис за време и њихови службеници су ме отпратили до осумњиченог. У свом удобном стану, на једном од последњих спратова солитера до две стотине спратова, кривац се у почетку бранио али је на крају ипак признао. Момци из сервиса су га зграбили и повели у изгнанство...

Изузетна прилика! „Политикин забавник“ је набавио за своје читаоце велики број лиценцих плоча по веома ниским ценама. У неколико наредних бројева објавићемо листу ових плоча у специјалној МУЗИЧКОЈ ПОШИЉЦИ под називом

БАЗАР ПЛОЧА ЗА ВАШ ЦЕП

Немојте да пропустите прилику јер само преко нашег листа можете тако јефтино доћи до ових плоча.

На листама које вам „Забавник“ нуди налазе се плоче са поп, забавном или џез музиком.

Цена лонг-плеј плоче је 40 динара, а сингл плоче 10 динара. Албум је 50 динара, а са две плоче 80 динара.

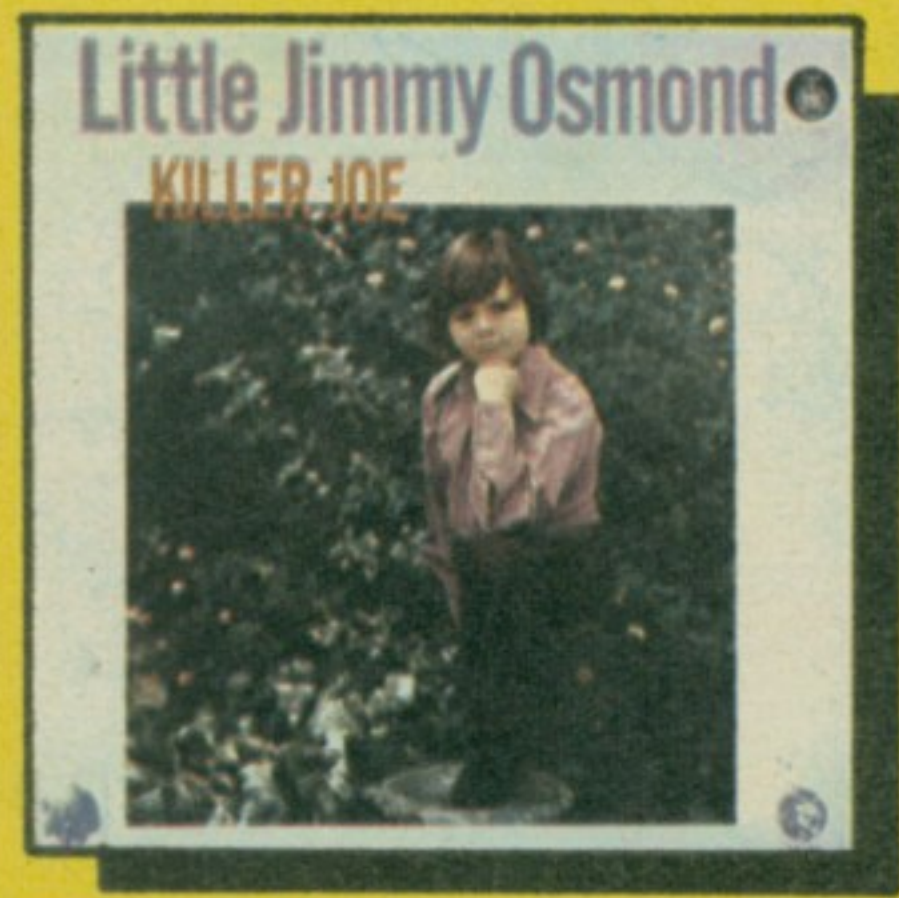
Изаберите плоче, испишите њихове бројеве и своје податке на поруџбеницу и пошаљите нам. Плоче ћете платити поштару кад вам их донесе.

ПАЖЊА: Ваша поруџбеница не сме да буде мања од 100 динара јер поштарину не плаћате ви, него ми. Ако поручите 10 лонг-плеј плоча, не заборавите да на поруџбеницу упишете и број за једанаесту коју ћете добити бесплатно! То је наш поклон!

Слово „С“ испред броја плоче означава сингл, а „ЛП“ лонг-плеј плочу.

НЕ ПРОПУСТИТЕ ДА ПО НАЈНИЖОЈ ЦЕНИ НАБАВИТЕ СТРАНЕ ХИТОВЕ!

ЈЕДАНАЕСТА ПЛОЧА — БЕСПЛАТНА ПЛОЧА!

ЛПБ 5783
LITTLE JIMMY OSMOND:
»Killer Joe«
(10 песама)

ЛПБ 5786
BEE GEES:
»To Whom It May Concern«
(13 песама)

ЛПБ 5764
POI SUPERGROUPS
(12 мелодија у извођењу чувених група и певача)

ЛПБ 5862
THE ANITA KERR SINGERS:
»Sentimental Journey«
(12 мелодија)

ЛПБ 5859
ALEX HARVEY BAND:
»The Impossible«
(9 мелодија)

ЛПБ 5847
GARY GLITTER:
»Reme, be Me This Way«
(10 песама)

ЛПБ 5822
SLADE:
»Old New Borrowed And Blue«
(12 песама)

ЛПБ 5856
BAY CITY ROLLERS
(12 песама)

ЛПБ 5781
SLADE:
»Slade!«
(10 мелодија)

ЛПБ 5810
ROCK DISCOTHEQUE
(12 песама у извођењу чувених група)

ЛПБ 5809
CRANE AND HIS GROUP:
»Atomic Rooster Assortment«
(10 песама)

ЛПБ 5815
HANK:
»Hank Evilson's Back«
(12 песама)

ЛПБ 55-5874
SLADE:
»Slade in Flame«
(10 песама) — албум

2 ЛПБ 5793/96
LET THE GOOD TIMES ROLL
(30 мелодија на 2 плоче изводе чувени састави и певачи) — албум

ЛПБ 5770
BERT KAEMPFFERT NOW!
(12 песама)

ЛПБ 5885
DONNY OSMOND:
»Donny«
(10 мелодија)

ЛПБ 5834
TERRY JACKS:
»Seasons In The Sun«
(11 песама)

„ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“
11001 Београд, Македонска 29

ПОРУЏБЕНИЦА
ЗА ГОТОВО неопозиво поручујем плоче под бројевима:

РЕЗЕРВНА ЛИСТА: _____

за укупну суму од _____ дин. коју ћу платити поштару кад ми их донесе кући (поузећем).

(Име и презиме)

(Поштански број и место)

(Улица и број)

Датум _____ Потпис _____
Поруџбеницу попуњава лице које ће платити плочу.

УБИТАЧНА КОНКУРЕНЦИЈА

Те године завршио сам седми разред и кренуо с ђацима на летовање у Улцињ. Одмах сам приметио Лелу. Била је развијенија од својих вршњакиња, плава, плава а још и — сестра наше наставнице из фискултуре! Све то заједно било је довољно да се у путу пријатно осећамо гледајући у њу, пратећи сваки њен покрет.

Ја сам до тада обично повраћао кад сам путовао аутобусом, али сада сам се на све могуће начине трудио да превазиђем ту навику јер сам схватио да то не би био најзгоднији начин да на себе скренем пажњу.

ТРЕМА У КОЛЕНИМА

У Улцињ смо стигли пре подне. Мада уморан од пута, почео сам да се уређујем и чистим за игранку која је заказана за 19 часова у кругу логора у коме смо смештени. После ручка у припремама за игранку придружили су ми се и остали. Од нашег бурног спремања, после једног сата у шатру се није могло да дише од прашине!

Чини ми се да нам је те вечери свима циљ био исти: играти са Лелом, провести вече са њом, а онда по могућству и све

остале вечери. Међутим, конкуренција је била убитачна. Било нас је око 60!

Игранка је почела, а Леле још нема. Већина нас је гледала према њеном шатору. Најзад се појавила и села крај грамофона. Разгледала је плоче не обраћајући пажњу на нас који смо се масовно знојили од узбуђења. Свима нам се чинило да је сада прави тренутак за прилажење. Али, шта да радимо са тремом, коленима која клецају и рукама мокрим од зноја?

После једног сата некако сам скупио храброст и сео до ње. Узалуд сам пре тога сигурно тридесет минута смишљао шта бих могао да јој кажем. Сад сам био нем. Храбрио сам себе: „Кажи јој нешто оригинално, нешто јако што ће је оборити с ногу, одушевити...“

КОНВЕРЗАЦИЈА

Коначно се одлучих да почнем, али некако у исто време и Лела је хтела да прекине ћутање, па ме упита:

— Како тебе зову?

— Благо теби — почех ја са својом конверзацијом коју сам тако дуго смишљао, и не слушајући шта ме она пита.

— Како?

— Па, мислим што си завршила осми разред — и ја ту задовољно заврших своју мисао.

— Нисмо се разумели — рече она на то. — Питам те како се зовеш.

— Мене питаш? — обрадовах се. — Шта ти мислиш?

— Па нисам о томе размисљала.

— Е, па, ја сам Зоран, а ти си...

— Да ја сам — прекину ме она и ја схватих да разговор није испао баш одушевљавајући.

Мислио сам да би се можда лакше споразумели уз игру, па је позвах и она устаде.

Играли смо на таквој раздаљини да је између нас, без много компликација, могао да стане још један пар, а како је то мени био први плес, више сам играо неку мешавину полке и кола него танго који су плесали парови око нас.

Сви остали који су имали амбиције да буду на

Сви су се смејали мојој игри, аплаудирали, навијали да играм брже.

МОЈ МАТУРАНТ

Изула сам ципеле и сва срећна отрчала у чарапама кући.

Ишли смо годинама у исти разред, али се не сећам да смо се икад „посебно“ погледали. Био је одмах у клубу иза мојих леђа, додавао ми задатке из математике, расправљао смо о књигама, животу. Пре часа филозофије другови су нам често говорили:

— Хајде, вас двоје, закачите се око нечага, па неће бити испитивања.

Ми смо то каткад и чинили и час би протекао у нашој жучној дискусији.

Иако нам је правац од школе до куће био исти, никад ми није пришао.

Ни ја њему. Изван школе као да се нисмо познавали.

А онда је дошло матурско вече. Ја о томе нисам ни мислила. Била сам сиромашна, неугледна, слабо одевена. Тада се, међутим, као добра вила из бајке, појавила сушетка с вечерњом хаљином и ципелама, лепим али тесним.

Вече је испало славно. У сребрној брукатној хаљини с новом фризуrom мени је све изгледало срећно. Целе вечери играли смо заједно, нас двоје.

Било је то давно, у оно време кад су матурантки-

ње на вратима сале дочекивали маме и тате. Чекали су и мене. Срећом, моја кућа није била далеко од школе и ја сам изула ципеле и као на крилима отрчала до стана у чарапама.

После матурске вечери наставио се нормалан ђачки живот. Мислим, дали смо још неке приредбе како бисмо сакупили новац за путовање. Најзад смо возом кренули у сусрет јадранској обали. Али, све је испало како нисам желела. Већ од самог почетка, а и касније на путу, стално се у мојој близини налазио један други колега. „Мој матурант“ седео је негде у крају и свирао гитару. Другарице су ме стално опомињале:

— Погледај га мало, ви диш како је тужан!

Али, ја сам била пргава:

— Шта би требало, да клекнем и да га молим за друштво...

Тако се наставило све време. Колега који ми је

мом месту, будно су пратили сваки наш покрет и моја игра им, наравно, није промакла. Смејали су се, аплаудирали, навикали да играм брже. При последњим тактовима њи ховом одушевљење је пре расло у праве овације. Срећом, Лелина близина ми је наметала да се концентришем само на њу и да тако рећи околину и не примећујем.

У паузи, уморан али срећан, слушао сам њене речи.

— То је због твоје игре.
— А, не, не — одговорио

сам кавалерски — немој да изостављаш свој удео. Лела ме бесно погледа, окрену се и отрча у свој шатор. Друштво се смејало.

ОБУЧЕН У — МОРЕ

Следећих дана само сам се извињавао Лели због своје непромишљености. Куповао сам јој лубенице, брао цвеће, скакао са бродова у воду, доносио јој шкољке, чоколаду, говорио да ми се свиђа, у три сата одлазио код ње у шатор да је зовем у шетњу, али — ништа није помагало. Држала се незаинтересовано, увређена, свесна да је у центру пажње.

После десетак дана наставник који је био вођа пута саопштио ми је да мора да ме пошаље кући. Недисциплинован, самовољан, не поступама као сви остали и најбоље је за мене да кренем кући. Све је ово и званично прочитано сутрадан пре доручка за време дизања заставе.

Пре но што сам кренуо за Београд отишао сам на плажу да се поздравим с друговима. Од муке сам обучен скочио у воду, заронио и на дну штапићем написао „Лела“.

... После пола сата седео сам у аутобусу и лизао усне на којима се нахватала со. Са великом муком успео сам да не трепћем. Нисам заплакао.

Тог тренутка у мени се јавио некакав понос, вероватно пубертетски.

Зоран Мирковић,
Нови Београд,
III булевар 180
(Хонорар: 250 динара)

био стално за петама није ме интересовао, а „мој матурант“ и даље је свирао и свирао. Толико су ме наљутили да сам већи део времена провела одвојена од групе, у друштву пријатељице из детињства која је живела у приморском граду. Била сам чак задовољна што се враћамо натраг.

Некад је тако ишло: прво матурско вече, па матурско путовање и најзад крај школске године. Последњи дан школе! — тако то зову ђаци. Ми смо се договорили да сви дођемо раније и уредимо разред. Међутим, ја сам се нешто задржала са млађим сестрама на спрату ниже тако да сам готово улетела у разред пре звона.

Цела учионица била је окићена. Цвећа је било на табли, на катедри, по зидовима, уз прозорске оквире.

— Штета, већ је све готово, дивно сте окитили разред — рекох другарицама прилазећи свом

месту. И, како је на мојој столици стајала велика корпа пуна прелепих баштенских ружа, спустила сам је да могу да седнем.

— То су руже за тебе, Нина! — шапнула је једна другарица, а друга додала док је разредни већ улазио у учионицу:

— У нечијој башти нема више ружа!

На томе се све и завршило. Био једном један матурант и једна матуранткиња, једно вече, корпа ружа и — ништа више.

Радовала бих се ако би мој прилог штампао Забавник а верујем да би било драго и мојим ученицима с којима увек играм на матурским вечерима. Само с „малом“ разликом: у својој хаљини али на њиховој матури.

Јозефина Горички,
професор,
Машински школски
центар Лукавац
(Хонорар: 200 динара)

НОЋ У АУТОБУСУ

НИСАМ МОГАО ДА ВЕРУЈЕМ ОЧИМА: СНЕЖАНА, ОДЛИЧНА УЧЕНИЦА, ОЗБИЉНА И СТРОГА ДЕВОЈКА, СПАВАЛА ЈЕ НА МОМ РАМЕНУ.

Била је то незаборавна екскурзија и сви ма нам је било жао кад смо морали да напустимо Тјентиште. Али, аутобус је био ту и само се чекало да они последњи заузму место. А ти последњи смо били ми, званни мангуши. Увек смо бежали што даље од погледа професора да тамо негде у последњим седиштима припалимо кришом цигару, дирамо девојке и причамо вицове.

Није било места за све и ја, из бон-тона, уступих колегиници своје седиште. Отишао сам сасвим позади и сео на степеницама код задњих врата.

Галама, вика, песма и гитара — као на свакој ђачкој екскурзији. Примицала се ноћ. Грло ме је већ бслело, очи ме пекле. Најзад се све смирило. Чуо сам само шум мотора и видео жар возачеве цигарете.

Међутим, још неко није имао место.

Моја колегиница из IIIа седа до мене! Нисам во-

лео друштво те озбиљне, да не кажем строге девојчице. Одличан ђак, то је за мене био појам уображености, а мислим да нисам једини двојкаш који тако мисли о својим колегама с одличним оценама.

Ђутали смо. Време је одмицало. Очи су се уморне бориле са сном. Не знам можда сам и спавао али наједном сам на свом рамену осетио нечију главу и косу која ми је голицала образ. Снежана! Спавала је. Посматрао сам је. Била је лепа. Имала је горњу усну мало тању и ја сам гледао само у том правцу не усуђујући се да се померим... Ни данас, после толико времена, не знам како се то одиграло, али изненада сам осетио неодрживу жељу да је пољубим. Знао сам да то није паметно, али — нисам издржао. Полако, сасвим полако да се не пробуди, дотакао сам јој усне. Био је то лепршав, једва осетан додир. Лагано је отворила очи али у њима нисам

прочитао ни љутњу, ни прекор. Пољубио сам је поново али сада без страха од шамара и увредљивих речи. Трајало је дуго а мени се чинило да је само трен... Нисмо проговорили ни реч.

На разјанку са стиском руке као да смо се договорили да ћемо чувати нашу малу тајну. Јер, веровали смо обоје да је то био тренутак слабости, не обичан амбијент, жеља да се нешто доживи.

Дани су пролазили а ја сам и даље осећао онај додир на уснама. Схватио сам — волим је. И рекао сам јој то први пут кад сам је видео.

— Знам — насмешила се. — И ја тебе!

И, верујте, од тада више нисам двојкаш. И све је много лепше јер је она уз мене.

Родољуб Пушкар,
Тузла
(Хонорар: 150 дина.)

Dan
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

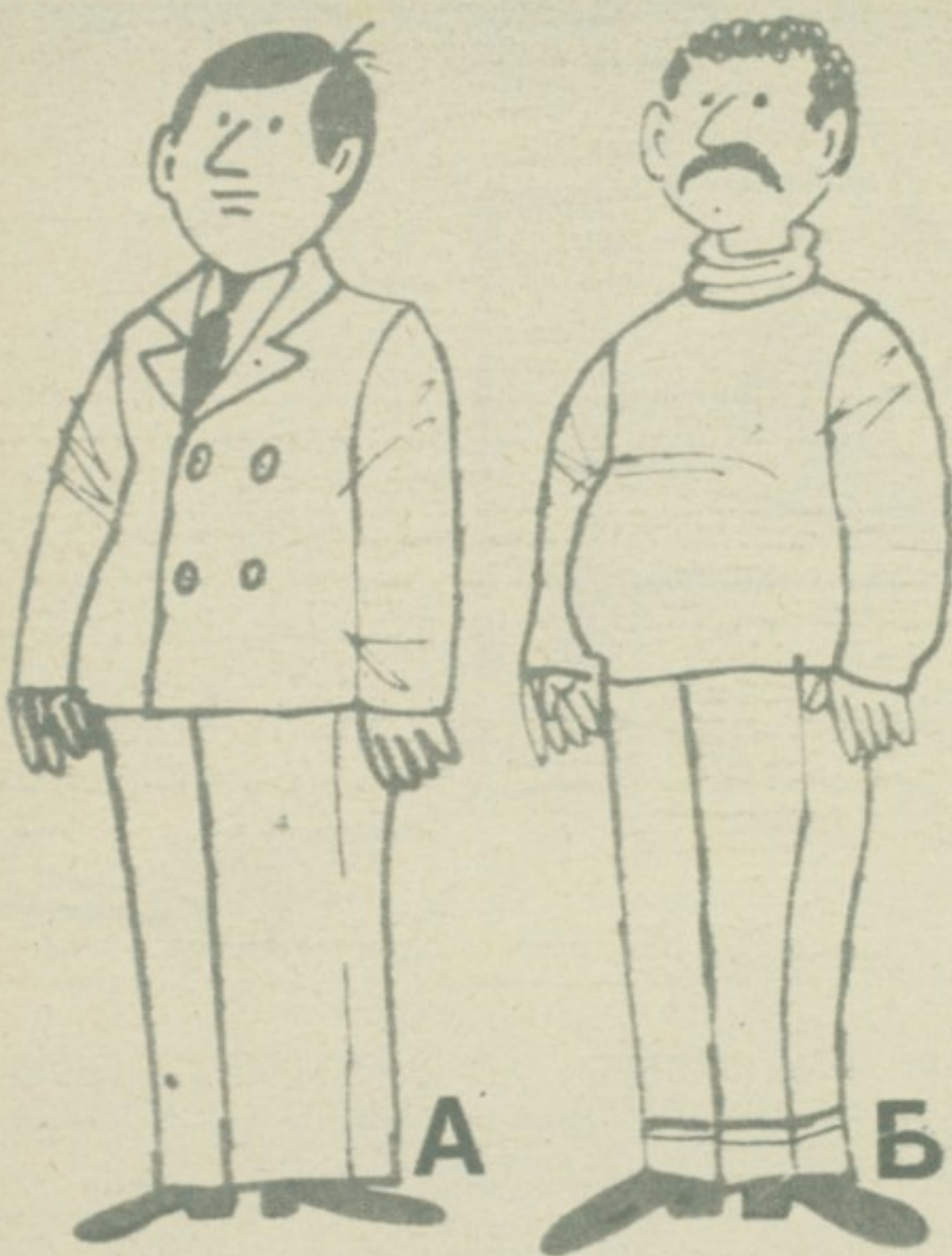

ДА СЕ ЗАБАВИТЕ

КО ЈЕ БОКСЕР?

Један од ове двојице људи је славни боксер Роки Марџано. Знате ли који: А или Б?

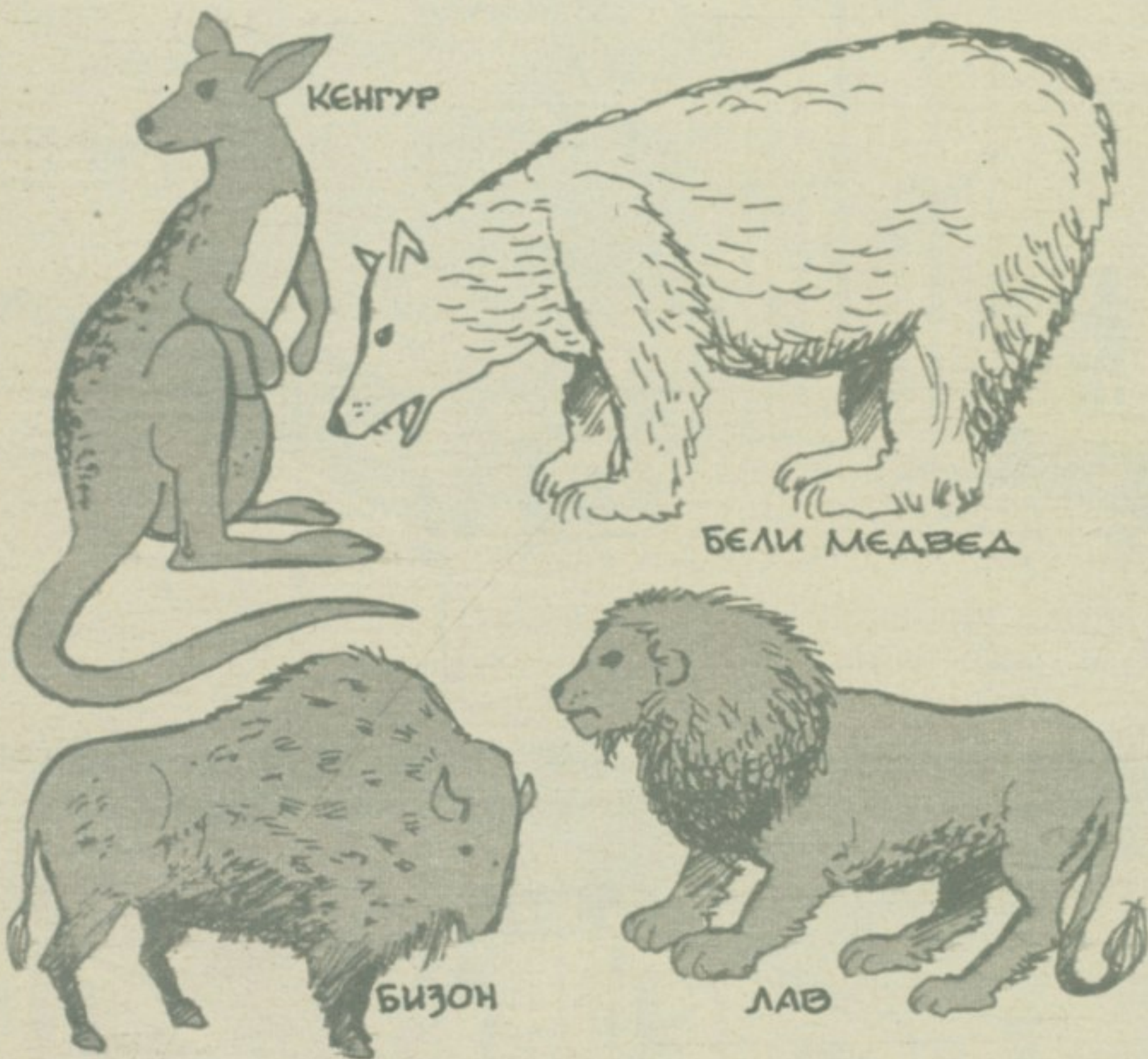

ОДГОВОР:

Како боксерска правила не дозвољавају ношење државне славице боксер је човек обележен словом А.

***

СВЕ ПО ЧЕТИРИ

Четири дечака с четири краја света: Индијанац, Аустралијанац, Еским и Африканац кренули су у лов и сваки од њих уловиће по једну животињу. Покушајте да погодите коју ће уловити Индијанац а које остали.

ОДГОВОР:

Индијанац — бизона; Аустралијанац — кенгура; Еским — белог медведа а Африканац — лава.

ПЕЗ награђује сваког дана

ОД 1. 7. ДО 1. 9. 1975. ГОДИНЕ СВАКОГ ДАНА 50 МАЈИЦА ПЕЗ ЗА УЧЕСНИКЕ НОВЕ ПЕЗ-ОВЕ НАГРАДНЕ ИГРЕ.

Свако ко нам пошаље решење данашњих загонетних ораха и уз свако по два омота ПЕЗ бонбона постаће добитник лепе ПЕЗ мајице. Дакле, добро размислите, означите своја решења, изрежите оглас и са 10 омота ПЕЗ бонбона пошаљите на адресу: ПЕЗ, 61111 Љубљана, п. п. 8.

Ако дневно приспе више од 50 тачних решења, о добитницима ће одлучити жреб. Сваког добитника писмено ћемо обавестити.

Упишите редом почетна слова појмова на слицицама и добићете име једне веома лепе животиње.

Квиз: Авион од Љубљане до Беча лети 1 сат и 20 минута. У повратку, при истој брзини, авион лети 80 минута. Како је то могуће?

Године 1718. енглески краљ Џорџ I откупио је од Лондонца Џемса

Пакла патент машинске пушке која је испаливала четвртаста зрна и одредио је за рат против Турака. Године 1972, значи 254 године касније, Луис Топел из америчке државе Висконсин патентирао је кутију цигарета која би „закашљала“ кад би је се пушач машио.

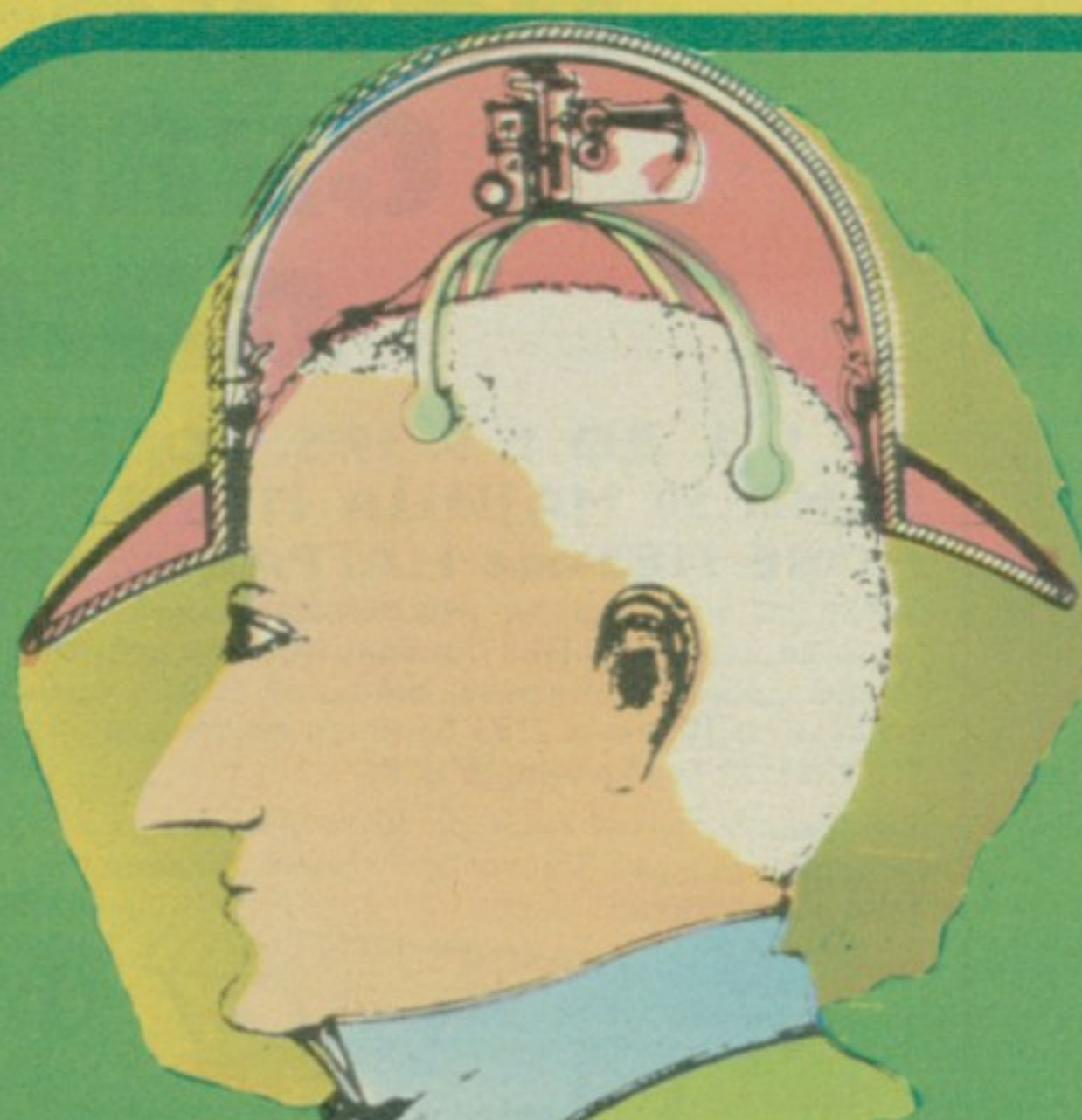
„Потреба није мајка проналазака“, сматра Американац Стејси Џонс који се већ годинама бави проучавањем различитих изума покушавајући да одреди границу између лудости и генијалности маштовитих проналазача. Он тврди да на свету никада није било толико бесмислених проналазака као данас и да се никада нису толико куповали! Али, још нешто се променило у проналазачком свету: расејани професори више нису у моди.

Стејси има шешир који се сам диже пред познаницима и то га чини оличењем учтивости. Побринуо се и за миран сан породице — у спаваћој соби поставио је уређај против хркања. Своје псу перезубе нарочито четкицом и освежава му дах спрејом чији је хемијски састав сам измислио. Нарочито седиште омогућује мачки да користи породични тоалет, а машина за храњење жаба лови муве и неколико пута дневно их служи крекетушама у потоку који протиче кроз његову башту!

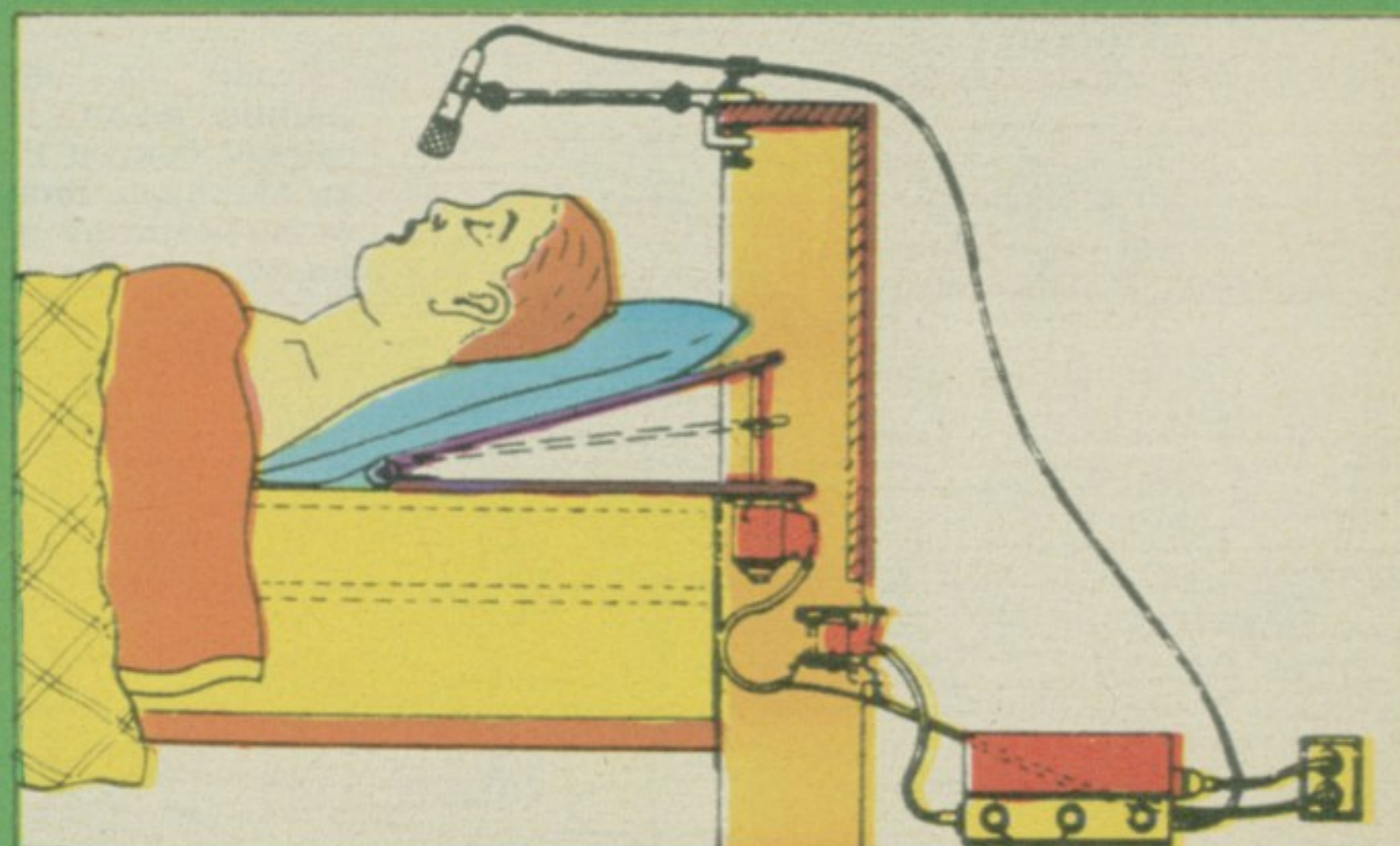
А чувени амерички комичар Боб Хоуп од неког пријатеља проналазача добио је на поклон поптицу за голф која би при паду на тло испустила ножице и сама „отрчала“ у рупу. Згодно, зар не?

П. Стојовић

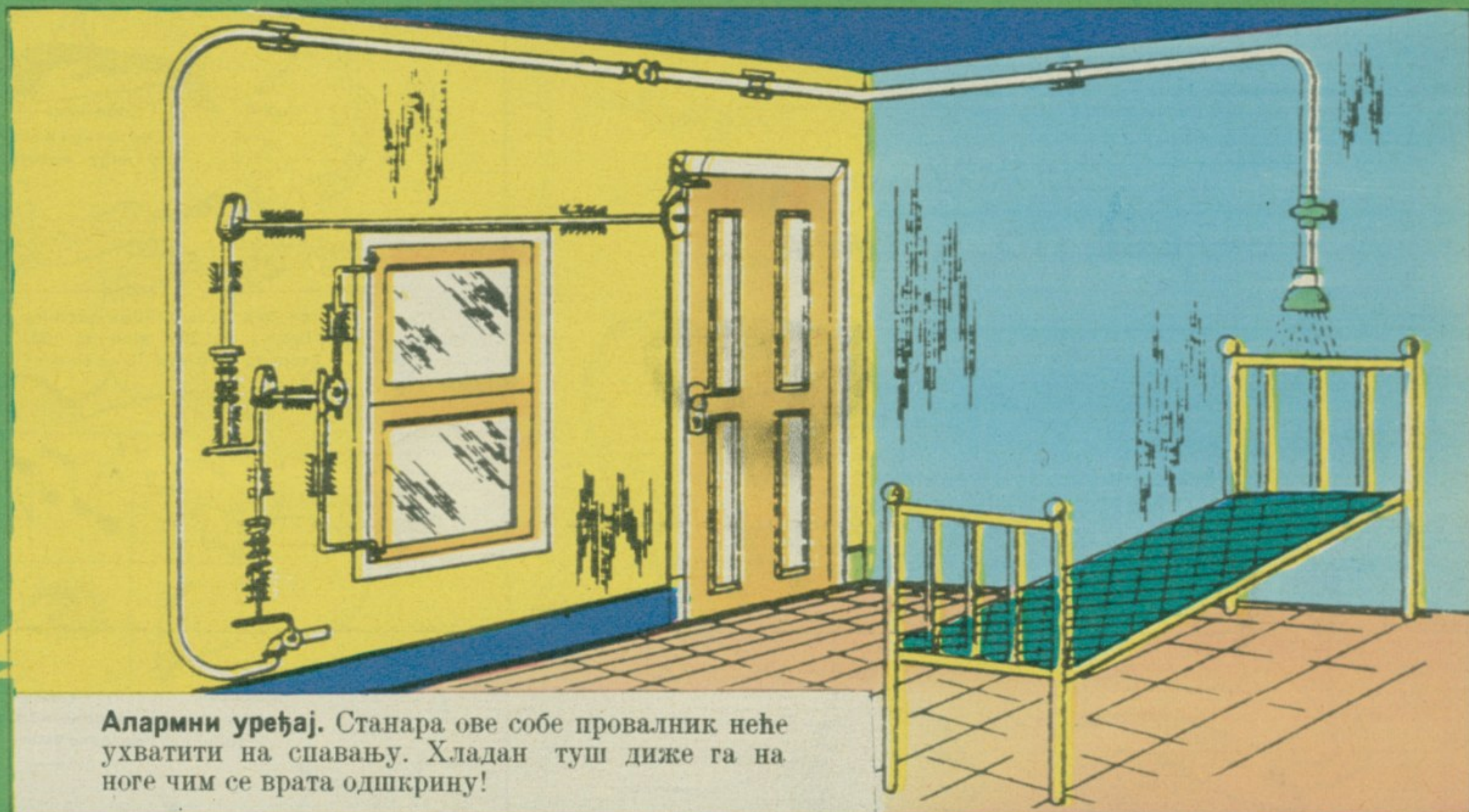
ПЕРИСКОП 3

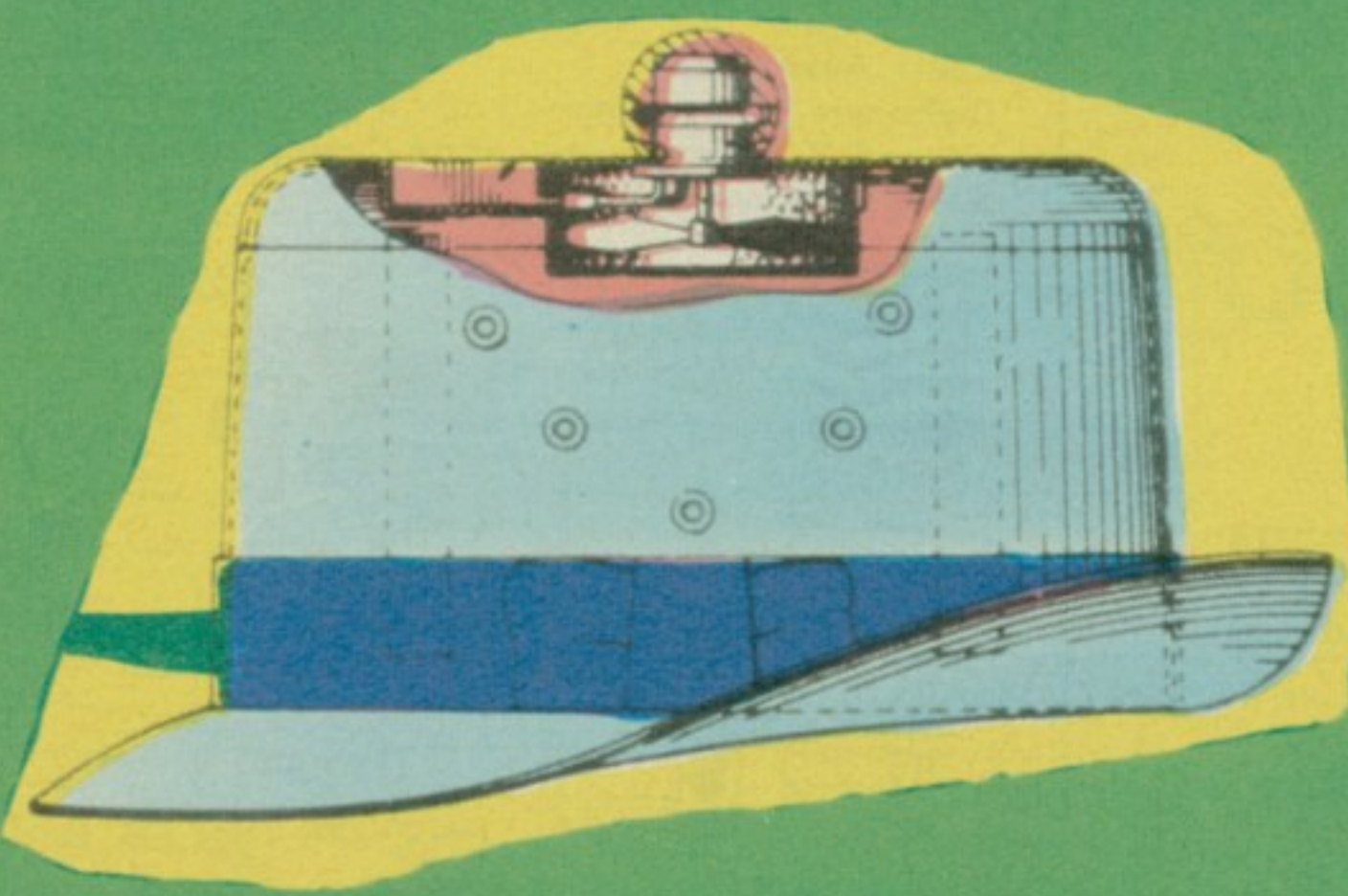
Учтиви шешир. Сам се диже у знак поздрава — идеалан за људе којима су руке увек заузете. Уздиже га сатни механизам који власник ставља у покрет климањем главе.

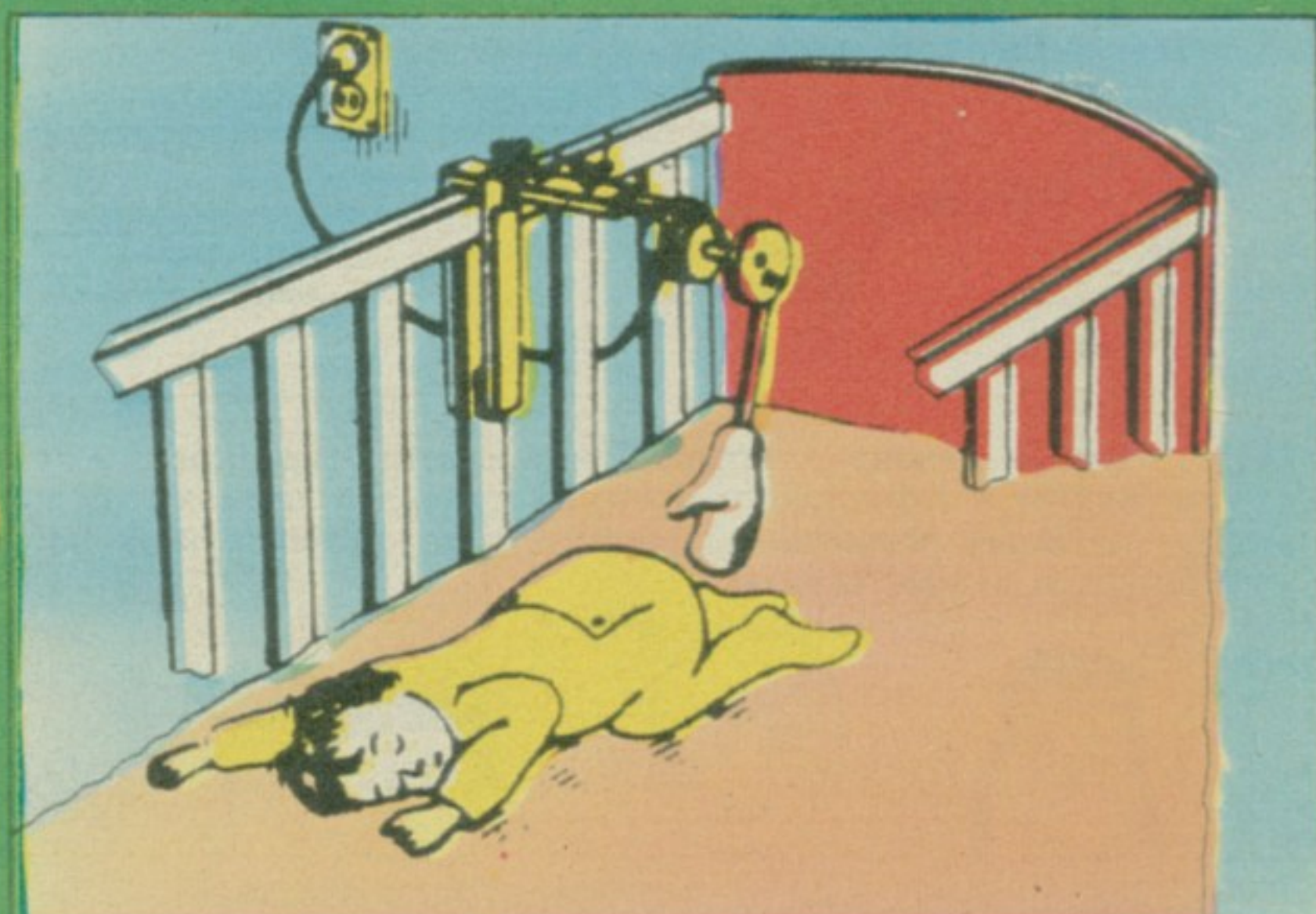
Против хркања. Чим спавач захрче микрофон изнад главе преноси звук до механизма који затресе даску причвршћену шаркама испод јастука.

Алармни уређај. Станара ове собе провалник неће ухватити на спавању. Хладан туш диже га на ноге чим се врата одшкрину!

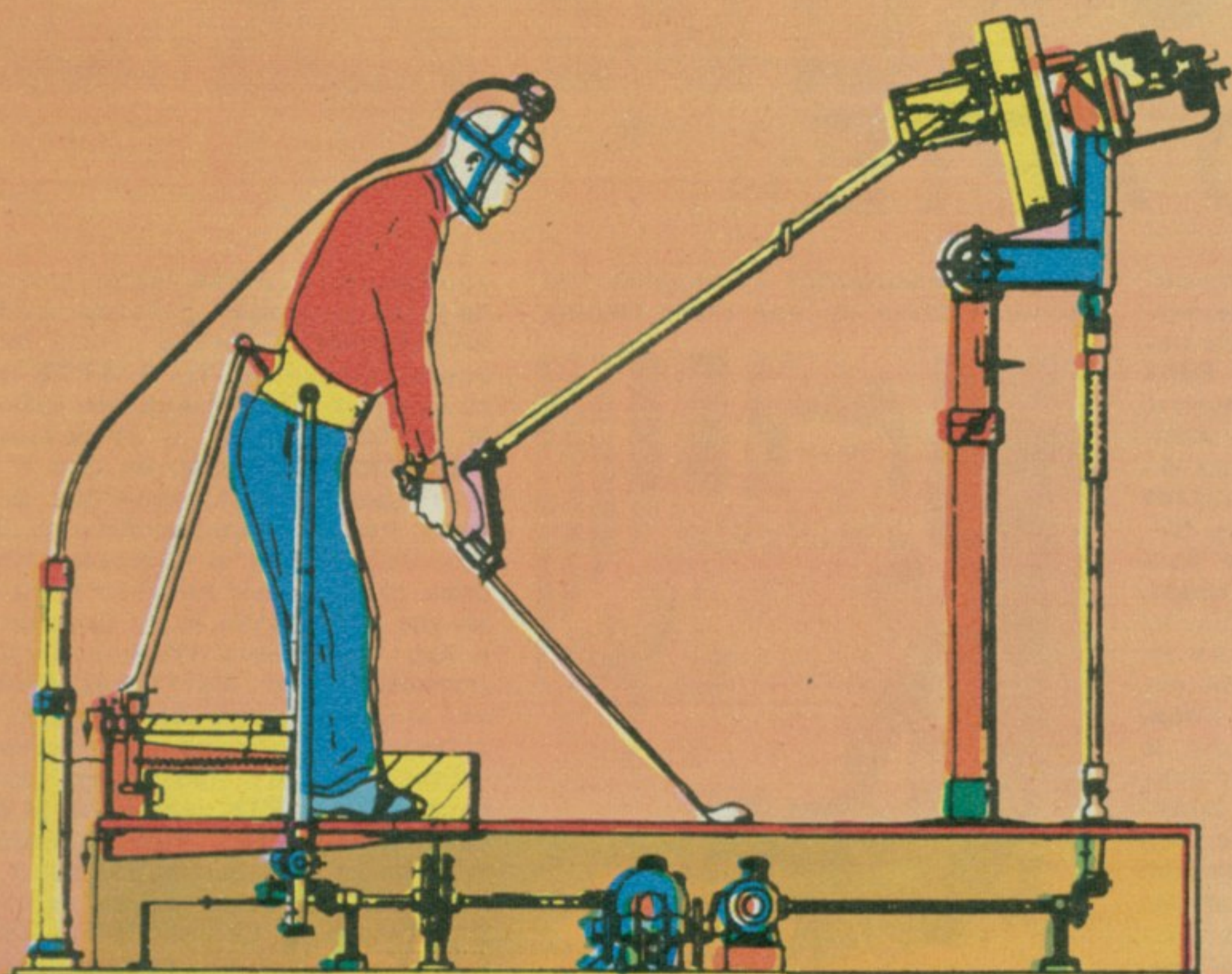
За „усијане“ главе. Вентилатор који се покреће помоћу сунчане батерије изазива струјање ваздуха који улази кроз рупе на шеширу. Брзина окретања елисе одређује се подешавањем „сунцобрана“ изнад батерије. Овај шешир диже се руком — не можете имати све!

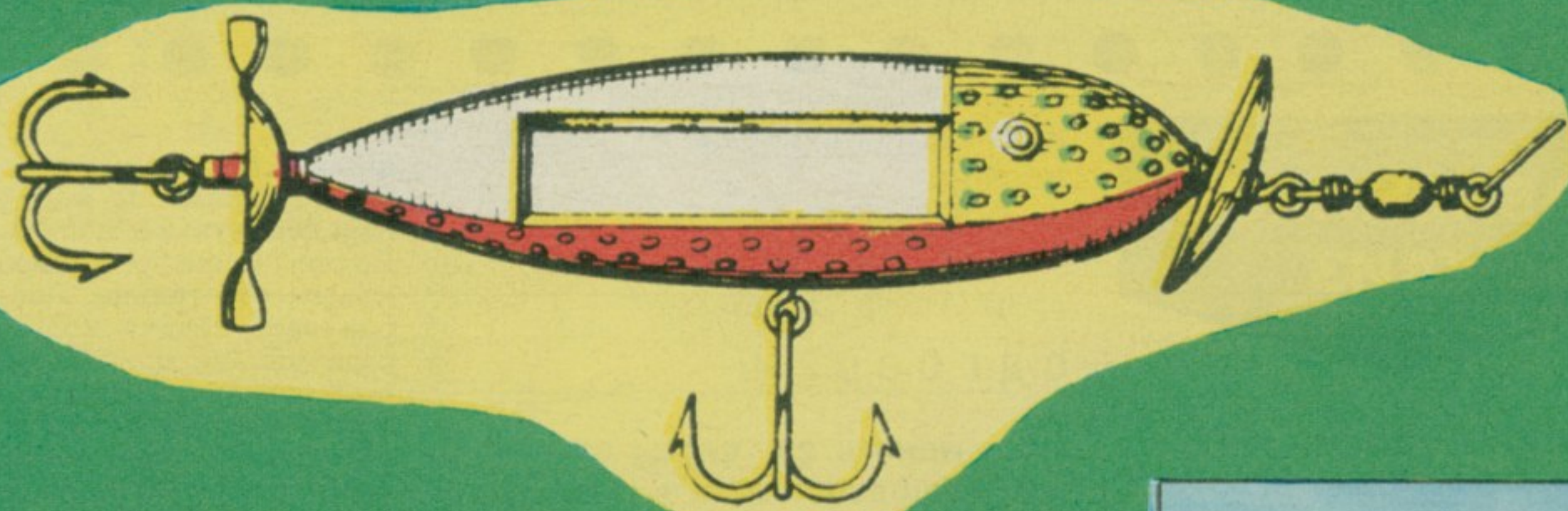
Уместо успаванке. Шака на електрични погон тапше бебу у кревету и уљуљује је у сан.

ВА ПОКОЈНИКА

Без грешке. Зупчани пренос ове машине може се подесити тако да „опонаша“ покрете учитеља голфа. Руке, зглобови, рамена, глава, бокови, колена, стопала — читаво тело беспомоћног ученика програмирано је за савршен ударац!

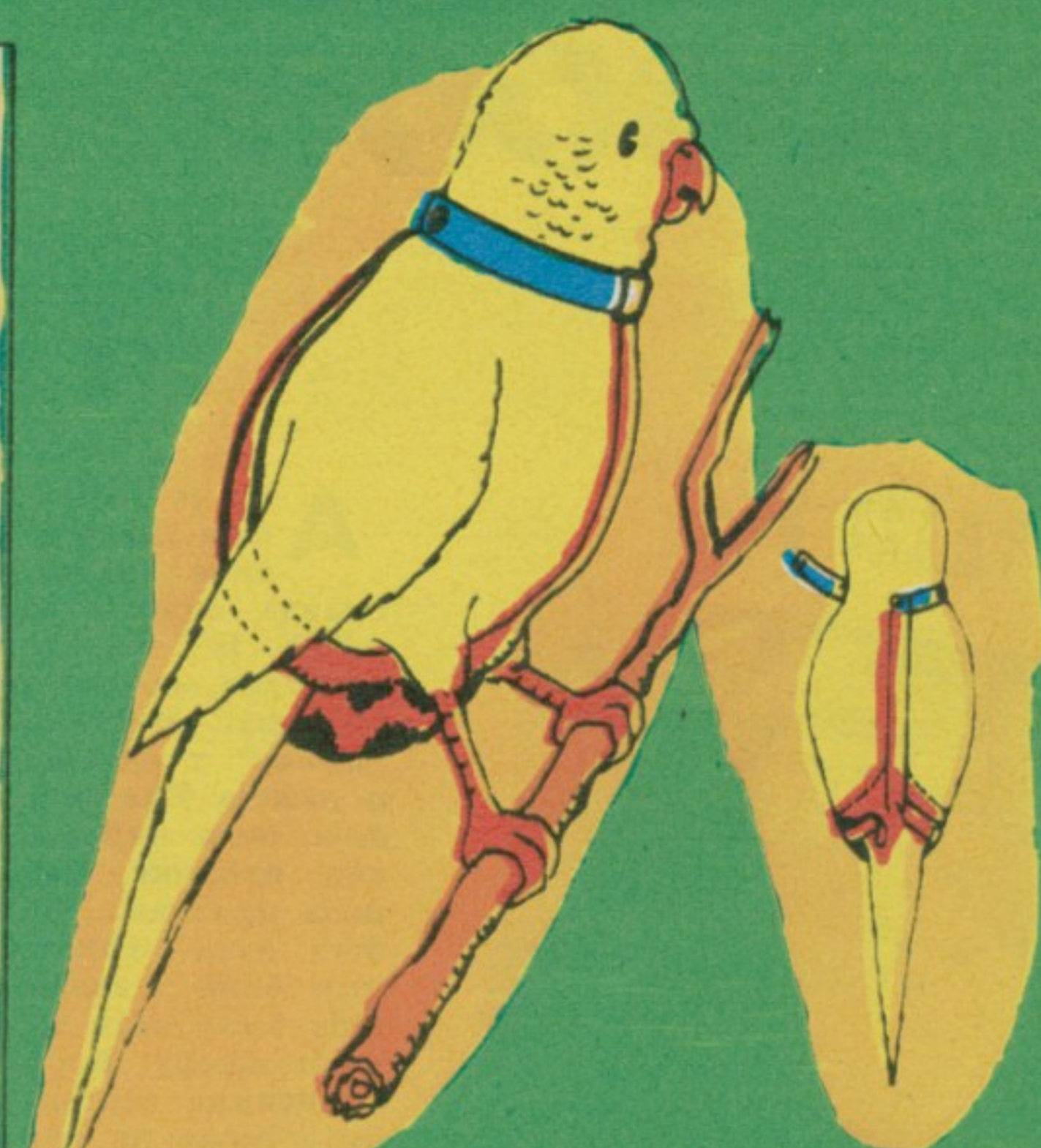
Психолошки мамац. На боку вештачке рибе налази се огледало. Видевши у њему свој одраз, плен ће похитати да шчепа залогај. Препоручује се употреба испуњеног огледала како би „залогај“ изгледао што мањи и безопаснији.

Штедљиво купање. Напуните цак водом до колена а онда поскакујте или се ваљајте по постељи.

Светлост у гробу. Овај изум треба да утеши људе који страхују да ће бити живи сахрањени. Родбина с друге стране гроба може да упали лампу у ковчегу, погледа кроз перископ и, ако је потребно, упумпа ваздух.

Гаћице за папараје. Штите тепих и остале површине у стану. Проналазач је запазио да се папарај коме су обучене смеа потруди да их покрије перјем.

TRAZI SE

Barba iz Amerike

Ако је некоме на овогодишњем фестивалу забавне музике „Сплит 75“ учињена неправда, онда је то ансамблу ПРО АРТЕ. Без икакве пристрасности слободно можемо рећи да је композиција „Вратња се барба из Америке“ у извођењу овог састава и певача Владимира Савчића Чобија, била најбоље примљена баш код публике која је и додељивала признања. За ПРО АРТЕ, овога пута чудном игром случаја, није било довољно гласова да освоје било коју од награда. Ипак, композитору Ђорђу Новковићу и члановима састава као сатисфакција може да буде велика популарност овог остварења које већ више од двадесет дана не силази са листе популарности како на радију тако и на свим домаћим топ-листама. О групи је до сада доста писано. Зато ћемо овога пута изнети само неколико података о

ovoј naјuspešnijoj jугoslovenској групи. Састав су пре шест година

основали солиста Владимир Савчић-Чоби и композитор и тада органиста Ђорђе Новковић. Већ прва

композиција „Мало, мало“ показала је да је домаћа забавна музика најзад добила састав чије ће се плоче продавати. ПРО АРТЕ убрзо снимају „Лолу“ која не само да је постигла успех у Југославији, већ је дуго времена, па чак и данас, једна од најслушанијих песама у неким земљама Европе. Неколико златних и сребрних плоча само су једна од потврда вредности ове групе, која је до сада имала и низ запажених турнеја по Совјетском Савезу, Бугарској, Немачкој и Сједињеним Америчким Државама. Без обзира на промене у саставу, у току протеклих година група ПРО АРТЕ задржала је свој специфичан стил интерпретације, тако да их је и дан-данас лако пре познати. У саставу данас наступају: Владимир Савчић-Чоби, Тихомир Поп-Асановић, Бенџамин Станић, Звонимир Рихтер и Младен Ленац.

КОЛИКО ПОЗНАЈЕТЕ ДОМАЋУ ЗАБАВНУ МУЗИКУ

1. Знате ли које су две југословенске поп-групе постигле успех у Италији:

- а) Камелеони из Копра и
Роботи из Загребa
б) Бијеле стријеле, Око
ц) Бумеранг, Млади

2. Када је Корни група снимила своју прву ЛП плочу:

- а) 1969.
б) 1971.
в) 1972.

3. Знате ли који инструмент свирају Арсен Дедић и Тереза Кесовија:

- а) обоу
б) калринет
в) флауту

4. Да ли је Ксенија Еркер завршила музичку академију:

- а) јесте
б) није

5. Који је југословенски певач

имао највећи тираж са једном
плочом:

- а) Иво Робић
б) Душко Локин
ц) Арсен Дедић

ОДГОВОРИ:

1. Камениони из Копра и По-
боти из Зарпета; 2. 1971.; 3.
фрагму; 4. одсек со невања и
5. Иво Родич са неомом Мор-
лен.

ДЕЈВИД БОУВИ

Kada je prve dve godine najavio da će se okušati i na filmu, što je smatrao logičnim nastavkom svoje umetničke karijere, Dejvid Боуви je tek ovih dana dobio šansu da se opроба i као глумац. Како се сазнаје Боуви ће играти у филму „Човек који је пао на земљу“ чије је снимање недавно почело у Мексику. Филм режира Николс Роут, редитељ који је својевремено снимио и са Мик Џегером

филм "Перформанса". Премијера филма, за који је добар део музике написао сам Боуи, може се очекивати крајем ове године. Поштоваоце овог певача код нас за сада још не можемо да обавестимо да ли ће се филм приказивати и у Југославији. Можемо само рећи да се ових дана, после последњег Боувијевог сингла "Млади Американац" у продаји појавио и његов најновији, истоимени албум.

ПОП ЗАНИМАЙВОСТИ

Корнелије Бата Ковач ускоро ће да оствари своју велику жељу. Снимиће свој први, солистички албум који ће по угледу на Мајк Олдфилда требало да реализује потпуно сам. У последњем тренутку се предомислио и на сарадњу позвао двојицу извршних београдских клавириста: Сању Илића и Слободана Марковића. Бата ће свирати мелотрон и муг син тисајзер, а помоћи ће му још и један бубњар и гитариста.

Песма недеље

ВРАТИЈА СЕ БАРБА ИЗ АМЕРИКЕ

Музика: Ђорђе Новковић
Стихови: Жељко Сабол
Изводи: ПРО АРТЕ

Још сам бија мали кад отиша је он
трбухом за крухом оставија дом
и поша је далеко у неки нови свит
и река да ће доћи поново у Слит.

Једног липог дана пошта сам
у град
негде насприд риве изгубија сам
дах.
Ајме, мајко моја, иде барба наш
чуду ли се сви то њему баш.

Вратија се барба из Америке
на се шта цили дан по ризи.
Затака је гарифуле велике,
на се цили Сплит сад њему диви.

Вратија се барба из Америке
па му раван више нико није.
Натака је и очале велике
гледа лице цуре ка и прије.

Даворин Поповић Пимпек, популарни солиста сарајевских Индекса, обавестио нас је да његова група одлази на јесен у Лондон где ће им заказане термине за снимање своје нове ЛП плоче. „Ово ће бити најбољи албум, како у техничком, тако и у музичком погледу јер су, „Индекси“ у свему били нај, нај“ — каже Пимпек.

На сплитском фестивалу сарајевској групи „Бијело дугме“ уручена је платинаста плоча за продатих 50.000 албума „Кад бих био бијело дугме“. Ово је у домаћој дискографији прва платинаста плоча додељена једном саставу.

ПРО АРТЕ

Снимио: Љ. Патрногић

ПОЛИТИКНИ
ЗАБАВНИК

Неко је ударао у врата јако и упорно. Видело се да неће престати док му не отворе. Госпођа Ттт их је широм отворила.

— Шта желите?
Човек који је стајао на прагу био је у униформи. С њим су била још тројица.

— Долазимо са Земље — рекао је човек. — Ја сам капетан Вилијамс. Спустили смо се на Марс пре мање од једног часа. Ви сте прва Марксовка коју видимо.

— Марксовка?
— Тако вас зовемо ми на Земљи. Вашу планету зовемо Марс. Ви је свакако називате друкчије. — Зовемо је Тајр, ако баш хоћете да знате.

— Али, како је могуће да тако савршено говорите...?

— Ја не говорим, ја само мислим. Телепатија... Збогом!

И залупила им је врата пред носем.

Али, није рачунала с њиховом упорношћу. Поново су почели да лупају и морала је да отвори.

— Шта вам је? Шта хоћете од мене?

Капетан се збуњено осмехивао.
— Мислим да нас нисте схватили. Ми смо са Земље. Први људи на Марсу!

— То сам већ чула.

Капетан Вилијамс ју је гледао са све већим чуђењем. То је била омалена и мршава жена, налик на великог инсекта. Очи су јој биле јасне жуте боје, лице као од бакра, а плас је имао металан звук.

— Али, ово је историски догађај... — почео је капетан.

— Молим вас, оставите то. Имам много посла. Мој муж није ту, али могли бисте отићи до господина Ааа. Он живи на фарми, сасвим близу, пођите само дуж Плавог канала. Он ће вам рећи све што вас интересује.

Село

Њог брејом

Пола часа касније, четворица са Земље стајала су испред зграде са чијег их је прозора посматрао господин Ааа.

— Шаље нас госпођа Ттт — рекао је капетан Вилијамс. — Управо смо стигли са Земље.

— Зашто вас је послала мени?
— рекао је љутито господин Ааа. — Требало је да сачекате њеног мужа.

— То није важно — рекао је Вилијамс. — Нама је стало...

— Слушајте, ви! — прекинуо га је Ааа. — Како то говорите са мном? Рекао сам да није лепо од госпође Ттт што вас је упутила овамо. То ћу јој и лично казати.

— Ми долазимо са Земље! — рекао је Вилијамс очајничким гласом. — Ваздушним бродом. Ракетом.

— Да, показашу ја тој жени!

— Господине Ааа, саслушајте ме, молим вас. Превалили смо...

— Добро, добро. Треба да се обратите господину Иии. Пођите тамо, према оном бреју. У подножју је село Јопр. Потражите господина Иии, он ће вам све објаснити...

Стигли су после добра два сата пешачења. Село је било пуно света и сви су имали разнобојне маске на лицу — златне, плаве, црвене, осмехнуте или смркнуте, према расположењу онога који ју је носио.

Четири дошљака, уморни и ознојени, зауставили су једну девој-

КАКАВ ДОЧ

Фантастична прича РЕЈ БРЕДБЕРИ

чицу и упитали је где станује господин Иии. Она им је показала једну кућу која се ничим није разликовала од осталих.

Отворио им је сам господин Иии и питао их шта желе.

— Долазимо са Земље — рекао је капетан Вилијамс. — Истиснени смо, гладни, неиспавани. Очекивали смо леп дочек, разумевање...

Господин Иии је био висок, танак, са наочарима на жућкастим очима. Увео их је у своју радну собу и стао да претуре неке хартије.

— Не знам шта је с тим формуларима — мрмљао је. — Треба ло би да су ту... Аха, ево их! — Пружио је један формулар капетану Вилијамсу. — Потпишите!

Капетан Вилијамс је потписао и вратио формулар.

— А сад узми овај кључ — рекао је господин Иии. — Кад изиђете из ове собе, окрените ходником лево и идите до краја. У дну ћете видети велика врата. Отво-

рите их и уђите. Моћи ћете тамо да проведете ноћ. Сутра ћу вас упутити господину Ххх.

Не бринући се више за њих, господин Иии је сео и стао да разгледа неке хартије. Она четворица су се згледала и изишла у ходник.

Где је Тјуриол

Врата су била од неког сребрнестог метала. Капетан Вилијамс их је откључао и ушли су у пространу дворану. Тамо су људи и жене седели за столовима или шеткали између њих, живо разговарајући.

Један Марсовац им је пришао и поклонио се.

— Зовем се Ууу — рекао је.

— А ја сам Џонатан Вилијамс — одговорио је капетан. — Долазимо са Земље.

Сви су се окупили око дошљака и радознало их њосмаћрали својим жућим очима.

Око њих се разлегло клицање. Сви су желели да им стисну руку. Дигли су их на рамена и носили по дворани, преврћући у одушевљењу столице и столице.

Капетан Вилијамс и његови другови били су у први мах запрепашћени, а онда су се и сами придружили општем весељу.

— Живели! — викала је маса.

Најзад су дошљаке посадили за сто.

— Причајте нам како је било — обратио им се господин Ууу. — Тако је пријатно видети Земљане. И ја сам са Земље.

— Ви? Кад сте стигли? — питао је капетан Вилијамс, очевид-

Капетан је пао погођен у само срце.

ЧЕК!

но разочаран. — Из којег сте дела Земље?

— Ја сам из Тјуриола. Стигао сам захваљујући сублимацији мисли.

— Тјуриол? Никад нисам чуо за ту земљу.

— И госпођица Ррр је са Земље. И господин Ввв. Има нас доста.

— Ја сам са Јупитера — рекао је један дебелко, шепурећи се.

— Ја са Сатурна — додао је други.

Сви су се окупили око дошљака и посматрали их радознано својим жутиим очима. Капетан је тек тада приметио да је дворана без иједног прозора.

— Не разумем — рекао је. — Кажите ми где се налази тај Тјуриол.

Господин Ууу се наједном разбеснео.

— Хеј, ви како да сумњате у моје речи! Земља је планета која је потпуно прекривена морем. Ваљда ја то знам!

— Не, Земља је прекривена шумом — исправила га је госпођица Ууу.

Капетан Вилијамс је пледао сад једно сад друго, а онда се окренуо својим друговима.

— Знате ли где смо ми? — упитао је тихо.

— Где, команданте?

— Међу лудацима. Сад ми је јасно понашање госпође Ттт и господина Ааа. Сматрали су да смо луди.

Тросируки осмех

Била је увелико ноћ. По поду су лежали људи и жене како је кога ухватио сан. Само су капетан Вилијамс и његови људи још били будни. Седели су и договарали се шта да раде.

На крају су полегали и они.

Ујутро су устали свежи и одморни. И остали су изгледали нормални. Дошљаци са Земље стали су крај врата, у нади да ће се отворити.

Отворила су се тек четири часа касније. Ушао је неки весео човек, бар судећи по маски коју је имао на лицу: на њој су била нацртана три осмеха. Дао им је знак да пођу за њим и увео их у свој кабинет.

— Ја сам доктор Ххх — представио се. — Шта то није у реду?

— Ви мислите да смо луди — рекао је капетан Вилијамс.

— Не мислим — побунио се доктор Ххх. — Мислим да сте луди само ви, драги господице. Уосталом, тако ми је рекао господин Иии. Морамо вас лечити. Врло озбиљан случај.

— У реду — рекао је капетан Вилијамс — али молим вас да ме најпре саслушате.

— Хајде, реците шта имате.

Капетан је поворио више од сата и психијатар га је пажљиво слушао.

— Невероватно — рекао је на крају. — Фантазирање овако богато појединостама још нисам имао у својој пракси.

— Али, можемо вам показати наш космички брод! — викнуо је капетан.

— Ваш бих волео да га видим — сложио се доктор...

Било је већ подне кад су стигли до ракете. Доктор јој је одмах пришао и стао да је опипава.

— Да ли могу да уђем? — упитао је.

— Изволите.

Доктор је устрчао уз степенице и нестао у утроби брода.

Пролазили су минути. Прошло је четврт часа. Она четворица су поседала по тлу.

Маска је ђала

Најзад се на врху степеница указала насмејана маска доктора Ххх.

— Сад ће нам ваљда веровати — рекао је капетан Вилијамс и пошао му у сусрет.

Психијатар се чешкао по носу.

— Ово је најневероватнији случај сложене чулне халуцинације и хипнотичке сугестије коју сам до сада имао — рекао је. — Честитам, капетане, ви сте геније међу параноицима. Ово што сте ви извели, до сада се сматрало немогућим. Ваше лудило је дотерано до савршенства.

— Моје лудило?

— Да, да, изванредно лудило. Метал, гума, храна, одећа, гориво, оружје, разни алат. Има више од 10.000 елемената у вашем броду. Такву комплексност још нисам видео. Чак сте успели да створите и одговарајуће сенке за сваки предмет. Каква способност концентрације! Изменили сте и боју својих очију од жуте у плаву. Поднећу о томе извештај Научној академији.

Извукао је пиштољ и наставио: — Безнадежан слушај, разуме се. Јадни мој генијални пријатељу, за вас ће смрт бити олакшање. Ослободићу вас невоље која вас је натерала да измислите овај брод и три човека. Биће посебно задовољство за мене да видим како све то ишчезава чим ви budete мртви.

— Не пуцајте! — викнуо је капетан Вилијамс.

Али, доктор је повукао ороз. Капетан је пао, метал га је погодио у само срце. Његови људи су стајали као окамењени.

Доктор Ххх је буљио у њих.

— Како, настављате да постојите? Па то је немишљено.

Опалио је по један метак у сваког од њих и сад су лежали по песку, непокретни. Али, тек сад се доктор Ххх избезумио.

— И даље постоје! — викао је, трчећи од њих до брода и натраг. Осмехнута маска му је спала с лица. — Одлазите! — Погледао је своје руке. — И ја сам инфициран. Луд сам као и он. Халуцинација свих чула са хронотопским трајањем!

Подигао је са песка револвер који му је био испало из руке.

— Постоји само један лек, само један начин да ишчезну ове слике.

Одјекнуо је пуцањ. Доктор Ххх је пао...

Пет тела је лежало на сунцу. И, васионски брод је био ту. Није нестао.

Кад су, привучени пудњима, становници села дошли и видели брод, питали су се шта је то. Нико није знао, па су га исекли и продали као старо товожђе...

Киша је падала целе ноћи, а јутро је освануло ведро и тихо.

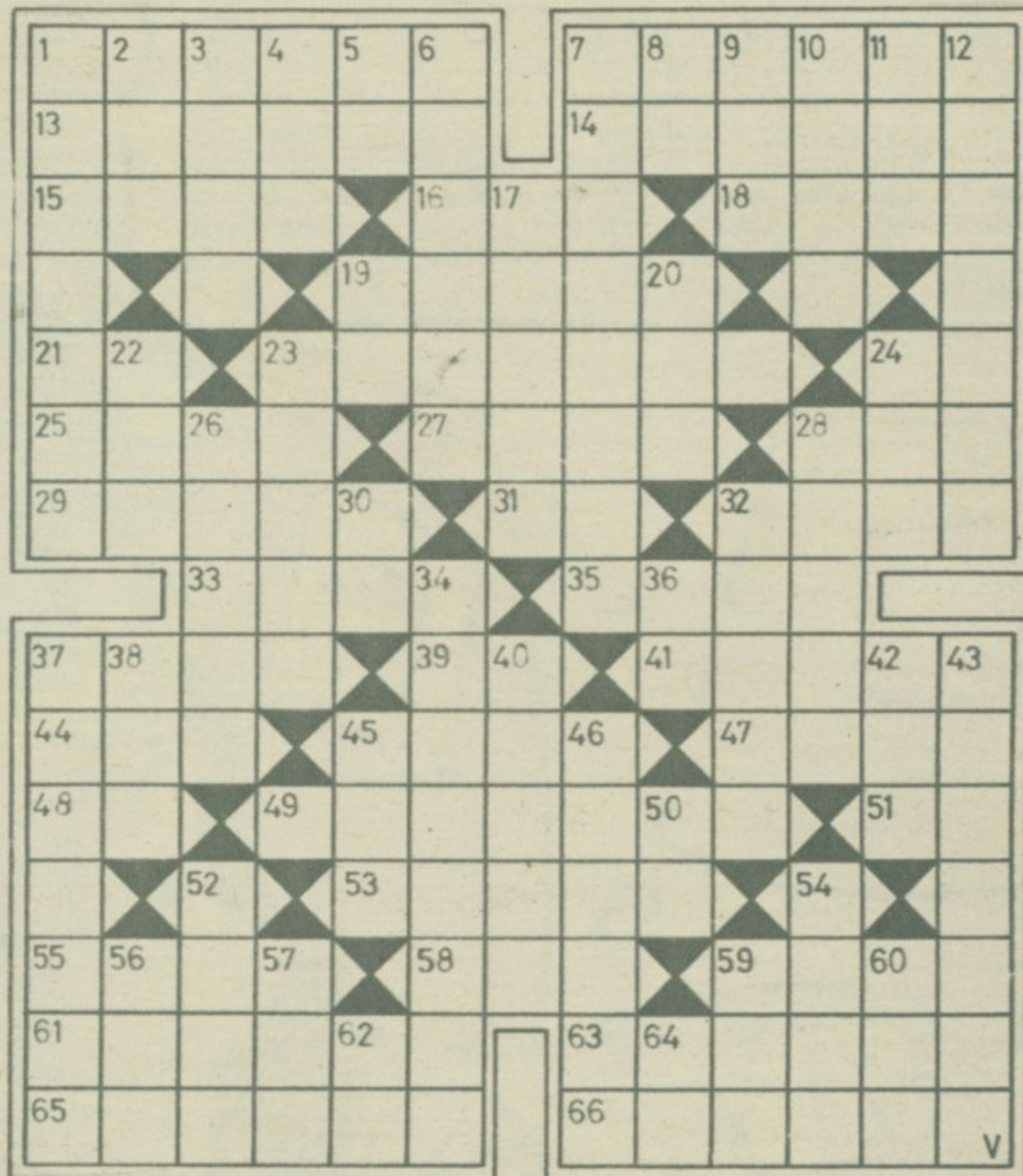
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) град у Италији, 7) град у Србији, 13) град у Мароку који је био разрушен у земљотресу 1960, 14) сировина за добијање боја, 15) озледа, 16) римски песник и филозоф (Тит Лукреције), 18) име немачког фудбалера (Милер), 19) запаљење слузокоже, 21) двадесет треће и осамнаесто слово азбуке, 23) марка аутомобила, 24) мера за дужину, 25) река у Србији, 27) ароматична биљка, 28) прост број, 29) дажбина, 31) прво и треће слово абецеде, 32) народна игра, 33) град у Арабији, 35) најситнија честица материје, 37) река у Црној Гори, 39) два самогласника, 41) хелија за размножавање (код биљака), 44) неман, аждаја, 45) танке сребрне нити којима се украшава народна ношња, 47) крај у Саудијској Арабији, 48) грчко слово, 49) журналиста, 51) лична заменица, 53) скупштина, 55) име режисера Јанковића, 58) име америчког глумца Конерија, 59) направа за просејавање брашна, 61) врста обуће, 63) француски књижевник (Луј), 65) река у Македонији, 66) равнице обрасле травом.

УСПРАВНО:

1) град у Србији, 2) турски племић, 3) женско име, 4) песма узвишеног садржаја, 5) лична заменица, 6) низ лукова постављених на стубовима, 7) преварант, 8) немачки предлог, 9) варош у Србији, 10) страно женско име, 11) вртлог, 12) језеро у Канади, 17) главни град Грчке, 19) предлог, 20) презиме наше филмске глумице (Ева), 22) двојца, 23) школски писаћи прибор, 24) град у Француској, 26) горки лекови, 28) наша фабрика мотора, 30) показна заменица, 32) град у Словенији, 34) држава у Еврспи, 36) ауто-ознака за Трст, 37) врста салате, 38) телефонски позив, 40) хемијска група NH-, 42) град у Италији, 43) једна од држава у САД, 45) умак, 46) врста јужног воћа, 50) коњ (тур.), 52) веће насељено место, 54) главни град Латвијске ССР, 56) узвик при скоку, 57) други, остали, 59) цео, 60) звук, 62) врста першуна, 64) бог Сунца код старих Египћана.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) опака, 6) екипа, а, 11) алат, 12) Лувр, к, 14) порота, 16) блаори, 18) ада, 19) амаро, 21) мур, 22) ров, 23) ракун, 24) Ади, 25) ара, 27) нос, 28) сјај, 29) тенор, и, 31) Клара, 32) Тоскана, 33) калај, а, 36) анода, 40) Амор, 41) ППН, 43) амал, 44) пак, 45) Тиват, 47) оне, 48) ета, 49) Авала, 50) рам, 51) литица, 53) антика, а, 55) Илир, 56) танк, и, 57) сви-та, 58) актер.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор НИП „ПОЛИТИКЕ“ Вукоје Булатовић. Главни и одговорни уредник „Политикиног забавника“ Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 176,00 дина, полугодишња 88,00 дина, тримесечна 44 дина. Претплата за иностранство: годишња 352,00 дина, полугодишња 176,00 дина, тримесечна 88,00 дина. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у иностранству: ДМ 60.—, Долар 24.—, Фф. 112.—, Шфр. 70.—, Шкр. 102.—. Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански факс 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу нишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. 1. 1973. године не плаћа се порез на промет.

БЕСЕЛЕ ИГРАРИЈЕ ЗА МЛАДЕ И СТАРИЈЕ

Читаоцима се, изгледа, свиђа ова наша рубрика јер у Забавник свакодневно стигне велик број предлога. Живи је и овога пута пажљиво прегледао све радове и издвојио садашњих необичних игарија за које ће њихови аутори добити награду од по 100 динара.

1
Најобичнији глинени ђуп или тањир могу да постану леп украс у кући ако их улепшате старим металним новчићима, перлама, дугметима итд. Вуп (тањир) најпре покријте гипсом који сте размутили у води тако да буде густ као тесто. А затим у још мокар гипс утисните новац или већ шта желите. Кад се гипс осуши премажите ђуп (тањир) бронзаном или неком другом бојом. **АИДА ТУРАЛИЋ**, 74260 Тешањ, Маршала Тита 7.

2
Лутак на нашем цртежу прави се тако што се кутија од лака за косу обложи танким сунђером а затим се преко сунђера залепи од крпица глава и одело. Од хартије направите наочари а од вунице косу. Поклопац од кутије облепите црним папиром и добили сте шешир. **НАДА МАРЈАНОВИЋ**, 11000 Београд, Солунска 9.

Ако вам је досадило да гледате стари будилник направите му оквир од картона на коме сте претходно нацртали главу неке животиње (зеца, мачке). На месту где су уста исцртежите круг величине бројчаника и у њега увуците будилник тако да се види само бројчаник. **ВОЈО ЗДРАВКОВСКИ**, 91060 Ђорче Петров, Скопје, Косовска 20.

Да вам ситан новац не би испадао из џепа направите на унутрашњој страни великог џепа мали џеп који се може закопчати. **ВЕСНА БУДОВАЛЧЕВ**, 23320 Чока, Спортска 22.

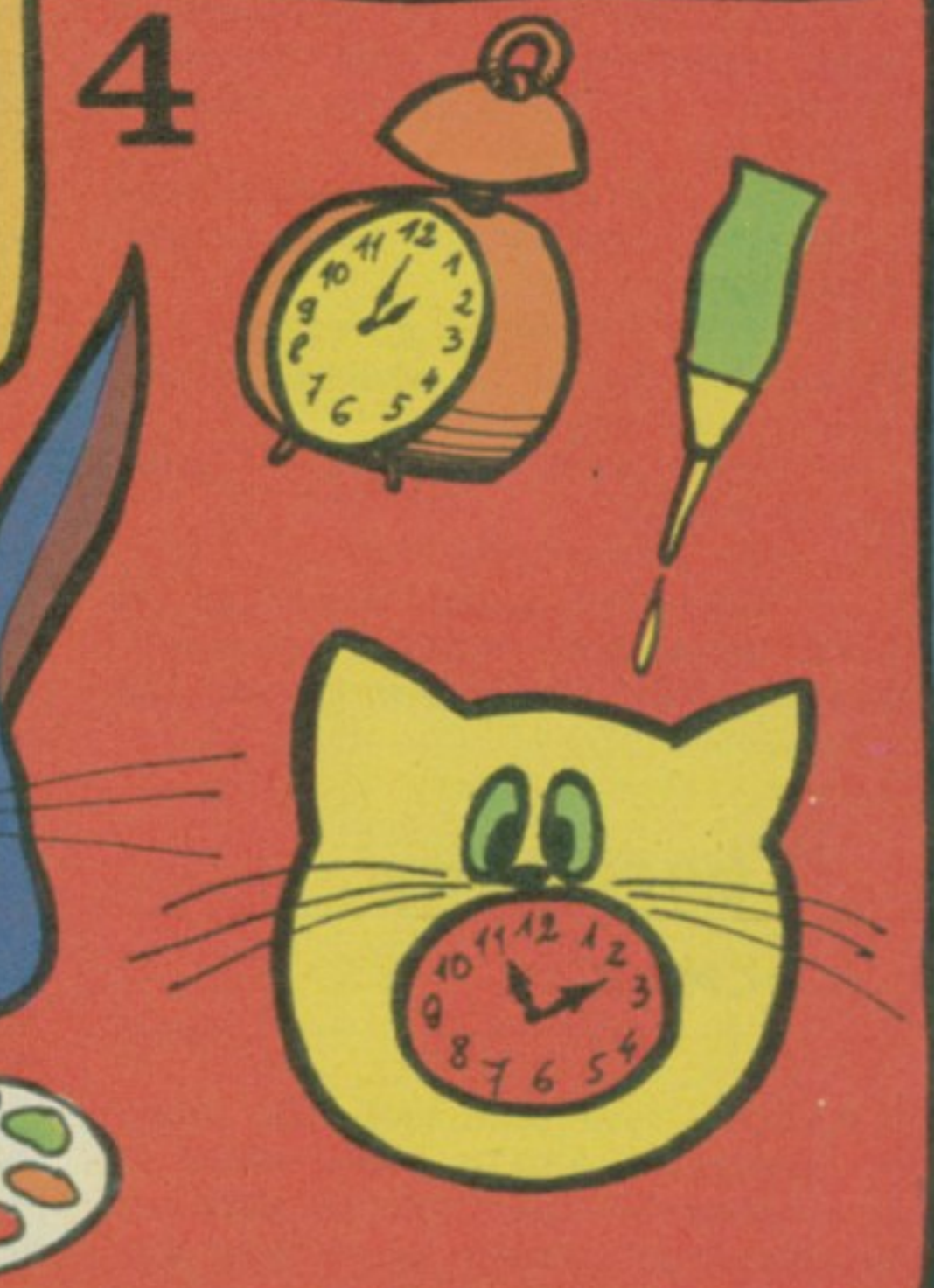
Да би вам и у фиоци са калемовима конца био ред нанижите више калемова на дужи (зависно од величине фиоке) засиљен штапић и окачите их на унутрашње зидове фиоке. **ЕДИТА МУСЛИЋ**, 77000 Би-хаћ, Жртва фашизма 9-а.

6
Као интересантан украс за зид може да послужи и клип кукуруза са шашом. Од шаше исплетите кикице а на кукуруз залепите од разноврсти крпица очи, нос и уста. **МАЈА МУШИКИЋ**, 21460 Врбас, Железничка 18.

3
Шналу за каиш добићете ако алкицу одговарајуће величине обавијете вуницом а затим још уплетете и „вешалицу“. **ЗОРИЦА ДАДА**, 25230 Кула, Доситејева 8.

ПОЛИТИЧКИ
ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Граин Забавниче,

ХЕРОЈСКА КАДИЊАЧА

Молим те да ми у Малој пошти испричаш када је и зашто Кадињача постала славна?

Мина Станојевић, Београд

Да би омогућили евакуацију рањеника и народа из Ужица, Раднички батаљон из Ужица, две чете Ужичког одреда и једна чета Посавског одреда, пружили су за време I непријатељске офанзиве херојски отпор Немцима на Кадињачи, брду које се налази 14 километара од Титовог Ужица. Борба је почела 29. новембра 1941. године око 11 часова, а завршила се касно поподне. Мада је непријатељ био далеко надмоћнији у људ-

Кадињаче нису напустили положаје. Тек преко њихових мртвих тела непријатељски војници су успели да продру у Ужице. Погинуо је готово цео Раднички батаљон са својим командантом Андријом Вуровићем. У овој неравноправној борби погинули су и комесар Посавског одреда Бора Марковић и командант Ужичког одреда Душан Јерковић и многи други. Ужички Раднички батаљон је 1951. године одликован Орденом заслуга за народ са златном звездом (ОЗН I).

Јуначка борба бранилаца Кадињаче инспирисала је песника Славка Вукосављевића да напише поему „Кадињача“.

И НУШИЋ И СТЕРИЈА

У броју 1225 од 20. јуна одговарајући на писмо Кире В. из Прилепа рекли сте да је комедију „Београд некад и сад“ написао Јован Стерија Поповић. Само сте делимично у праву јер је и Бранислав Нушић под истим називом написао веселу игру у два дела где се у прологу „лично пред гледаоцима“ појављује Јован Стерија Поповић и каже: „... Када сам ја то пре много лета учинио, написавши као одраз тадашњих опстојатељства весело позориште моје „Београд некад и сад“, ја нисам ставио тачку, будући да сам знао да после мене мора доћи неко ко-

ји ће бележити нове дане и нове промене... Нека ни списатељ да наших веселог позоришта не ставља тачку. Изменит ће се и ово што је сад, и доћи ће нови људи, ново време, нови обичаји и кроичар, који се тада јавио буде, забележит ће оно што бива и смејат ће се ономе што је било“...

Читалац из Београда

У праву сте. У књизи Бранислава Нушића „Обичан човек“ (издање Новинско-издавачке куће „Јеж“ 1964. године) налази се и весела игра „Београд некад и сад“.

ЛЕПОТИЦЕ НЕБА

Желио бих да ми кажеш који су авиони летјели за ЈАТ и када

су „каравеле“ уведене у наш саобраћај.

Жељко Перковић, Тиват

Од оснивања, априла 1947. године, ЈАТ је у својој флоти имао авионе типа „ДЦ 3“, „конвер“ и

„иљушин“, а 1963. године набављене су „каравеле СЕ 210“, „депотике неба“ како су назване због лепе линије.

ФОТО-АМАТЕР

Желео бих да postanем фото-аматер па те молим да ми кажеш коме да се обратим.

Зоран Спасић, ученик, Јајинци

Уколико у твојој школи постоји фото-секција, најбоље је да се њи ма обратиш. За случај да у Јајинцима нема фото-секције, ни у школи ни у месној заједници, обрати се Фото-кино савезу Србије, Филипа Филиповића 83 — Београд. Тамо ћеш добити сва потребна обавештења и упутства.

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

решење
загонетке:

ПОСЛЕ ДЕСЕТ ГОДИНА

Два могућа кривца су Грејем или Хајрих. Грејем је једини гледао филм који је дао стрипу и познавао је његову садржину. И ако се чуо само један пуцањ, како је Хајрих тврдио, само је Грејем могао да пуца у стрипу у истом тренутку кад се и на филму дешавало убиство. Али, ако су била два пуцања као што су остали тврдили, у том случају убица је Хајрих. Пуцањ на филму дао му је идеју да оде и убије стрипа, а затим да покуша да кривицу свали на брата Грејема. Међутим, он је направив грешку кад је рекао да стрипу „нису дали времена ни да испије свој цин“. Јер, као што је речено убијени је по правилу био ракију и само је убица могао знати да је те вечери Церемн Веспер узео да уз филм попије чашу цина.

УЧЕНИЦИ - СРЕДЊОШКОЛЦИ!

ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ!

Са приручником за матуру — репетиторијумом — у коме је прегледно и сажето изложено градиво из српскохрватског језика, географије, историје, биологије, хемије, физике, математике, социологије, политичке економије, политичког система и друштвеног уређења СФРЈ по наставним плановима од I до IV разреда.

Ово је ново, прерађено и допуњено издање на коме је радила група познатих педагога, тако да РЕПЕТИТОРИЈУМ представља јединствен приручник за успешно обнављање градива у току школске године, а посебно у време припремања завршног испита школе — матуре.

Репетиторијум можете добити поузећем, по цени од 60.— дин. ако пошаљете писмо или дописницу са наруџеницом на НЧП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“, Француска 7, 11001 Београд, пошт. факс 23.

КАКО СЕ РЕШАВАЈУ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ — научите сами лако и брзо из књига „УРАЂЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ“.

Препоручујемо вам 4 књиге које садрже комплетну израду свих задатака из математике за све разреде гимназије и осталих средњих школа као и увод у вишу математику. Књиге можете наручити дописницом или писмом на адресу: МАТЕМАТИКА — 71001 Сарајево, п. п. 64 и одмах ћете их добити. Платићете поштару кад вам их донесе (поузећем). Цена једне књиге је 60 динара. Ако одједном купујете комплет од 4 књиге, добићете га за свега 190 динара или ако удружени са неким наручujete 8 или више књига, платићете само 30 динара за сваку књигу!

